

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIE,

VOOR HET JAAR

1853.

ZALT-BOMMEL,

JOH. NOMAN EN ZOON.

1854.

WETTEN EN BESLUITEN,

VERVAT IN HET

STAATSBLAD VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

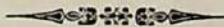
OVER HET JAAR

1853.

- N°. 1. *Publikatie* dd. 15 Januarij 1853. Tarif ter regeling der schadeloosstelling voor Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, die als getuigen door eene Europeesche of inlandsche regterlijke autoriteit, in strafzaken worden opgeroepen.
- " 2. ——— dd. 22 Januarij 1853. Voor de assistent-residentie Benkoelen van toepassing verklaard het politie reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja.
- " 3. *Besluit* dd. 24 Januarij 1853 n°. 2. Wijziging van het model kontrakt voor den overvoer naar Nederland van militaire passagiers der tweede klasse.
- " 4. ——— dd. 26 Januarij 1853 n°. 5. Koncessie tot den aanleg van spoorwegen in Nederlandsch Indië.
- " 5. ——— dd. 26 Januarij 1853 n°. 6. Nadere bepaling omtrent de toekenning van het eereteken voor schutterlijke dienst in Nederlandsch Indië.
- " 6. *Publikatie* dd. 1 Februarij 1853. Wijziging van het reglement voor de belasting op paarden en rijtuigen in Nederlandsch Indië, voor zoo veel die belasting de karrenpaarden betreft.
- " 7. *Besluit* dd. 2 Februarij 1853 n°. 1. Negende nota van ampliatiën en alteratiën op het algemeen reglement van administratie der landmagt in Nederlandsch Indië.
- " 8. ——— dd. 12 Februarij 1853 n°. 15. Voor de intrekking van delegatiën, niet meer gevorderd de cautie bedoeld bij resolutie van 4 Februarij 1820 n°. 5.
- " 9. ——— dd. 15 Februarij 1853 n°. 8. Regeling van de heerendiensten.
- " 10. ——— dd. 18 Februarij 1853 n°. 17. Bevoegdheid van de hoofden van departementen van algemeen en gewestelijk bestuur tot het ontslaan van de door hen aangestelde beambten uit hunne betrekkingen, doch die bevoegdheid niet uitgestrekt tot ontslag uit 's lands dienst.
- " 11. ——— dd. 22 Februarij 1853 n°. 3. Bepaling op de binnenlandsche verloven van officieren.
- " 12. ——— dd. 24 Februarij 1853 n°. 5. Kleeding en onderscheidings-teekenen voor de bedienden bij het openbaar ministerie op de Buitenbezittingen.
- " 13. ——— dd. 27 Februarij 1853 n°. 13. Bevoegdheid van de chefs der departementen tot het verleenen der door het gouvernement vastgestelde of vast te stellen periodieke verhoogingen van tractement of toelagen.
- " 14. ——— dd. 6 Maart 1853 n°. 8. Bepaling nopens de borgtogten te stellen door rekenplichtige ambtenaren.
- " 14a. ——— dd. 7 Maart 1853 n°. 5. Bepalingen betreffende de uitgifte van woeste gronden, in de ommelanden der hoofdplaats Padang (Sumatra's Westkust) gelegen.
- " 15. ——— dd. 13 Maart 1853 n°. 7. Wijziging van het programma, bij de koninklijke akademie te Delft gevolgd wordende, voor de opleiding van ambtenaren voor de Indische dienst.
- N°. 16. *Besluit* dd. 15 Maart 1853 n°. 7. Ingetrokken en buitenwerking gesteld, alle bepalingen waarbij aandeelen in boeten en konfiskatiën zijn toegekend aan de kommissiën tot ondersteuning van behoeftige Christenen en aan de armen.
- " 17. ——— dd. 17 Maart 1853 n°. 1. Voorschriften voorloopig als leiddraad in zijne handelingen te volgen door den benoemden assistent-resident van Biliton en Onderhoorigheden.
- " 18. ——— dd. 17 Maart 1853 n°. 3. Voeding bij overvoer van inlandsche hoofden, gezanten of staatsgevangenen, aan boord van Zr. Ms. oorlogsbodems.
- " 19. ——— dd. 19 Maart 1853 n°. 1. Wijziging van art. 2 en 4 van de bepalingen op binnenlandsche verloven van officieren.
- " 20. ——— dd. 21 Maart 1853 n°. 3. Bepaling nopens het gebruik van koelies aangevraagd wordende voor reizende ambtenaren of militairen enz.
- " 21. ——— dd. 25 Maart 1853 n°. 9. Wijziging van den tweeden algemeenen afstandwijzer van het eiland Java, met betrekking tot den afstand van Salatiga naar Willem I.
- " 22. ——— dd. 1 April 1853 n°. 1. Gouvernements goedkeuring niet vereischt op de door het beheer over 's lands schoeners en kruisbooten gedane benoemingen enz. onder het Europeesch personeel dier vaartuigen, beneden den rang van gezaghebber.
- " 23. ——— dd. 1 April 1853 n°. 5. Voordeelen te genieten door kwekelingen der koninklijke akademie te Delft, die aldaar het diploma erlangd hebben van burgerlijk ingenieur, — bij hunne uitzending als ambtenaar der 2de klasse voor Nederlandsch Indië.
- " 24. ——— dd. 9 April 1853 n°. 1. Opdragt aan de militaire genie van de uitvoering van het gewoon onderhoud der bebakening en verkenningsteekens van het vaarwater te Tjilatjap.
- " 25. *Publikatie* dd. 12 April 1853. Ampliatie van het algemeen reglement van het schoolwezen met betrekking tot het geven van schoolonderwijs door onbevoegde personen.
- " 26. *Besluit* dd. 13 April 1853 n°. 12. Rangschikking in vier klassen van de permanente versterkingen in Nederl. Indië, met uitzondering der citadellen bij vestingen.
- " 27. ——— dd. 13 April 1853 n°. 13. Staat van rangschikking der gebezigd wordende versterkingen op Java en Madura.
- " 28. *Publikatie* dd. 19 April 1853. Reglement op de logementen, koffijhuizen, tapperijen en dergelijke openbare inrigtingen op Java en Madura.
- " 29. ——— dd. 19 April 1853. Borgstelling, ook voor andere artikelen als koffij en suiker, ter zake van verhoogde regten, voor uitvoeren verschuldigd wanneer die artikelen in den vreemde en niet in Nederland worden ingevoerd.

- N°. 30. *Publikatie* dd. 19 April 1853. Maatregelen tot before tegengaan van het misbruik van sterken drank, onder zekere klasse van ingezetenen.
- " 31. *Besluit* dd. 21 April 1853 n°. 4. Uitreiking aan gewezen officieren van het Indisch leger, die als passagiers der 2de klasse naar Nederland worden teruggezonden, van de scheepskleding voor reparerende militairen vastgesteld.
- " 32. — dd. 24 April 1853 n°. 6. Bepaling van de uitgestrektheid der esplanade van de citadel Prins Hendrik te Soerabaja.
- " 33. — dd. 25 April 1853 n°. 3. Verblif van Europeesche handelaren, tijdelijk ingezetenen zijnde te Makassar, op de hoofdplaatsen in de afdeelingen van dat gouvernement.
- " 34. — dd. 26 April 1853 n°. 2. Bevoegdheid van den resident der Preanger Regentschappen, om aan Europeesche ingezetenen het verblif op de drie hoofdplaatsen dier residentie toe te staan.
- " 35. — dd. 2 Mei 1853 n°. 7. Bepalingen met betrekking tot het aanleggen van nieuwe of het verbeteren van bestaande wegen op Sumatra's Westkust.
- " 36. — dd. 3 Mei 1853 n°. 1. Het reglement op het afnemen van examina voor officieren van gezondheid en apothekers in N. I. en het daarmede in verband staande stelsel van bevordering, met 1° Julij 1853 in toepassing te brengen.
- " 37. — dd. 7 Mei 1853 n°. 1. Bepalingen ten aanzien van de tijdelijke voorziening bij afwezigheid, belet of ontstentenis van leden der commissie van revisie, in die plaatsen.
- " 38. — dd. 12 Mei 1853 n°. 1. Alsnog van kracht verklaard, voor zooveel betreft afgetreden hooge Indische ambtenaren, de geamplieerde ranglijst in 1810 ingevoerd, volgens welke oud-dignitarissen bij plegtige gelegenheden, rang nemen onmiddellijk na de in funktie zijnde titularissen.
- " 39. — dd. 13 Mei 1853 n°. 1. Etappes voor reizende militairen tusschen Lamongan en Padangan, op het traject van Soerabaja naar Ngawie.
- " 40. — dd. 19 Mei 1853 n°. 1. Maatregelen tot bespoediging van de kwijting van vorderingen ten laste van den lande, voortvloeiende uit dagelijksche overeenkomsten.
- " 41. — dd. 25 Mei 1853 n°. 1. Verzoeken of aanvragen om uitgaven, behoorende tot verstreken dienstjaren, te doen ten laste van een volgend dienstjaar, in te dienen aan den directeur-generaal van financiën.
- " 42. — dd. 29 Mei 1853 n°. 1. Bepaling dat de heffing der belasting op alle legaten en kollaterale successiën niet meer zal kunnen geschieden door de sekretarissen van wees- en boedelmeesteren.
- " 43. — dd. 30 Mei 1853 n°. 1. Verklaring nopens het regt verstand van art. 8 van het reglement voor het militair weduwen en wezenfonds.
- " 44. *Publikatie* dd. 2 Junij 1853. Afschaffing van de belasting op de bazaars en warongs in de afdeeling Krawang.
- " 45. *Besluit* dd. 5 Junij 1853 n°. 11. Afschaffing van het territoriaal regt op de koffij van Sumatra, bij den uitvoer van Padang.
- " 46. — dd. 10 Junij 1853 n°. 1. Overzending naar Nederland, van blanke militaire veroordeelden om daar hunne straf te ondergaan.
- " 47. — dd. 10 Junij 1853 n°. 2. Reglement op de binnenlandsche verloven voor civiele ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indië.
- " 48. — dd. 11 Junij 1853 n°. 1. Kontributien aan de schutterlijke kassen op Java.
- " 49. — dd. 12 Junij 1853 n°. 1. Koninklijk besluit, regelende de belangen der koloniale ambtenaren met verlof in Nederland die verkozen worden tot lid van de Staten-Generaal.
- " 50. — dd. 16 Junij 1853 n°. 2. Aan de hoofden van gewestelijk bestuur op de Buitenbezittingen overgelaten, de benoeming en het aanwijzen van de standplaatsen der opzieners bij de verschillende takken van kultures.
- N°. 51. *Besluit* dd. 19 Junij 1853 n°. 1. Wijziging der bepalingen omtrent transportkosten van gouvernements-goederen per kar en door paarden getrokken, in de residentie Batavia en de afdeeling Buiten-zorg.
- " 52. *Publikatie* dd. 20 Junij 1853. Uitgifte van reepissen tegen afzondering voor waarborg, van spaansche matten of piasters.
- " 53. *Besluit* dd. 24 Junij 1853 n°. 1. Berekening van inkomende regten in het algemeen, met betrekking tot voorwerpen behoorende onder kramerijen.
- " 54. *Publikatie* dd. 24 Junij 1853. Traktaat van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Amerika.
- " 55. *Besluit* dd. 2 Julij 1853 n°. 3. Door de hoofden van gewestelijk bestuur op de Buitenbezittingen voortaan in te dienen een kort maandelijksch verslag der voornaamste gebeurtenissen, in de plaats van afschriften der dag-registers.
- " 55a. *Publikatie* dd. 8 Julij 1853. Handhaving van het verbod op den invoer van vuurwapenen en buskruid in de residentie Palembang.
- " 56. — dd. 8 Julij 1853. Verbod op den aanvoer van Chinezen in de wester-afdeeling van Borneo.
- " 57. *Besluit* dd. 8 Julij 1853 n°. 15. Bepaling dat de boeten en konfiskatiën, volgende uit overtreding van de belasting op alle legaten en kollaterale successiën, bedoeld in de ordonnantie van 3 lentemaand 1810, ten bate van den lande blijven.
- " 58. — dd. 12 Julij 1853 n°. 4. Wijziging van artikel 39 der instruktie voor den rooimeester te Batavia (Staatsblad 1825 n°. 7.)
- " 59. — dd. 15 Julij 1853 n°. 1. Verdeeling der boeten, voortspruitende uit overtreding van het verbod op den invoer en het bezit van opium op Billiton.
- " 60. — dd. 17 Julij 1853 n°. 8. Bepaling ten aanzien der bevoegdheid van de residenten van Riouw en Menado, om aan vreemdelingen toe te staan zich in die vrijhavens tot het drijven van handel op te houden.
- " 61. *Publikatie* dd. 18 Julij 1853. Wijziging van het reglement omtrent de begraaftplaatsen voor Europeanen te Soerabaja.
- " 62. *Besluit* dd. 22 Julij 1853 n°. 8. Reglement voor de binnenlandsche verloven van militaire ambtenaren.
- " 62a. *Publikatie* dd. 27 Julij 1853. Wijziging van artikel 30 der ordonnantie op de overschrijving van den eigendom van vaste goederen en het inschrijven van hypotheek op dezelve in Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1834 n°. 27.)
- " 63. *Besluit* dd. 28 Julij 1853 n°. 2. Bepaling met betrekking tot het gebruik van door het gouvernement aan partikulieren verstrekte koelies en transportmiddelen.
- " 64. — dd. 29 Julij 1853 n°. 1. Aanneming van adellijke titels.
- " 65. — dd. 12 Augustus 1853 n°. 2. Ingang der toepassing van Staatsblad 1853 n°. 43.
- " 66. — dd. 20 Augustus 1853 n°. 1. Het verlof naar Nederland van eenen predikant doet eene vakature ontstaan.
- " 67. — dd. 26 Augustus 1853 n°. 1. Voorlichting van de fung. fiskalen en sekretarissen bij de zee-krijgsraden.
- " 68. *Publikatie* dd. 27 Augustus 1853. Strafbepalingen op de uitoefening van eenigen tak der geneeskunde door niet bevoegde.
- " 69. *Besluit* dd. 13 September 1853 n°. 6. Bepalingen op de huwelijken van officieren van het Oost-Indisch leger.
- " 70. *Publikatie* dd. 16 September 1853. Beslag of arrest op gelden of goederen van derden, onder 's lands administratiën berustende.
- " 71. *Besluit* dd. 16 September 1853 n°. 8. Aanwijzing van den ambtenaar bevoegd tot het doen ten uitvoerleggen van beslag of arrest op gelden of goederen van derden, onder 's lands administratiën berustende.
- " 72. — dd. 17 September 1853 n°. 7. Opheffing van het verbod op den uitvoer van buffels en koebeesten uit de Preanger Regentschappen.

- N°. 73. *Bestluit* dd. 18 September 1853 n°. 5. Wijziging in de verordeningen omtrent het toekennen aan ambtenaren van aandeelen in boeten en konfiskatiën.
- " 74. ——— dd. 22 September 1853 n°. 3. Teregtzittingen in zaken bedoeld bij art. 108 R. O. ook te Tjilatjap te houden door den resident van Banjoemaas.
- " 75. *Publikatie* dd. 22 September 1853. Voor de hoofdplaats der residentie Riouw en Tandjong-Pinang, van toepassing verklaard het politie-reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja, (Staatsblad 1829 n°. 8.)
- " 76. *Bestluit* dd. 22 September 1853 n°. 7. Bevoegdheid van den directeur-generaal van financiën tot het doen uitbetalen van *vol traktement* aan ambtenaren wegens ziekte met binnenlandsch verlof.
- " 77. ——— dd. 23 September 1853 n°. 2. De bevolking en hoofden van de zoogenaamde *perdikan dessa's* vrijgesteld van alle belastingen.
- " 78. ——— dd. 30 September 1853 n°. 1. Verbod aan officieren *inspektors*, om op reis personen, tot hun gezin behorende, mede te nemen, zonder speciale magtiging van den gouverneur-generaal.
- " 79. ——— dd. 30 September 1853 n°. 2. Voor 's lands werken geene steenen noch pannen van andere afmetingen te bezigen, dan die omschreven bij Staatsblad 1838 n°. 21.
- " 80. *Publikatie* dd. 2 October 1853. Tijdelijke opheffing van het regt op den uitvoer van munt specie enz.
- " 81. ——— dd. 5 October 1853. Grensbepaling van de reede van Koepang (Timor).
- " 82. *Bestluit* dd. 7 October 1853 n°. 4. Predikanten: een gedeelte van den verloftijd berekenen als dienstdag.
- " 83. *Bestuitten* dd. 6 Maart en 8 October 1853 n°. 11. Reis- en verblijfkosten voor de ingenieurs en verdere ambtenaren van het mijnwezen in Nederlandsch Indië.
- " 84. *Bestluit* dd. 8 October 1853 n°. 13. Verblijf op de Buitenbezittingen van voor de orde of veiligheid gevaarlijke personen.
- " 85. ——— "Bevoegdheid tot verwijdering" ——— dd. 10 October 1853 n°. 2. Op in dienst reizende *officieren* van toepassing verklaard, de bepalingen betreffende de verplichting van reizende ambtenaren, met betrekking tot 's lands herbergen.
- N°. 86. *Publikatie* dd. 16 October 1853. Reglement voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura.
- " 87. ——— dd. 16 October 1853. Reglement voor de opiumpacht op Java en Madura.
- " 88. ——— dd. 16 October 1853. Voorwaarden en bepalingen waarop 's lands gewone of kleine middelen op Java en Madura, voor 1854 zullen worden verpacht.
- " 89. ——— dd. 16 October 1853. Bepalingen waarop voor 1854 het regt tot den verkoop van opium in het klein op Java en Madura zal kunnen worden verpacht.
- " 90. *Bestluit* dd. 18 October 1853 n°. 7. Onderhouden en schoonhouden van de bazaars en de daarop staande loodsen; en handhaving der politie op de bazaars op Java.
- " 91. *Publikatie* dd. 3 November 1853. Voorziening in de dienst in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den prokureur-generaal.
- " 92. ——— dd. 5 November 1853. Schepen van het Groot-Hertogdom Toscane gelijkgesteld met Nederlandsche schepen, met betrekking tot de regten aan deze toegekend.
- " 93. ——— dd. 9 November 1853. Heffing van haven-, ankeraadje- en loodsgelden van schepen en vaartuigen, behorende aan bevriende Indische vorsten of volkeren.
- " 94. *Bestluit* dd. 18 November 1853 n°. 11. Zegel, te bezigen voor akten van toelating van vecartsen.
- " 95. *Publikatie* dd. 18 November 1853. Ingang van den strafstijd van ter zake van misdrijf door de regtbanken in de bezittingen buiten Java en Madura veroordeelden, die zich in voorloopige hechtenis bevinden.
- " 96. ——— dd. 20 November 1853. Intrekking van art. 12 van het reglement op de zeebrieven en scheepspassen, opgenomen in het Staatsblad van 1818 n°. 59.
- " 97. *Bestluit* dd. 4 December 1853 n°. 3. Reizende ambtenaren of officieren; betrekken van partikuliere herbergen.
- " 98. ——— dd. 14 December 1853 n°. 11. Gepensioneerde ambtenaren; kontributie over inkomsten door hen genoten wordende *boven hun pensioen*.
- " 99. ——— dd. 15 December 1853 n°. 5. Strafbepalingen op de uitoefening van de geneeskundige dienst door niet bevoegden, niet van toepassing op inlanders.
- " 100. *Publikatie* dd. 20 December 1853. Reglement omtrent het houden en gebruiken van paarden en rijtuigen op Java en Madura.

NEDERLANDSCH INDIE.

OVER HET JAAR 1853.

(N°. 1.) **TARIEF TER REGELING DER SCHADELOOSSTELLING VOOR EUROPEANEN EN DAARMEDE GELIJKGESTELDE PERSONEN, DIE ALS GETUIGEN DOOR EENE EUROPESCHE OF INLANDSCHE REGTERLIJKE AUTORITEIT, IN STRAFZAKEN WORDEN OPGEROEPEN.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij

Gelet hebbende op

I. Art. 55, 81, 144 en anderen van het Reglement op de strafvordering voor de raden van justitie op Java en het Hoog-Gerechtshof van Nederlandsch Indië;

II. Art. 431 van het Reglement op de uitoefening der politie, de burgerlijke regtspleging en de strafvordering onder de inlanders en de daarmede gelijkgestelde personen op Java en Madura;

III. De publicatie van 10 Mei 1851 (Staatsblad n°. 23 en 27).

Heeft goedgevonden en verstaan;

Met instandhouding van het Besluit van 25 October 1851 n°. 3 (Staatsblad n°. 58);

En met intrekking, voor zoo veel noodig, van art. 1 van de Resolutie van 27 November 1830 n°. 28 (Staatsblad n°. 47);

Vast te stellen het volgend

TARIEF ter regeling der schadeloosstelling voor Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, die als getuigen door eene Europese of Inlandsche regterlijke autoriteit, in strafzaken worden opgeroepen.

Art. 1. Aan Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen, die in strafzaken op last van den regter of op eene dagvaarding van het openbaar ministerie, zijn verschenen, hetzij om getuigenis der waarheid af te leggen, hetzij om op eenige andere wijze den regter voor te lichten, zal op hun verzoek, eene schadeloosstelling worden verleend.

2. Het bedrag der schadeloosstelling wordt begroot door den voorzitter der rechtbank voor welke hij, die daarop aanspraak maakt, verschenen is, en buiten dit geval, door den met regtsmacht bekleedde ambtenaar, voor wien de verschijning heeft plaats gehad.

De ambtenaar, die begroot heeft, is aansprakelijk voor alle afwijking of verkeerde toepassing der hierna volgende bepalingen, en behoudens zijn verhaal op hem, ten wiens behoeve de begrooting geschied is.

3. De acte, waarbij de begrooting heeft plaats gehad, zal door den bevoegden ambtenaar, ten verzoeken van den belanghebbende, van het „*fiat betaling*“ worden voorzien.

Op diezelfde acte zal ook de kwitantie gesteld, en zij bij de betrekkelijke kas-verantwoording moeten overgelegd worden.

4. De getuige of deskundige in strafzaken heeft aanspraak:

Indien hij woont op minder dan *twaalf palen* afstands van de plaats, waar zijne verschijning gevorderd wordt, op vergoeding der kosten van een huurrijtuig, Bij verdere afstand, op reis- en verblijfkosten.

In het een of ander geval heeft hij, die geene inkomsten, onder welken naam ook, van den lande geniet, recht op eene vergoeding wegens tijdverlies.

5. De getuige of deskundige, woonachtig op *twaalf palen* afstands of meer van de plaats zijner oproeping, geniet, zoo voor de heen- als terugreis, het kosteloos gebruik van postpaarden, behoudens het verhaal van den lande op den beklagde in geval van veroordeeling.

De getuige of deskundige is echter tot onmiddellijke betaling verplicht, bijaldien hij zich behalve door een of twee bedienden, ook door andere personen, die geen recht op het kosteloos gebruik van postpaarden hebben, in zijn rijtuig heeft doen vergezellen.

Op plaatsen, waar geene postpaarden voorhanden zijn, of wanneer de getuige of deskundige daarvan geen gebruik wenscht te maken, wordt deswege geene vergoeding toegekend.

6. Onverschillig of de reis over zee dan wel over land volbragt wordt, worden aan den getuige of deskundige woonachtig op het eiland waar de oproeping geschied is, tot bestrijding van de gezamenlijke kosten der heen en terugreis over elken paal afstands tusschen zijne woonplaats en de plaats zijner verschijning, *zes-tig duiten* toegelegd.

Bij de berekening van dien afstand, volgt de regter de door de regering vastgestelde afstandswijzers; en waar deze ontbreken, de opgave van het hoofd des bestuurs ter plaatse waar hij gesteld is.

7. De getuige of deskundige, die naar een ander eiland dan dat, waarop hij woonachtig is, is opontboden, heeft aanspraak op vergoeding der noodzakelijke kosten van scheepsovertogt heen en terug, onder dien verstande echter, dat voor den oertogt van en naar die plaatsen, tusschen welke een stoomvaartdienst bestaat, de vergoeding nooit de som zal mogen te boven gaan, welke op die stoombooten door passagiers der 1ste klasse wordt betaald.

Verplicht om een gedeelte zijner reis over land af te leggen, geniet hij terens het vrij gebruik van postpaarden, en worden hem de reiskosten over den aldus afgelegden afstand naar het voorschrift van art. 6 te goed gedaan.

8. Van den dag af, voorafgaande aan dien, op welchen de verschijning des getuigen of deskundigen gevorderd wordt, tot en met den dag, volgende op dien waarop

het hem vergund wordt te vertrekken, zal eene som van *acht gulden 's daags* wegens verblijfkosten worden toegelegd.

9. Aan den getuige of deskundige, bedoeld in art. 7, zal daarenboven eene som van *vijf gulden* kunnen worden te goed gedaan voor elken dag, dien hij zal aantoonen in de noodzakelijkheid geweest te zijn, langer dan den in art. 8 vermelden tijd, op het eiland, werwaarts hij was opontboden, te vertoeren.

10. Het tijdverlies, vermeld in het slot van art. 4, wordt berekend over de dagen, waarin de reis des getuigen of deskundigen, zonder onnoodig verwijl, had kunnen zijn volbragt, en over die, gedurende welke hem verblijfkosten, naar art. 9, worden te goedgegaan.

De vergoeding deswege regelt zich naar den stand en het maatschappelijk beroep des getuigen of deskundigen, en bedraagt niet minder dan *twee* en niet meer dan *tien gulden 's daags*.

De begrooting van dit bedrag, zoowel als van het getal dagen, is geheel aan den regter overgelaten.

11. De heelt der reiskosten, waarop een getuige of deskundige aanspraak heeft, zal hem, op zijn verzoek, door het hoofd van het plaatselijk bestuur zijner woonplaats in voorschot kunnen worden verstrekt.

Hiervan wordt aanteekening gehouden op de acte van dagvaarding, die te allen tijde bij een verzoek om schadeloosstelling zal moeten worden overgelegd.

12. De getuige of deskundige, welke in strafzaken *door den beklagde* wordt vedagvaard, kan tegenover dezen gelijk aanspraak op schadeloosstelling, gebruik van postpaarden en voorschot doen gelden, als welke bij de voorgaande bepalingen aan getuigen of deskundigen, op last van den regter of het openbaar ministerie opgeroepen, is toegekend.

Bij verschillen over het bedrag, waarop de getuige of deskundige meent recht te hebben, zal de begrooting van den bij art. 2 aangewezenen ambtenaar kunnen worden verzoekt; zonder dat van de beslissing van dezen eenige hooger beroep is toegekend.

Alleen bij vrijspraak van den beklagde, zal het bedrag der schadeloosstelling van zulken getuige, geheel of gedeeltelijk, ten laste van den lande kunnen worden gebracht.

13. Dit tarief is van geene toepassing op militairen in werkelijke dienst, die als getuigen of deskundigen worden opgeroepen.

De regelen, tot hertoe bij de berekening der aan hen toe te kennen reis- en verblijfkosten, gevolgd, blijven voorloopig in werking.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het *Staatsblad van Nederlandsch-Indië* en in de *Jarische Courant*.

Gelast en bevelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën, ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 15 Januarij 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 2.) **VOOR DE ASSISTENT-RESIDENTIE BENKOELEN VAN TOEPASSING VERKLAARD HET POLICIE-REGLEMENT VOOR DE STAD EN VOORSIEDEN VAN SOERABAJA.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij

Overwogen hebbende de behoefte, welke in *Benkoelen* bestaat aan een politie-reglement;

Heeft goedgevonden en verstaan:

In afwachting van de daarstelling van algemeene wettelijke verordeningen van politie;

Het bij besluit van den Commissaris-Generaal, van 2 Februarij 1829, n°. 32 Staatsblad n°. 81, gearresteerd *Policie-Reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja*, van toepassing te verklaren voor de assistent-residentie *Benkoelen*, voor zoo ver hetzelfde niet in strijd is met de gehandhaafde instellingen der inheemsche bevolking, of met de voor die afdeeling van kracht zijnde bepalingen der met 1 Mei 1848 ingevoerde wetgeving.

En op dat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als in de Maleische talen, in de assistent-residentie *Benkoelen* worden afgekondigd op de wijze en plaatsen door den assistent-resident van dat gewest te bepalen, en voorts in het Staatsblad van Nederlandsch Indië worden geplaatst. Gegeven te *Batavia*, 22 Januarij 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 3.) **WIJZIGING VAN HET MODEL KONTRAKT VOOR DEN OVERVOER NAAR NEDERLAND VAN MILITAIRE PASSAGIERS DER TWEEDE KLASSE.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 23 Januarij 1853, n°. 2.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 4 November 1852 la C. n°. 9788:

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Artikel 6 van het bij besluit van 21 October 1851, n°. 4 (Staatsblad n°. 56) gearresteerd model kontrakt la C., tot den overvoer naar Nederland van militaire passagiers der 2de klasse, in diervoege te wijzigen, dat hetzelfde voortaan luidt als volgt:

Art. 1. Indien het schip tot *Hellevoetsluis* of te *Brouwershaven* mogt binnen vallen, zullen de in deze genoemde militairen, onder geen voorwendsel hoegenaamd, aldaar worden ontscheept, maar aan boord moeten blijven tot dat het schip te Rotterdam zal zijn aangekomen.

Ten tweede: Artikel 2 der bij die kontrakten behorende voorschriften voor de scheepsgezagvoerders, gemerkt la E, bij dat Staatsblad opgenomen, in diervoege te wijzigen, dat hetzelfde voortaan luidt als volgt:

Art. 2. Het bedrag der borengenoemde twee maanden soldij, aan den gezagvoerder, ten behoeve van de naar Nederland vertrekkende militairen, ter hand geseld zijnde, zal door hem bij aankomst in Nederland worden overgegeven aan den plaatselijken kommandant der zeehaven, alwaar het schip zal zijn binnen gevallen, en voor zoo veel *Hellevoetsluis* en *Brouwershaven* betreft, aan den garnizoens-kommandant van Rotterdam; zullende de gezagvoerders, ter hunner décharge, het te ontvangen regu voor de afgegeven gelden, met vermelding der namen van de daarbij behelgende militairen, aan het ministerie van koloniën behooren te zenden, hetwelk hun hetzelfde, tot hunne décharge afgeteekend, retourneert.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De fung. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 4.) CONCESSIE TOT DEN AANLEG VAN SPOORWEGEN IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië van 20 Januarij 1853, n°. 5.

Geleed, enz.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 20 November 1852 la A n°. 31629, te kennen gevende:

Dat hij,

Dat hij, Minister, gemagtigd is om den Gouverneur-Generaal:

1°. Ter uitvoering te doen toekomen, afschrift van het Koninklijk besluit van 31 October 1852 la. H22, welks dispositief luidt als volgt:

Art. 1. Aan Nederlanders in Nederland of in Nederlandsch Indië gevestigd, en die ten genoegen van onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, behoeven wijzen daartoe de middelen te bezitten, kan concessie worden verleend tot den aanleg van spoorwegen in Nederlandsch Indië.

2. Geene concessie tot den aanleg van eenen spoorweg in Nederlandsch Indië zal worden verleend dan nadat uit een speciaal onderzoek zal zijn gebleken, dat de aanleg van zoodanigen weg, op de aangewezen plaats, nuttig en uitvoerlijk is.

3. De voorwaarden aan eene concessie verbonden, worden in elk voorkomend geval, tusschen onzen Gouverneur-Generaal voornoemd en de concessionarissen geregeld.

4. De overeenkomsten betreffende de te verleenen concessieën worden gesloten met onzen Gouverneur-Generaal voornoemd.

5. Alle onderzoekingen, welke aan zoodanige overeenkomst vooraf gaan, geschieden geheel door of ten koste van de concessionarissen, onder toezigt van het gouvernement.

6. De aanleg van iederen spoorweg in Nederlandsch Indië en de verdere werkzaamheden, daaraan verbonden, geschieden geheel door vrije werklieden.

7. De artikelen 6, 7, 8 en 9 van ons besluit van 24 October 1850 n°. 45, zijn bij het verleenen van concessieën, wegens spoorwegen in Nederlandsch Indië, van toepassing."

Enz.

Geleed op Staatsblad 1851 n°. 6 bij hetwelk het Koninklijk besluit van 24 October 1850 n°. 45 is opgenomen.

Is goedgevonden en verstaan:

Van het vorenstaande aantekening te houden.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De fung. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 5.) NADERE BEPALING OMTRENT DE TOEKENNING VAN HET EERTEEKEN VOOR SCHUTTERLIJKE DIENST IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 Januarij 1853, n°. 6.

Geleed, enz.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

Eerstelijk: Dat ten aanzien van het bepaalde bij art. 4 en 6 van het Koninklijk besluit van 5 December 1851, van toepassing verklaard voor de schutterijen in de koloniën en bezittingen in andere werelddelen, bij Koninklijk besluit van 9 Januarij 1852 n°. 17, voor Nederlandsch Indië zullen worden genomen tot grondslag de verschillende tijdstippen, waarop bij de overname der Nederlandsche Indië bezittingen van het Britsch bestuur, de Nederlandsche tiag in elke dier bezittingen werd geschieden; en overigens de toekenning van het bij de aangehaalde besluiten bedoeld ere-teeken, in elk bijzonder geval, afhankelijk zal worden gemaakt van een onderzoek, omtrent de diensten van den belanghebbende bij de schutterijen bezeten.

Ten tweede: Dat officieren die *a la suite* der schutterij-korpsen dienen, en welke alzoo niet in werkelijke dienst zijn geweest, niet in aanmerking kunnen komen voor de toekenning van het in deze bedoeld ere-teeken.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De fung. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 6.) WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VOOR DE BELASTING OP PAARDEN EN RIJTUIGEN IN NEDERLANDSCH-INDIE, VOOR ZOO VEEL DIE BELASTING DE KARRENPAARDEN BETREFFT.

PUBLICATIE.
VAN WEG EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Aan allen, die dese zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, in overweging genomen hebbende de bezwaren door eenige belanghebbenden, eigenaren of huurders van landerijen, aangevoerd tegen de heffing van de bij art. 3 van het reglement voor de belasting op de paarden en rijtuigen in Nederlandsch-Indië, gearresteerd bij de Publikatie van 1 November 1851 (Staatsblad n°. 63), vastgestelde belasting op door hen aangehouden karrspaarden voor den afvoer hunner producten.

Heelt goedgevonden en verstaan:

Het voorschreven reglement zoodanig te wijzigen of aan te vullen, dat de bij art. 3 van hetzelfde vastgestelde belasting, ten opzichte der karrspaarden, slechts

behoeft betaald te worden tot en met het getal van tien, en mitsdien geene belasting verschuldigd is voor de karrspaarden, welke boven dat getal worden aangehouden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinese talen, worden aangeplakt en algemeen bekend, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de *Javasche Courant*.

Geleed en beveelt verder, dat alle hooge en lage collegiën of ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige ooglukking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 1 Februarij 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De fung. Algemeene Secretaris,

DE WAAL.

(N°. 7.) NEGENDE NOTA VAN AMPLIATIEN EN ALTERATIEN OP HET ALGEMEEN REGLEMENT VAN ADMINISTRATIE DER LANDMAGT IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 2 Februarij 1853, n°. 1.

Geleed, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Goed te keuren de aan dit Besluit gehechte negende nota van ampliatiën en alteratiën op het algemeen reglement van administratie der landmagt in Nederlandsch Indië.

Ten tweede: enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De fung. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(Behoort bij Staatsblad van 1853, N°. 7.)

NEGENDE NOTA van Ampliatiën en Alteratiën, op het Algemeen reglement van Administratie der Landmagt.

Aanvulling van art. 50bis (478 der 7de nota.)

(552.) Het bepaalde bij dit artikel (over het verliezen van voorschotten aan ambtenaren) toepasselijk verklaard op de officieren van het leger.

(Gouvernements besluit dd. 29 Januarij 1851, N°. 4.)

(553.) De voorschotten bij verplaatsing van ambtenaren en officieren, moeten worden gevraagd vóór het vertrek van den belanghebbende, of uiterlijk binnen één maand na aankomst op de plaats van bestemming.

(Algemeene Order van 1852, N°. 33.)

Uitlegging van art. 66 (375 der 5de nota.)

(554.) Het bedrag der korting voor de inlandsche onderofficieren en manschappen, is door de invoering van menages niet veranderd, en moet mitsdien, even als vroeger, bepaald blijven op een vijfde van hunne soldij.

(Algemeene Order van 1852, N°. 28.)

Nieuwe redactie van art. 77.

(555.) Onderofficieren en manschappen met paspoort of gagement naar Nederlandsch Indië vertrekkende, blijven hunne soldij genieten tot en met den dag vóór de inscheping, en hebben bovendien aanspraak op een voorschot van vier maanden (122 daelen) infanterie soldij; zullende voor de gegageerden het gagement ingaan, na ommekeer van dat tijdstip. Van dit voorschot zal hun vóór het vertrek hoogstens de helft of zoveel minder als zij begeeren, worden uitbetaald. Het overige zal in Nederlandsche muntspecie, worden afgedragen aan den scheepsgezagvoerder, die daarvoor een bewijs zal afgeven en daarentegen van de administrateurs een nominatieve aanwijzing van de hem afgedragene gelden zal bekomen.

(Gouvernements besluit dd. 17 Augustus 1852, N°. 2.)

Aanvulling van art. 139.

(556.) Inlandsche militairen, met verlof voor één maand of korter, behouden hunne inkomsten. De soldij over den verlofstijd wordt voortbetaald.

(Gouvernements besluit dd. 9 April 1852, N°. 15, art. 4 § c.)

Aanvulling van het 7de hoofdstuk van art. 266 tot 222.

(557.) Geene andere inlanders worden tot een engagement toegelaten dan vrijwilligers die wegens goed gedrag bekend staan, en de vereischte ligamelijke eigenschappen bezitten.

Kunstgrepen, welke ook, om den inlander tot een engagement te brengen, zijn verboden.

De voorwaarden, onder welke een engagement kan worden aangegaan, worden behoorlijk aan de bevolking bekend gemaakt.

Op plaatsen, waar garnizoen ligt, geschiedt de werving door middel van geschikte inlandsche onder-officieren, wien schriftelijke vergunningen verleend worden, om zich buiten den militairen rayon te begeven.

Elders zijn de hoofden der gewestelijke besturen met het toezigt over de werving belast.

Zij bezigen voor het werven de kommandanten der djajangsekers, de instructeurs der prodijs of andere personen.

Het geneeskundig onderzoek waarvan de werving afhangt, wordt in de thans bedoelde gewesten bewerkstelligd door dengene, wien de burgerlijke geneeskundige dienst is opgedragen. Hij volgt hierin de militaire voorschriften.

De door hem goedgekeurden worden dadelijk aangenomen en vervolgens naar het naaste garnizoen gebracht. Derwaarts worden medegebragt de recruten die in het gewest, waar zij zich aanmelden, niet geneeskundig onderzocht kunnen worden.

(Gouvernements besluit dd. 9 April 1852 n°. 15.)

Verandering in art. 207.

(558.) De betaling van het handgeld heeft plaats, terstond na de aanneming van zulks op plaatsen waar geen garnizoen ligt, door eenen ambtenaar namens het hoofd van het gewestelijk bestuur.

(Gouvernements besluit dd. 9 April 1852 n°. 15, art. 4 § c. en art. 1 § b.)

Artikel 329bis (Nieuw artikel.)

(559.) Door het militair departement zullen vastgesteld worden:

1°. De prijzen, welke in het leger moeten gevolgd worden:

2°. Bij de verstrekking van goederen, binnen den kring van dat departement bij het opleggen van vergoedingen voor het verlies of hederf van goederen.

3°. De tarieven voor herstellingen aan wapens, kleeding, uitrusting, huisraad en andere militaire goederen.

4°. Op voordragt van den chef over de geneeskundige dienst, de prijs-courant van geneesmiddelen, ustensiliën en instrumenten.

(Gouvernements besluit dd. 5 Maart 1852 n°. 4.)

Aanvulling van het tiende hoofdstuk, derde afdeling.

(560.) De gele en roode uitmonstering der mouwvlesten en rokken kan vernieuwd worden, indien zulks door de driemaandelijkse commissiën van afkeuring wordt noodig geoordeeld.

(Algemeene Order van 1844 n°. 6 § 5, reeds opgenomen in § 360 der derde nota.)

(561.) De gele uitmonstering der mouwvlesten, waarmede de suppletie-troepen uit Nederland aankomen, kan op magtiging van den korps kommandant

nieuw worden, terstond na de aankomst der manschappen bij het korps, waarbij zij zijn ingesteld.

(Algemeene Order van 1852, n°. 45.)

Verandering in art. 492.

(562.) De hospitalen en infirmeria, zullen voorzien zijn van de noodige slaaf-fournituren en hospitaalkleding voor dagelijks gebruik en tot verwisseling op de bepaalde tijden; de hoeveelheid der onderscheidene voorwerpen, voor elk zieken-gesticht in het bijzonder, zal worden bepaald door den hoofd-intendant der militaire administratie, in overleg met den chef over de geneeskundige dienst: — zullende echter niet overschreden mogen worden, het maximum, aangewezen op de hierbij gevoegde tabel n°. 49.

(Gouvernements besluit dd. 11 Augustus 1852 n°. 1.)
(NB. Hierdoor vervalt § 2 der 2de nota van amptiatien.)

Verandering in, en aanvulling van art. 632.

(563.) De verdeling der som van f 4500 bij besluit dd. 5 Julij 1851 n°. 1, jaarlijks toegestaan voor praktische oefeningen en schoolonderwijs bij de artillerie, zal geschieden door het militair departement.

(Gouvernements besluit dd. 21 Februarij 1852 n°. 3.)

(564.) Voor zoover de sommen strekken tot praktische oefeningen en beloningen: bij die gelegenheid behoort de verantwoordelijkheid specifiek te zijn, wanneer de som, voor elke plaats toegestaan, meer dan f 400 bedraagt.

(Gouvernements besluit dd. 21 Februarij 1852 n°. 3.)

(565.) Indien echter die som f 400 of minder bedraagt, zal zij op de driemaandelijkse afrekening van het garnizoen of korps in uitgaaf gesteld en gevalideerd worden op eene schriftelijke verklaring van den kommandierenden officier, dat deze gelden werkelijk zijn uitgegeven voor het doel waartoe zij zijn verleend.

(Algemeene Order van 1852 n°. 31.)

(566.) De toegestane som voor het schoolonderwijs zal verantwoord worden overeenkomstig art. 624, 625 en 626.

(Gouvernements besluit dd. 21 Februarij 1852 n°. 3.)

Veranderingen in art. 659 tot 661.

(567.) De chefs van het militair en van het marine departement, ieder voor zoo ver personen betreft, tot zijn departement behorende, en de directeur generaal van financiën, voor zooveel burgerlijke ambtenaren en alle gepensioneerden aangaat, zijn bevoegd om te beschikken op verzoeken om delegatiën naar Nederland te passeren, te verhoogen, in te trekken of te verlagen, met inachtneming:

- 1°. Dat geene delegatie, hetzij tijdens de passering of verhooging, hetzij later, meer mag bedragen dan een vierde van het activiteits, non-activiteits, of verlofcontract, wachtgeld, daggeld of pensioen.
- 2°. Dat voormelde autoriteiten zich in den regel niet inlaten met het doel, waartoe de delegatie strekt, wordende aan de deleganten vrijgelaten, door delegatie, hunne eigene belangen of die van anderen te bevorderen.
- 3°. Dat de volmagten tot ontvangst dier ingehoudene gelden derwijze moeten worden ingerigt, dat de uitkeering in Nederland slechts aan één persoon of aan één ligchaam kan plaats hebben.

De voornoemde chefs en de directeur generaal van financiën zullen van hante beschikkingen ter zake kennis geven aan de algemeene rekenkamer.

(Gouvernements besluit dd. 28 December 1851 n°. 4.)

(568.) Alle verzoeken, betreffende delegatiën naar Nederland en in Indië, moeten worden ingediend door tusschenkomst der betrokkene administrateurs van garnizoenen of korpsen en de militaire intendanten.

(Algemeene Order 1852 n°. 5 § 1.)

(569.) Bij de verzoeken om vergunning tot het delogeren van gelden naar Nederland, moet worden overgelegd de acte van volmagt tot ontvangst dier gelden, opgemaakt in den geest van het gegeven model n°. 107.

(Algemeene Order 1852 n°. 5 § 2 en 3.)

(570.) Die acte moet worden geregistreerd ter algemeene rekenkamer, en voor zoo veel militaire personen betreft, ook bij de militaire administratie, en die van personen, behorende tot het marine departement, bij dit departement.

(Gouvernements besluit dd. 28 December 1851 n°. 4.)

(571.) Ter vermijding der moeilijkheden voortvloeiende uit het vragen en afwachten der toestemming van het militair departement, indien belanghebbenden verre van het hoofdkwartier verwijderd zijn, zullen de betrokkene administrateurs of onder-intendanten met de inhouding kunnen beginnen of de inhouding ter zake van gepasseerde delegatiën kunnen staken, zoodra de daartoe betrekkelijke stukken bij hen zijn ontvangen, in orde bevonden en doorgezonden; overminderde de bevoegdheid van het militair departement, om, daartoe termen vindende, de gedane verzoeken af te wijzen.

(Algemeene Order 1852 n°. 5 § 4.)

Aanvulling van art. 721.

(572.) In de gevallen, bedoeld bij dit artikel, zal de indemniteit van fourage aan de officieren der artillerie, genie, administratie en geneeskundige dienst, die tijdelijk eene andere functie waarnemen, niet mogen uitbetaald worden, dan op eene schriftelijke magtiging van den chef van het wapen of de dienst, waartoe de betrokken officier behoort; zullende die autorisatiën bij de betalings rollen moeten worden overgelegd.

(Algemeene Order van 1852 n°. 49.)

Verandering in tarief n°. 3.

(573.) De benaming van korporaal hoornblazer vervangen door die van staf-hoornblazer. De stafhoornblazers zijn korporaal, sergeant of sergeant-majoor en genieten soldij volgens huns graad.

(Koninklijk besluit dd. 6 December 1851 n°. 38.)

Veranderingen in, en aanvulling van tarief n°. 6.

(574.) Voor den inhuur van prauwen en koelies ter hoofdplaats Makasser, ten dienste van het gouvernement kan betaald worden:

- a. Voor eene prauw van:
- Makasser naar Maros . . . . . per koijang, f 5,—
  - Idem » Topa-Jawa . . . . . » » 5,—
  - Idem » Bonthain . . . . . » » 15,—
  - Idem » Boele Komba . . . . . » » 18,—
  - Idem » Saleijer . . . . . » » 20,—

Dezelfde prauw ter plaatse werwaarts te bestemd zijn weder naar Makasser terug bevracht wordende, zal de helft dezer vrachtlouwen worden voldaan.

- b. Voor eene prauw naar of van boord van schepen liggende ter reede Makasser, voor elke vracht of gang per koijang . . . . . f 1,—
- c. Voor eene koelie voor het lossen of laden of welk ander werk ook gebezigd wordende, per dag . . . . . f 0,40

NB. De afstanden kunnen berekend worden als volgt:

Van Makasser naar Maros (de rivier niet medegerekend)	Duitsche mijlen.	2½
» Idem » Topa Jawa		6½
» Idem » Bonthain		18
» Idem » Boele Komba		21
» Idem » Saleijer		27

(Gouvernements besluit dd. 7 Augustus 1852, n°. 16.)

Aanvulling van tarief n°. 8.

(575.) Het vrachtlou voor het transport van goederen, tusschen Singkel en Goenong-Sitolie en de plaatsen, ten zuiden van Sibogha gelegen, per koijang bepaald als volgt:

tusschen Padang Singkel of Goenong-Sitolie	In de West-mousson.	f 29, 30	In de Oost-mousson.	f 29, 30
» Priaman en Goenong-Sitolie		31, 10		31, 10
» Tikoe en Idem		29, 30		29, 30
» Ajer-Bangies en Idem		34, 80		21, 10
» Natag en Idem		20, 10		20, 10

(Gouvernements besluit dd. 21 Julij 1852 n°. 3.)

Aanvulling van tarief n°. 15bis.

(576.) Voor de uitwendige verlichting in het officiers kampeement bij de citadel Prins Hendrik te Soerabaja toegestaan drie reverbères, en voor de kazernen en stallen der 10de kompagnie artillerie aldaar, een reverbère en drie paallantaars.

(Gouvernements besluit dd. 25 April 1852 n°. 9.)

(577.) Voor de uitwendige verlichting van het kampeement te Meester-Cornelis, nog toegestaan vier reverbères en vier paallantaars, dus te zamen vier reverbères en 21 paallantaars of 66 kannen olie 's maands.

(Gouvernements besluit dd. 29 Julij 1852 n°. 2.)

Aanvulling van tarief n°. 20.

(578.) Aan alle op voet van oorlog verpleegd wordende inlandsche militairen, zal verstrekt worden een vijftentwintigste Amsterdamsch pond koffie daags.

(Gouvernements besluit dd. 19 Maart 1852 n°. 6.)

Verandering in tarief n°. 22.

(579.) Knieslappen, slagbanden, riemen en spanders van inlandsch leder zijn afgeschafte. Bij de benaming van trommeler-werken zullen worden weggelaten de woorden: infanterie, artillerie en sappeurs.

(Algemeene order 1852, n°. 8.)

Aanvulling van tarief n°. 23.

(580.) Het bepaalde bij § V betreffende de uitrusting van bereedene onder-officieren, korporaals en manschappen der veld en hergatterijen, zal worden toegepast op 20 Europeesche kannoonniers bij de artillerie-school te Batavia.

(Gouvernements besluit dd. 20 October 1852 n°. 10.)

Verandering in tarief n°. 25.

(581.) De prijs van een onderbroek bepaald op . . . . . f 1, 40
» » » paar schoenen Europeesche fabrik 2, 100
» » » » » Inlandsche 1, 30

(Gouvernements apostillaire deposite dd. 31 Januarij 1852 n°. VI.)

(582.) De prijzen van pantalone en rijbroeken verhoogd en die bepaald als volgt:
Pantalone (witte) per stuk . . . . . f 1, 47
Idem (blauwe) idem 1, 77
Rijbroeken idem 1, 95
Stalbroeken idem 1, 85

(Algemeene Order van 1852 n°. 46.)

Veranderingen in de tarieven nos. 35, 45 en 48.

(583.) Het loon van de mandours en koelies bij het kledingde magazijn en het artillerie magazijn te Soerabaja, verhoogd met f 1,— 's maands per hoofd.

(Gouvernements besluit dd. 10 November 1852 n°. 9.)

Aanvulling van tarief n°. 39.

(584.) De inlandsche bedienden van justitie, politiewachters, tol- en bureau-bedienden of hoodschappers, kunnen, daar waar geene civiele zieken inrigtingen zijn, in de militaire zieken gestichten ter verpleging opgenomen worden voor de helft hunner bezoldiging.

(Gouvernements besluit dd. 16 April 1852 n°. 15.)

Veranderingen in het tarief n°. 45.

(585.) De indemniteit voor klerkenloon voor de militaire intendanten op Java en ter Westkust van Sumatra, veranderd en bepaald als volgt:

in de 1ste militaire afdeling op Java. . . . . f 4,200 's jaars.
» » 2de » » » » . . . . . 6,600 idem.
» » 3de » » » » . . . . . 3,600 idem.
ter Westkust van Sumatra . . . . . 4,200 idem.

(Gouvernements besluit dd. 21 Julij 1852 n°. 4.)

(586.) Aan den kommandierenden officier van de Willem I vereenigde kompagnie artillerie, voor indemniteit van schrijfbehoeften toegekend, f 13 's jaars voor elke kompagnie.

(Gouvernements besluit dd. 14 November 1852 n°. 7.)

Aanvulling van tarief n°. 46.

(587.) Het werkgeld voor de militaire opzigers der 3de klasse bij de genie en de adjudant-onderofficieren der sappeurs, gesteld op 60 duiten daags.

(Missive Algemeene Sekretaris dd. 27 October 1852 n°. 2882.)

N°. 49.
(Behoort bij § 562 der Negende nota van amptiatien op het algemeen reglement van administratie der landmagt.)

TABEL, aancijzende het maximum van de fournituren en hospitaal-kleding voor de militaire zieken gestichten.

Bedlakens	voor elken lijder van de 1e of 2e kl. zes.
Broeken	» » » » » 1e kl. drie.
Bultzakken	» » » » » 1e of 2e kl. drie.
Dekens	» » » » » onbepaald.
Doodkleeden	» » » » » onbepaald.
Gordijnen met toebehooren	voor elken lijder van de 1e kl. twee.
Handdoeken	voor elken lijder van de 1e of 2e kl. drie.
Hemden	» » » » » 1e of 2e kl. acht.
Hoofdkussens (ledere)	voor elken lijder van de 3e kl. twee.
Idem	» » » » » inl. bediende. twee.
Idem (linnen)	» » » » » lijder van de 2e kl. drie.
Idem	» » » » » eur. bediende. twee.
Idem	(met kapok gevuld) voor elken lijder van de 1e kl. drie.
Idem	voor elken lijder van de 2e kl. twee.
Kabaaljen	» » » » » 1e, 2e of 3e kl. zes.
Kussenloopen	voor elken lijder van de 1e of 2e kl. zes.
Legmatjes	» » » » » 3e kl. twee.
Idem	» » » » » inlandsche bediende. twee.
Matten (paar)	» » » » » lijder van de 1e of 2e kl. twee.
Mutsen	» » » » » 1e » 2e kl. vier.
Sarougs	» » » » » 3e kl. vijf.
Servetten	» » » » » de lijders van de 1e kl. onbepaald.
Sprejen	» » » » » elken lijder van de 2e of 3e kl. drie.

Indien echter wollen dekens gebruikt worden, worden zooveel minder sprejen verstrekt.

Sprejen	voor elken bediende . . . . . twee.
Strooakken	» » » » » lijder der 2e kl. drie.
Idem	» » » » » Europeesche bediende. twee.
Tafellakens	» » » » » de lijders der 1e kl. onbepaald.
Tromkleding	» » » » » onbepaald.
Ziekenjassen	voor elken lijder van de 1e kl. vier.

Boven en behalve de hier aangewezen hoeveelheden, kunnen nog voor scabieusen, bij een groot hospitala tien, bij een garnizoen hospitala drie en bij eene infirmerie twee stikken fournituren en hospitaal kleding worden aangehouden.

Voor de bedienden worden geene dekens of sprejen toegestaan dan wanneer die ook aan de manschappen van het garnizoen verstrekt worden.

MODEL N°. 107.
(Behoort bij § 569 der Negende nota van amptiatien op het reglement van administratie der landmagt.)

REGEL VAN EEN HALVEN GULDEN.
SPECIALE VOLMAGT.
De ondergeteekende . . . . . (naam en voornaam), raug, korps en gar-

nizoen . . . . . de toestemming van het militair departement verzocht hebbende, om te rekenen van . . . . . 18 . . . . . maandelijks f . . . . . van zijn tractement te laten inhouden, om in Nederland te worden uitbetaald, magtig bij deze den heer . . . . . te . . . . . om voormeld bedrag op de daartoe aan te wijzen tijd en plaats te ontvangen, en verder te doen wat vereischt wordt.

Geregistreerd bij den hoofd-intendant der militaire administratie, in het . . . . . deel fol . . . . . BATAVIA, den . . . . . 18 . . . . . Geregistreerd bij de algemeene rekenkamer,

voor legalisatie van bovenstaande handteekening. De kommandant van het garnizoen,

TOELICHTING.

Aan den belanghebbende blijft vrijgelaten, om voor het geval van overlijden als anderszins, meer dan een gemagtigde bij opvolging te benoemen, of den gedelegeerde de magt van substitutie te verleenen, mits de volmagt derwijze zij ingerigt, dat de uitkeering in Nederland slechts aan één persoon of aan één ligchaam kan plaats hebben.

(Algemeene Order 1852 n°. 5 § 3.) Goedgekeurd bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 2 Februarij 1853 n°. 1.

Mij bekend. De Adjunkt-Sekretaris van het Gouvernement, WIJNMALEN.

(N°. 8.) VOOR DE INTREKKING VAN DELEGATIEN, NIET MEER GEVORDERD DE CAUTIE EDOELD BIJ DE RESOLUTIE VAN 4 FEBRUARIJ 1820 N°. 5.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 Februarij 1853 n°. 15. Gelezen enz.

Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: enz. Ten tweede: Aan te teekenen, dat ten gevolge van art. 5 van het Besluit van 1 November 1843 n°. 6, en van het bepaalde bij Staatsblad 1851 n°. 77, het aangeleekende bij de Resolutie van 4 Februarij 1820 n°. 5, geene toepassing meer vindt, — en dat derhalve bij schorsing of gedeeltelijke of geheele intrekking van in Nederland of Indië gepasseerde delegatiën, niet meer gevorderd wordt eene verklaring, dat zij vrijwillig gepasseerd zijn en dat door de intrekking niemands rechten worden verkort, — noch ook eenige borgtocht voor de storting van het bedrag der geestakte delegatie, bij bevinding van het tegendeel.

Accordeert met het register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 9.) REGELING VAN DE HEERENDIENSTEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 Februarij 1853, n°. 8.

Gelet, enz. De Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: te bepalen:

- 1°. dat alle heerendiensten, bij welke de dagelijkse behoefte aan dienstplichtigen zich voornamelijk met eenige zekerheid laat berekenen, of die aan bepaalde dessas kunnen worden toegewezen, of waarvoor een zeker getal dienstplichtigen kan worden afgezondert, vast zullen worden geregeld; zoo dat de daarvoor benoedigde dienstplichtigen, ten gevolge van de aan de dessahoofden bekendgemaakte regeling, op vaste beurt en op last der hoofden, echter zonder van het distriktsbestuur of nog hooger uitgaande oproeping, uitkomen; 2°. dat door de hoofden van gewestelijk bestuur met de meeste klem zal moeten worden gewaakt, dat geene dienstplichtigen uitkomen, wanneer van hunne diensten niet werkelijk gebruik kan worden gemaakt, en dat mitsdien voor de diensten, welke voor geene vaste regeling valbaar zijn en bij welke het getal der benoedigde werklieden voornamelijk niet met genoegzame zekerheid is te ramen, de dienstplichtigen telkens door het distriktsbestuur, ten gevolge van de daartoe van het hoofd van het gewestelijk bestuur uitgaande bevelen of algemeene voorschriften, zullen moeten worden opgeroepen.

Ten tweede: enz. Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 10.) BEVOEGDHEID VAN DE HOOFDEN VAN DEPARTEMENTEN VAN ALGEMEEN EN GEWESTELIJK BESTUUR TOI HET ONTSLAAN VAN DE DOOR HEN AANGESTELDE BEAMTEN UIT HUNNE BETREKKINGEN, DOCH DIE BEVOEGDHEID NIET UITGESTREKT TOT ONTSLAG UIT 'S LANDS DIENST.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 18 Februarij 1853 n°. 17. Gelet, enz.

De Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen, dat de bevoegdheid, aan de hoofden van departementen van algemeen en gewestelijk bestuur gelaten of gegeven, tot aanstelling of benoeming van clerken en andere onderschikte Europeesche en inlandsche ambtenaren op zekere bezoldiging, ook inhoudt de bevoegdheid, in gelijke mate, tot ontslag van die beamten uit hunne betrekking; Doch dat deze bevoegdheid in geenen deele kan worden uitgestrekt tot ontslag uit de dienst, hetgeen den Gouverneur-Generaal alleen voorbehouden is.

Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 11.) BEPALINGEN OP DE BINNENLANDSCHE VERLOVEN VAN OFFICIEREN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 22 Februarij 1853 n°. 3. Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Met intrekking van het daarmede strijdige, te arresteren de onder-voegde bepalingen op de binnenlandsche verloven van officieren. Art. 1. De binnenlandsche verloven worden onderscheiden in a. Verloven tot herstel van gezondheid; b. Verloven voor bijzondere belangen.

Van de eerste moet de noodzakelijkheid aangetoond zijn door verklaring van eenen geneesheer.

- De laatste worden niet verleend dan wanneer de belangen der dienst zulks gedoegen. 2. Verlof kan verleend worden: a. Voor acht dagen door den garnizoens-kommandant; b. Voor veertien dagen door den afdelings- of territorialen kommandant; c. Voor drie maanden, aan subalterne officieren, door het militair departement. 3. Dezelfde bevoegdheid, als in art. 2 § b aan den afdelings- of territorialen kommandant is gegeven, wordt ook toegekend aan de chefs van staven en detachement (den chef van den generaal staf, den direktur der genie, den chef van het wapen der artillerie, den hoofd-intendant der militaire administratie en den chef over de geneeskundige dienst), met betrekking namelijk tot het verlof der officieren, die op hunne bureaux, onder hun onmiddellijk toezigt werkzaam zijn. 4. Een langer verlof dan veertien dagen voor hoofd-officieren, en dan drie maanden voor subalterne officieren, verleent alleen de Gouverneur-Generaal. 5. Voor verleening van verlof wordt de toestemming vereischt van de autoriteit, bij welke het verlof zoude hebben moeten aangevraagd worden, indien de verzoekers aanstands in het verlof begrepen ware geweest. 6. Wanneer de officier op de eene of andere wijze aan de civiele dienst verbonden is, wordt voor verlof de toestemming vereischt: 1°. Van de bevoegde militaire autoriteit, en tevens 2°. Van de autoriteit, aangewezen door de verordeningen voor de betrokkene di- velle dienst. 7. Van het ingevolge art. 2 § a en b en art. 3 verleend verlof, wordt en de drie maanden door den afdelings- of territorialen kommandant eene volledige opgaaf ingezonden aan het militair departement. 8. Aan verloven tot herstel van gezondheid zijn de gewone reis- en transportkosten verbonden. Verloven voor bijzondere belangen geven daarop geen aanspraak. 9. Bij verloven, die ingevolge art. 2 en 3 worden toegestaan, hetzij tot herstel van gezondheid, hetzij om andere redenen, wordt steeds het vol traktement gestemd. 10. Bij verloven, die ingevolge art. 4 worden verleend tot herstel van gezondheid, wordt het vol traktement genoten. Wanneer zoodanig verlof om andere redenen wordt verleend, geniet de belanghebbende, gedurende de drie eerste maanden van het verlof vol, doch den overigen tijd van het verlof slechts twee derden van het traktement. 11. Binnenlandsche verloven voor langer dan zes maanden worden niet verleend. Wanneer een officier, die zes maanden met binnenlandsch verlof afwezig is geweest, bij ommekeer van dien termijn, verlening vraagt van verlof, of zijn dienst nog niet kan aanvaarden, doet het militair departement een gemotiveerd voorstel om trent dien officier aan den Gouverneur-Generaal. 12. Indien alsdan besloten wordt den officier op nonaktiviteit te stellen, neemt het militair departement diens positie om de drie maanden in bepaalde oproeping, ten einde te beoordeelen of hij in nonaktiviteit blijven kan dan wel de dienst moet verlaten, hetzij met of zonder toekenning van pensioen. Van deze overweging wordt aan den Gouverneur-Generaal steeds verslag gedaan. 13. Bij verloven tot herstel van gezondheid wordt steeds huishuur verleend, wanneer de belanghebbende de door hem betrokken governments woning niet aanhoudt. Bij verloven voor bijzondere belangen wordt geene huishuur gesteld, doch aan den belanghebbende kan, indien hij in eene governments woning gevestigd is, en deze niet voor andere officieren noodig is, worden toegestaan zijn woning gedurende den verlostijd aan te houden. 14. Wanneer een officier, terwijl hij met verlof afwezig is, bevorderd wordt, gaat het traktement, aan den hoogerden rang verbonden, in met den 1sten dier maand na de terugkomst van verlof.

Ten tweede: enz. Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 12.) KLEEDING EN ONDERSCHIEDINGSTEKENEN VOOR DE BEDIENDE BIJ HET OPENBAAR MINISTERIE OP DE EULENDEZITTINGEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 21 Februarij 1853, n°. 5. Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Het bepaalde bij litt. a van art. 1 van Staatsblad 1828 n°. 7, nopens de kleeding en onderscheidings-teekenen voor de bedienden van justitie bij den Procureur-Generaal bij het hoog-geregtshof, en voor die der fiscaals bij de raden van justitie te Batavia, Samarang en Serabaja, — van toepassing te verklaren op de bediende bij het Openbaar Ministerie, die op de bezittingen buiten Java en Madura, welke lyk aangehouden worden. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 13.) BEVOEGDHEID VAN DE CHEFS DER DEPARTEMENTE TOT HET VERLEENEN DER DOOR HET GOVERNEMENT VASTGESTELDE OF VAST TE STELLEN PERIODIEKE VERHOOGINGEN VAN TRAKTEMENT OF TOELAGEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 27 Februarij 1853 n°. 13. Willende doen ophouden de dagelijkse bemoeijing van het gouvernement in zoodanige zaken, als valbaar zijn om, in den regel, buiten die bemoeijng, worden algedaan: Gelet enz.

- De raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen: 1°. Dat na overleg met de algemeene rekenkamer, tot het verleenen der door het gouvernement vastgestelde of vast te stellen periodieke verhoogingen van traktement of toelagen, bevoegd zijn: De Direktur-Generaal van Financiën, voor zooveel betreft de burgerlij- ambten; En de chefs van het militair- en marine-departement, voor zooveel a gaat de ambten, welke onder het beheer van die departementen behooren. 2°. Dat van deze beschikkingen driemaandelijks een staat aan den Gouverneur- neral moet worden ingezonden; 3°. Dat, ingeval van verschil van gevoelen met de algemeene rekenkamer beslissing van den Gouverneur-Generaal moet worden ingeroepen. Afschrift enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De fungerende Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 14.) BEPALING NOPENS DE BORGTOGTEN TE STELLEN BIJ REKENPLICHTIGE AMBTENAREN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 6 Februarij 1853, n°. 8. Gelezen, enz.

De raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: In afwachting van eene algemeene herziening der bestaande bepalingen op het stuk der borgtochten van rekenplichtige ambtenaren, als tijdelijke maatregel te bepalen:

- a. Dat het aan rekenplichtige ambtenaren in het algemeen zal vrijstaan, hunne borgtochten te stellen of te verwisselen in *geld*, in effecten, of in *eerste hypothekaire* inschrijvingen op onroerende goederen;
- b. Dat de borgtochten, welke gesteld zijn in *geld*, moeten geacht worden, even als effecten, ten behoeve van het gouvernement verbonden, en alzoo onvervreemdbaar te zijn, tot op het tijdstip, dat de betrokkene rekenplichtigen zullen zijn geacquittieerd van de verantwoordelijkheid der betrekking, voor welke de borgtocht is gesteld.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van de
Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
De *funjd. Algemeene Secretaris*,
DE WAAL.

(N°. 14.^a) **BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITGIFTE VAN WOESTE GRONDEN. IN DE OMMELANDEN DER HOOFDPLAATS PADANG (SUMATRA'S WESTKUST) GELEGEN.**

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 7 Maart 1853, n°. 5.

Gelezen, enz.
De raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;
Gelet:

1. Op de Resolutie van 7 Juli 1829, n°. 26, bij welke ten volle zijn goedgekeurd de verrigtingen van den resident van *Sumatras Westkust*, bij zijn rapport van 21 Mei 1829, n°. 29 omschreven; — en voorts zijn bekrachtigd de door hem uitgereikte, in dat rapport vermeldde, bewijzen van eigendom, wegens den afstand van den grond van de vroeger, benoorden *Padang*, bestaan hebbende wildernis;

Welke verrigtingen en bewijzen, hoofdzakelijk de volgende waren:

Dat, — ten einde zeker uitgebreid stuk woesten gronds, zich van *Padang* naar *Nangalo* uitstreckende, en grootendeels in met dijt struik- en rietgewas bezet moeras bestaande, te doen ontginnen en strekken tot uitbreiding van die hoofdplaats, en ten einde zekerheid van ongestoord bezit, na ontginning, te verzekeren aan hen, die van de ontginning werden teruggehouden door vrees voor de door geneerbare bewijzen gestaaide beweringen van sommige personen, die zouden willen beschouwd worden als bevoegd om eerst, tegen eene kleine vergoeding, toestemming tot ontginning te geven, later de helft der vruchten te nemen en eindelijk den ontginner te verjagen en het ontgonene aan zich te trekken, — de resident twee bekendmakingen had uitgevaardigd. Dat de eerste, van 29 Maart 1826, hoofdzakelijk inhield, dat ieder, wie het ook ware, *Maleijer* van *Tjunjago* of *Kotta Pilitan*, *Chinees* of ander, die genevens was sawas of tuinland aan te leggen in de wildernis, daartoe vrijheid had, en de verzekering der vruchten er van te zullen genieten, zoudt verkrijgen, mits zich later onderwerpende aan de gewone bepalingen, en, den grond bewerkende, beschermd zoudt worden;

Dat de tweede bekendmaking, van 22 September 1828, inhield, dat hij resident om meer verzekering te geven, van later niet gestoord te worden, bewijzen zoudt uitreiken;

Dat deze bewijzen, op zegel van 1/2 geschreven, van den volgenden inhoud waren:

„N^o.

„Attestatie.

„De . . . . ., zich gemeld hebbende om in bezit te nemen en te be-
werken zeker stuk grond, gelegen . . . . . breed . . . . . lang . . . . .
en gebleden zijnde, hetzelfde bedien nog in eenen wilden staat is, zoodat nie-
mand er meer of minder op kan pretenderen dan hij, die zich echter nu open-
lijk voordooft als te bezitnemer, zoo word hem dit bewijs uitgereikt, als ver-
klarende hem in die termen; wordende hem echter aanbevoelen zich van nu
aan te onderwerpen en te achtervolgen de bestaande of nog te maken bepa-
lingen, rakende eigendommen.
„Zoo binnen drie maanden het werk niet aanvaard is, vervalt deze attestatie.
„De Resident.”

- ii. Op het Besluit van den raad van *Indië*, gouvernement-kommissaris voor *Sumatra*, van 5 September 1840, n°. 301/584, bij hetwelk, na vermelding onder anderen, dat reeds in 1764 maatregelen zijn genomen, om tegen te gaan de aanmattingen, die enkelen zich ten aanzien van woeste gronden veroorloofden, en het streven van sommigen, om zich met den arbeid van anderen te verrijken;

Dat de maatregelen, bedoeld in de boven aangehaalde Resolutie van 7 Juli 1829, n°. 26, mede daartoe strekten, maar belemmering ondervonden in bezwa-
ren bij het doen van overdragt;

Dat dit laatste ten gevolge had, dat de oude verordeningen, welke zich even-
min door eenig degelijk bewijs, als door de oude adats laten regtvaardigen,
weder werden te voorschijn gebragt tot stremming van nieuwe, en verontrust-
ing van oude ondernemingen van ontginning;

Dat derhalve voorzieningen tot verzekering van het regt van eigendom wen-
schelijk waren;

10. Dat met de uitgifte van woeste gronden, in de ommelanden der hoofdplaats *Padang* gelegen, op den bij gouvernement's besluit van den 7den Juli 1829, n°. 26, goedgekeurden voet, zal worden voortgegaan, onverschillig of de-
zelfde onder den *laras Kotta Pilitan* dan *Tjunjago* behooren;
20. Dat als woeste gronden zullen worden beschouwd niet alleen die, welke
nimmer bebouwd zijn geweest, maar ook de zoodanige, welke, ofschoon
kenmerken van vroegere bebouwing vertoonende, thans woest en ongebruikt
liggen; tenzij in het laatste geval de vroegere ontginners hun regt op die
gronden bewijzen en zich geuegen toonen om dezelve op nieuw weder te
bebouwen;

30. Dat de uitgegeven en ontgonnen wordende woeste gronden, gedurende den
tijd van tien jaren vrij zullen zijn van grondbelasting, doch dat, in geval
de bezitnemers of hunne opvolgers in gebreke mogten blijven de uitgegeven
gronden te ontginnen en te bebouwen, dezelve in de belasting zullen worden
opgenomen, niet naar de waarde, die zij in eenen verwaarloosden staat
hebben, maar naar die, welke zij, bij vergelijking van gelijksoortige be-
bouwde gronden, zullen kunnen hebben; zullende deze bepaling speciaal
toepasselijk zijn op de gronden, welke door vroegere ontginners worden ge-
reklameerd; met dien verstande, dat, wanneer zij zich tot de bebouwing
verbinden, zij mede het voorregt der vrijstelling zullen genieten;

40. Dat de akten van eigendom, ten behoeve der eerste bezitnemers, door den
raad van justitie zullen verleend worden, enkel op het certiffikaat van uit-
gifte op zegel, en eene landmeterskennis, zonder meer; de regels der ver-
eichte akten berekende tegen eene grondwaarde van en met f 50,— tot
hoogstens f 100,—;

50. Dat van alle reeds uitgegeven gronden, de akten van eigendom op dezelfde
wijze zullen worden verleend.

- iii. Op het besluit van den raad van *Indië*, gouvernement-kommissaris voor *Sumatra*, van 7 September 1840, n°. 328/585;

Bij hetwelk is bepaald:

10. Dat geene gronden door de *Maleische* ingezetenen of hoofden, aan *Europee-
anen*, *Chinezen* of andere vreemdelingen, voor eenen onbepaalden tijd zui-
len mogen worden verpand, zonder toestemming van den gouverneur van
Sumatras Westkust;
20. Dat bij het verlenen dezer toestemming zal worden gelet op de middelen

van de *Europeanen*, *Chinezen* of andere vreemdelingen, en geene verpand-
ing voor onbepaalden tijd van meer gronden aan dezelve worden veroor-
loofd, dan redelijkerwijs en ruim genomen te berekenen is dat door hen
kunnen worden bebouwd;

30. Dat van alle zoodanige verpandingen voor onbepaalden tijd, onder het dis-
trikt der hoofdplaats *Padang*, bewijzen zullen worden verleend door den
raad van justitie, in tegenwoordigheid van den toekano *Panglima*, één
panghoeloe van het geslacht *Tjunjago* en één van het geslacht *Kotta Pilitan*,
en zulks op eene enkele, op zegel en in het *Maleisch* en *Hollandsch*, ge-
schrevene verklaring van partijen, benevens eenen meetbrief.

IV. Op het besluit van den gouverneur ter *Westkust van Sumatra*, van 14 Febru-
arij 1843, n°. 301;

10. Bij hetwelk, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, is bepaald:
Dat geene eerste grondkaarten noch eerste eigendoms-bewijzen van *Maleische*
gronden mogen worden opgemaakt of uitgegeven, zonder voorkennis of toe-
stemming van het hoofd-bestuur;
20. Dat zoodanige opmetingen zullen behooren te geschieden door den gezwo-
ren landmeter, in tegenwoordigheid van één panghoeloe uit het geslacht *Kotta
Pilitan* en één uit dat van *Tjunjago*;
30. Dat de eerste eigendoms-bewijzen van *Maleische* gronden zullen worden ver-
leend door den raad van justitie, in tegenwoordigheid van den toekano
Panglima van *Padang* of iemand van zijnetwege, mitsgaders één panghoe-
loe uit het geslacht *Tjunjago* en één van het geslacht *Kotta Pilitan*; dienende,
zoo veel mogelijk, hiertoe gekozen te worden de panghoeloes die bij de op-
meting zijn tegenwoordig geweest.

Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk. Ten gevolge op de Resolutie van 7 Juli 1829, n°. 26, alsnog, voor
zoo veel nootig, goed te keuren en te bekrachtigen de besluiten, hierboven met
II, III en IV aangeduid.

Ten tweede: Te bepalen:
Dat, bij eigendoms-overgang van het geheel of van een gedeelte van eenig on-
roerend goed, toebehoorende aan een lid der oorspronkelijke bevolking van *Suma-
tra's Westkust*, en waarvan een wettig eigendoms-bewijs opgemaakt is, de bewij-
zen, welke ten gevolge van erfenis, boedelscheiding of anderszins mogten vereischt
worden, door de eerste plaatselijke autoriteit zullen worden verleend, na vooraf te
hebben ingewonnen het advies van de bevoegde regenten, soekoe- en familiehoofden.

Ten derde: Te bepalen, dat het bij dit besluit in art. 1 en 2 vastgestelde, met
dit art. 3, ter *Sumatra's Westkust*, op de wijze en plaatsen, door den gouverneur
van dat gewest te bepalen, in de *Nederduische* en *Maleische* talen zal worden af-
gekondigd, en voorts in de *Javasche Courant* en het *Staatsblad van Nederlandsch
Indië* zal worden opgenomen.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
De *funjd. Algemeene Secretaris*,
DE WAAL.

(N°. 15.) **WIJZIGING VAN HET PROGRAMMA, BIJ DE KONINKLIJKE AKADEMIE TE DELFT GEVOLGD WORDENDE, VOOR DE OPLEIDING VAN AMBTENAREN VOOR DE INDISCHE DIENST.**

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 13 Maart
1853, n°. 7.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:
Ten gevolge op het besluit van 27 Junij 1843 n°. 5 (Staatsblad n°. 13).

Te bepalen; dat de beschikking van den Minister van binnenlandsche zaken, van
29 December 1852 n°. 200, 5de afdeling, zal worden opgenomen in het Staats-
blad van *Nederlandsch Indië* en in de *Javasche Courant*, luidende dezelve als volgt:
De Minister van binnenlandsche zaken:

Herzien de beschikking van den Minister van binnenlandsche zaken, van 28 Fe-
bruarij 1842;

Heeft goedgevonden, na gehouden overleg met den Minister van koloniën, de
navolgende wijzigingen in die beschikking vast te stellen.

Aan § 1 wordt het volgende toegevoegd:

„De doktoren in de regten, die eene plaatsing verlangen als ambtenaar der eerste
klasse, zullen, bij het examen aan de akademie te *Delft*, tevens bewijzen kunnen
geven van bekwaamheid in de landmeetkunde en waterpassing; van die bekwaam-
heid zal dan in het diploma melding worden gemaakt.”

De tweede § wordt vervangen door de navolgende ambtenaren der tweede klasse.
a. Zij die zich op de Koninklijke akademie te *Delft* de bekwaamheden willen eigen
maken, volgens het tweede gedeelte van art. 1 van het Koninklijk besluit
van 6 December 1842 n°. 69, gevorderd van ambtenaren der tweede klasse,
zullen daar onderwijs ontvangen in de volgende vakken:

10. De *Javasche taal*.
20. De *Maleische taal*.
30. De land- en volkenkunde van *Nederlandsch Indië*.
40. Het *Mahomedaansch regt*, de *Indische wetten*.
50. De *Nederduische taal*, stijl- en letterkunde.
60. De *Frausche, Engelsche en Hoogduische taal- en letterkunde*.
70. Stelkunde tot aan de vergelijkingen van de tweede magt.
80. De meetkunde der vlakken en lichamen.
90. De platte driehoeksmeting.
100. De beginselen der beschrijvende meetkunde.
110. De praktische landmeetkunde en waterpassing.
120. De proefondervindelijke natuurkunde.
130. De beginselen der natuurlijke historie.
140. De algemeene scheikunde en de toepassing op landbouw en fabriekwzcn.
150. De praktische bouwkunde.
160. De beginselen der waterbouwkunde.
170. De algemeene en vaderlandsche geschiedenis.
180. De aardrijkskunde.
190. De maatschappelijke huishoudkunde.
200. Het Italiaansch boekhouden.
210. Het handteekenen.

b. De lessen in deze verschillende vakken zullen verdeeld worden over vier jaren.
c. De examina, in deze verschillende vakken, zullen achtereenvolgend door de
leeraren der akademie, volgens de bestaande reglementen, worden afgeno-
men. Het eind-examen, door eene bijzondere commissie af te nemen, zal
voor allen loopen over:

- De *Javasche taal*.
- De *Maleische taal*.
- De land- en volkenkunde van *Nederlandsch Indië*.
- Het *Mahomedaansch regt* en de *Indische wetten*.
- De *Nederduische taal*, stijl- en letterkunde.
- De praktische landmeetkunde en waterpassing; en daarenboven, naar ver-
kiezing van den examinaandus:
- of over de algemeene scheikunde en de toepassing dier wetenschap op land-
bouw en fabriekwzcn, of over de praktische bouwkunde en de beginselen
der waterbouwkunde.

In het uit te reiken diploma zal de bijzondere aard van het examen worden uit-
gedrukt.
's GRAVENHAGE, 29 December 1852.

(Get.) THORBECKE.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den
Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
De *funjd. Algemeene Secretaris*,
DE WAAL.

(N°. 16.) INGETROKKEN EN BUITEN WERKING GESTELD, ALLE BEPALINGEN WAARBIJ AANDELEN IN BOETEN EN KONFIKATIE ZIJN TOEGEKEND AAN DE KOMMISSIE TOT ONDERSTEUNING VAN BEHOEFTE CHRISTENEN EN AAN DE ARMEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 Maart 1853, n°. 7. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Ten vervolge op het besluit van 9 Junij 1842 n°. 1 (Staatsblad n°. 24) in te trekken en misdien buiten werking te stellen, alle bepalingen waarbij aandelen in boeten en konfiskatie zijn toegekend aan de kommissie tot ondersteuning van behoeftige Christenen en aan de armen. Ten tweede: Enz. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 17.) VOORSCHRIFTEN VOORLOOPIG ALS LEIDDRAAD IN ZIJNE HANDELINGEN TE VOLGEN DOOR DEN BENOEMDEN ASSISTENT-RESIDENT VAN BILLITON EN ONDERHOORIGHEDEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 17 Maart 1853, n°. 1. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Enz. Ten derde: Onder aanteekening, dat met de komst van den benoemden assistent-resident van Billiton en onderhoorigheden op Billiton, alle bemoeijens van het gewestelijk bestuur van Banka met die afdeling ophoudt, dien assistent-resident aan te schrijven, om, voorloopig en in afwachting der voor hem vast te stellen instruktie, in zijne handelingen tot leiddraad te nemen: Het reglement op het binnenlandsch bestuur en dat der financiën op Java (Staatsblad 1849 n°. 16); Het reglement op het beheer der residentie Banka (Staatsblad 1831 n°. 62); En de bepaling volgens welke het beheer van 'slands kas aan de sekretarissen der residentie van Java en Madura wordt opgedragen (Staatsblad 1832 n°. 5). Wordende hem in het algemeen toegekend de bevoegdheid en de regtsmagt der op zich zelve staande assistent-residenten op Java en den resident van Banka aankomende. Ten vierde: Enz. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 18.) VOEDING BIJ OEVERVOER VAN INLANDSCHE HOOFDEN, GEZANTEN OF STAATSGEFANGENEN, AAN BOORD VAN EENEN VAN Zr. Ms. OORLOGSBODEMS.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 17 Maart 1853, n°. 3. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Met ampliatie van de artikelen 1 en 2 van het besluit van 14 September 1850 n°. 13 (Staatsblad n°. 27), te bepalen: a. dat bij overvoer van inlandse hoofden, gezanten of staatsgevangenen, aan boord van eenen van Zijner Majesteits oorlogsbodems, door de betrokkene plaatselijke autoriteit aan den kommanderenden officier van dien bodem zal worden te kennen gegeven, in hoever zoodanige personen, benevens hunne bloedverwanten en volgelingen, in aanmerking komen, om aan zijne tafel of door die der officieren te worden geroed; b. dat bij zoodanige voeding door den kommandant of door de officierstafel, voor elken dag, zal kunnen worden in rekening gebracht zeven gulden voor elken mannelijk persoon; vijf gulden voor iedere vrouw, en drie gulden voor ieder kind beneden de twaalf jaren oud. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 19.) WIJZIGING VAN ART. 2 EN 4 VAN DE BEPALINGEN OP DE BINNENLANDSCHE VERLOVEN VAN OFFICIEREN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 19 Maart 1853, n°. 1. Gelezen, enz. Is goedgevonden en verstaan: De artikelen 2 en 4 van de bepalingen op de binnenlandsche verloven van officieren, gearresteerd bij Besluit van 22 Februarij 1853 n°. 3 (Staatsblad n°. 11), in volgender voege te wijzigen: Art. 2. Verlof kan verleen worden: a. voor acht dagen, door den garnizoens-kommandant; b. voor veertien dagen, door den afdelings- of territoriaal kommandant; c. voor éne maand aan hoofd-officieren, en voor drie maanden aan subalterne officieren, door het militair departement. A. Een langer verlof dan éne maand aan hoofd-officieren en dan drie maanden aan subalterne officieren verleent alleen de Gouverneur-Generaal. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 20.) BEPALING NOPENS HET GEBRUIK VAN KORLIKS AANGEVRAAG WORDENDE VOOR REIZENDE AMBTENAREN OF MILITAIREN enz.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 21 Maart 1853, n°. 2. Gelezen, enz. Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen, dat bij het aanvragen van koelies voor reizende ambtenaren of militairen, of voor het vervoeren van goederen, door de civiele en militaire autoriteiten, moet worden opgegeven, voor welke personen of goederen de koelies noodig zijn. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 21.) WIJZIGING VAN DEN TWEEDEN ALGEMEENEN AFSTANDWIJZER VAN HET EILAND JAVA, MET BETREKKING TOT DEN AFSTAND VAN SALATIGA NAAR WILLEM I.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 Maart 1853, n°. 9. Gelet op de besluiten: I. Van 2 Julij 1846 n°. 5; Bij hetwelk: Met ampliatie van artikel 4 van het besluit van 7 Augustus 1844 n°. 2 (Staatsblad n°. 21); Is bepaald:

Dat de étappes voor reizende militairen, tusschen Lamoengan en Padangan op het traject van Soerabaja naar Ngacoe, zullen zijn als volgt: Van Lamoengan tot Tessa, 13 paal. » Tessa » Bouverno, 11 id. » Bouverno » Ngoempak, 18 id. » Ngoempak » Padangan, 19 id.

II. Van 5 Mei 1851 n°. 12; Bij hetwelk, Eerstelijk: is goedgekeurd de openstelling, van af 1 November 1850, van den nieuwen karren- en rijweg tusschen Menoreh en Poerwoerdjo, tot aan aanteekening van welke magtiging is verleend bij art. 1 van het besluit van 25 Junij 1845 n°. 5. Ten tweede: Met wijziging van den Algemeenen afstandwijzer, van Staatsblad 1844 n°. 21, Is bepaald:

Dat de afstand tusschen Samarang en Poerwoerdjo, langs den bij art. 1 bedoelden weg, zal worden gerekend op 76 palen, als: Van Samarang tot Magalang (Kadoe), 49 palen, en » Magalang » Poerwoerdjo (Baglen), 27 » Deze laatste verdeeld als volgt: Van Magalang tot Salaman, } Kadoe, } 9 palen. » Salaman » Kraksan, } 3 en een halve paal. » Kraksan » Mergojoesso, } 1 paal. » Mergojoesso » Toelongoegoeng, } 4 en een vierde paal. » Toelongoegoeng » Maron, } 4 en een vierde paal. » Maron » Poerwoerdjo, } 5 palen.

Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Met wijziging van den tweeden algemeenen afstandwijzer van het eiland Java, in Staatsblad 1844 n°. 21; Te bepalen:

Dat de afstand van Salatiga naar Willem I zal gerekend worden te bedragen 12 en een halve paal. Ten tweede: enz. Afschrift enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 22.) 'S GOVERNEMENTS GOEDKEURING NIET VEREISCHT O.P. DE DOOR HET BEHEER O.F. 'S LANDS SCHOENERS EN KRUISBOOTEN GEDANE BENOEMINGEN ENZ. ONDER HET EUROPEESCH PERSONEEL DIER VAARTUIGEN, BENEDEN DEN RANG VAN GEZAGHEBER.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 1 April 1853, n°. 1. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Enz. Ten tweede: Een extract van het besluit van 21 Augustus 1851 n°. 16, alsoog te doen opnemen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië, luidende als volgt: Gelet, enz. Is goedgevonden en verstaan: » Met wijziging van art. 1 van het besluit van 30 Januarij 1841 n°. 11 en art. 1 van het besluit van 29 Augustus 1845 n°. 8, te verklaren, dat 's governments goedkeuring niet wordt vereischt ten aanzien van de door den chef over 's governments schoeners en kruisbooten gedane benoemingen en bevorderingen onder 'het Europeesch personeel dier vaartuigen, beneden den rang van gezagheber, » zoodne van de wederplaatsing bij dezen tak der dienst van de stuurmansterlingen, » gedatiseerd geweest aan boord van Indische koopvaardij-vaartuigen. » Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 23.) VOORDELEN TE GENIEFEN DOOR DE KWEKELINGEN DER KONINKLIJKE AKADEMIE TE DELFT, DIE ALDAR HET DIPLOMA ERLANGD HEBBEN VAN BURGERLIJK INGENIEUR. — BIJ HUNNE UITZENDING ALS AMBTENAREN DER 2^e KLASSE VOOR NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 1 April 1853, n°. 5. Gelezen de missive van den Minister van koloniën, van 27 Januarij 1853 litt. A n°. 6/69, daarbij, met verwijzing voor zoo veel noodig, tot zijnen brief van 31 Januarij 1853 litt. A n°. 4/90, verhandeld bij dezerzijds besluit van 13 Maart 1853 n°. 7 (Staatsblad n°. 15), toezendende afschrift van het Koninklijk Besluit van 23 Januarij 1853 n°. 44, waarvan het dispositief aldus luidt: » De kwekelingen der koninklijke akademie te Delft, die aldaar het diploma » hebben erlangd van burgerlijk ingenieur en daerboven een voldoende examen » ben afgelegd in de kundigheden, welke vereischt worden tot éne benoeming als » ambtenaar der 2e klasse voor Nederlandsch-Indië, zullen, bij hunne uitzending » in de laatstgemelde betrekking, de navolgende voordeelen genieten, als: » a. Vrij transport als passagier der eerste klasse op de gewone voorvaarden; » b. Éene gratificatie van f 400.00 voor uitrusting; » c. Éene som van f 800.00 als voorschot, om, na aankomst in Indië, uit hun » aldaar te verdienen traktement, in termijnen te worden terugbetaald. » De uitgaven, welke hieruit voortvloeijen, komen ten laste der koloniale kas. Is goedgevonden en verstaan: Van het voorstaande aanteekening te houden.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De fungd. Algemeene Secretaris, DE WAAL.

(N°. 24.) OPDRAGT AAN DE MILITAIRE GENIE VAN DE UITVOERING VAN HET GEWOON ONDERHOUD DER BEBAKENING EN VERKENNINGSTREKKEN VAN HET VAARWATER TE TILTJAP.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 9 April 1853, n°. 1. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: enz.

Ten Tweede: Met wijziging van art. 8 van het Reglement op het loodswezen in de wateren van Noessa Kambangan, gearresteerd bij het besluit van 31 Augustus 1846 n°. 54, (Staatsblad n°. 26), de uitvoering van het gewoon onderhoud der bebakening en verkenningsteekens van het vaarwater te Tjilatjap, op te dragen aan de militaire genie.

Ten Derde: Te bepalen:

- a. Dat de begrooting der kosten van onderhoud der bebakening en verkenningsteekens van dat vaarwater te Tjilatjap jaarlijks, op het tijdstip daartoe voor den waterstaat vastgesteld, door tusschenkomst van den resident van Banjoemaas, aan den directeur der middelen en domeinen zal worden gezonden, ten einde tijdig, bij het gouvernement, de beschikbaarstelling van de benodigde gelden en materialen te kunnen provoceren, ten laste van het eigenaardig hoofd der civiele begrooting.
- b. Dat jaarlijks bij ontvangst van de deswege door het gouvernement genomen beschikking, de toegestane gelden en materialen zullen worden gesield ter dispositie van den eerst aanwezenden militair ingenieur te Tjilatjap, door wien de weeklijst successievelijk zullen worden gezonden aan het hoofd van het plaatselijk bestuur, ten wien burele derzelve zullen worden geregistreerd en gekolligeerd, om bij het einde van het jaar, met de generale specificatien, ten fine van examinate aan de algemeene rekenkamer te worden voorgeschied, waarna, onder weder innamen van de verstrekte voorschotten, het werkelijk aan geld besteede, bij de kas-boeken op het eigenaardig hoofd zal behooren te worden in uitgaaf gesteld.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fundg.-Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 25.) **AMPLIATIE VAN HET ALGEMEEN REGLEMENT VAN HET SCHOOLWEZEN MET BETREKKING TOT HET GEVEN VAN SCHOOLONDERWIJS DOOR ONBEVOEGDE PERSONEN.**
PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten: Dat Hij,

In aanmerking hebbende genomen: dat sedert eenigen tijd, door daartoe onbevoegde personen scholen worden opgericht en openbaar onderwijs gegeven wordt; dat een en ander wel is verboden bij het algemeen reglement voor het schoolwezen (Staatsblad 1818 n°. 4), doch dat de overtreding van dit verbod met geen straf bedreigd is, dat de ervaring van den jongsten tijd, de noodzakelijkheid heeft bewezen eener voorziening in deze leemte;

Heeft goedgevonden en verstaan: Met ampliatie van de artikelen 6 en 7 van het reglement voor het schoolwezen (Staatsblad van 1818 n°. 4), te bepalen hetgeen volgt:

1°. Tot het geven van onderwijs zijn onbevoegd allen, tegen wie nigtgesproken is een vonnis, hebbende kracht van gewisde, houdende veroordeeling tot eene lijf- of onteerende straf of tot eene straf, wegens eene daad, strijdig met de zeden of waardoor de algemeene achting en het algemeen vertrouwen verloren gaan.

In geval van twijfel of geschil over de toepassing van dit beginsel, wordt beslist door den Gouverneur-Generaal.

2°. Degenen, die overtreden de bij de aangehaalde artikelen 6 en 7 van het reglement voor het schoolwezen, zoo als die hierboven onder § 1 zijn aangegeven, voorkomende verbods-bepalingen, worden gestraft, voor de eerste maal, met eene geldboete van honderd gulden, en bij elke herhaling met acht dagen gevangenis.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren, en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 12 April 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fundg. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 26.) **RANGSCHIKKING IN VIER KLASSEN VAN DE PERMANENTE VERSTERKING IN NEDERLANDSCH INDIE, MET UITZONDERING DER CITADELLEN BIJ VESTINGEN.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 13 April 1853, n°. 12.

Gelet enz.

Do raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met wijziging van lett. a en b van (Staatsblad 1836, n°. 3) en van (Staatsblad 1843, n°. 13,) te bepalen hetgeen volgt:

- 1°. De permanente versterkingen in Nederlandsch Indië, met uitzondering der citadelLEN bij vestingen, worden gerangschikt in vier klassen, als:
  - I. Versterkingen van den eersten rang, bevattende vestingen.
  - II. Versterkingen van den tweede rang, bevattende forten, gebouwd in verband met het aangenomen stelsel van verdediging.
  - III. Versterkingen van den derden rang, bevattende sterkten, onder I, II en IV niet bedoeld, zoo als forten, defensietorens, batterijen, linien, enz. enz.
  - IV. Versterkingen van den vierden rang, bevattende posten tegen inlandse vijanden.

2°. Om deze versterkingen bestaan zoogenaamde verbodene kringen, aanduidende de uitgestrektheid gronds, waarop voorloopig toepasselijk zijn de bepalingen, vervat in lett. c, d, e, en f van (Staatsblad 1836, n°. 3.) met wijziging alleen van de bij dat Staatsblad bepaalde afstanden dier kringen.

- 3°. De afstanden der zoogenaamde verbodene kringen, beloopten
  - a. Bij versterkingen van den 1sten rang, 250, 500 en 750 Nederlandsche ellen;
  - b. Bij versterkingen van den 2den rang, 250, 500 en 600 Nederlandsche ellen;
  - c. Bij versterkingen van den 3den rang, 250 Nederlandsche ellen;
  - d. Bij versterkingen van den 4den rang, 200 Nederlandsche ellen.

De kringen worden zoo getrokken, dat elk punt, in hunnen omtrek op den boven aangegeven afstand, gelegen zij:

Waar een glacis bestaat, van het digst bijgelegen punt van den kruin van het glacis;

Waar geen glacis bestaat, van den buitengrachtsgoerd;

Waar ook de gracht ontbreekt, van den teen van het buiten talud van den muur of van den wal.

Zij worden van wege het militair departement afgebakend door duidelijke en duurzame kenteekenen.

4°. De uitgebreidheid der esplanades van de citadelLEN bij vestingen, wordt voor elk geval bepaald op voordragt van het militair departement.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fundg. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 27.) **STAAT VAN RANGSCHIKKING DER GEBEZIGD WORDENDE VERSTERKINGEN OP JAVA EN MADURA.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 13 April 1853, n°. 13.

Gelet op het Besluit van heden n°. 12;

Is goedgevonden en verstaan:

Te arresteren den volgende staat van

Rangschikking der gebezigd wordende versterkingen op Java en Madura.

I. VERSTERKINGEN VAN DEN EERSTEN RANG.

1°. De vesting Willem I.

2°. " " Soerabaja.

II. VERSTERKINGEN VAN DEN TWEEDEN RANG.

1°. Het fort Prins Frederik te Batavia,

2°. " " Prins van Oranje te Samarang,

3°. " " Generaal Coehus te Gombong,

4°. " " Generaal van den Bosch te Ngawie.

III. VERSTERKINGEN VAN DEN DERDEN RANG.

a. Te Batavia:

1°. Het fort aan de rivier Antjol,

2°. De batterij Moeara-Antjol,

3°. Het Waterkasteel aan de rivier van Batavia,

4°. De Welkomst-batterij,

5°. De batterij het Loo,

6°. De Wester-batterij,

7°. De batterij te Angkê.

b. Te Samarang:

8°. De lunet N°. 1, bewesten de rivier,

9°. " " " 2, te Kalt-Gamde,

10°. " " " 3, te Forbaja,

11°. " strand-batterij, bewesten de rivier.

c. Te Tjilatjap:

12°. De kustbatterij te Karang Bollong, } beiden op Noessa

13°. " " " Banjoe Njappa, } Kambangan.

d. Te Soerabaja:

14°. De Ooster-kustbatterij aan het bassin-kanaal.

e. Te Anjer:

15°. Het fort te Anjer.

f. Te Banjoewangie:

16°. Het fort te Banjoewangie.

IV. VERSTERKINGEN VAN DEN VIERDEN RANG.

a. In de 1ste Militaire afdeling:

1°. De redoute te Tjiringin,

2°. " " " Pandeglang,

3°. " " " Tanara,

4°. Het blokhuis te Serang,

5°. De redoute te Tomo,

6°. " " " Palimanang,

7°. " " " Indramajoe.

b. In de 2de Militaire afdeling:

8°. Het fort te Oenarang,

9°. " " " Bojololoe,

10°. " " " Soerakarta,

11°. " " " Klatten,

12°. " " " Djokdjokarta,

13°. De redoute te Sentolo,

14°. " " " Magellan,

15°. Het blokhuis te Poerwoerdjo,

16°. De redoute te Wonosobo,

17°. Het blokhuis te Banjoemaas,

18°. De batterij te Banting-matti, op Noessa Kambangan,

19°. Het blokhuis te Patjitan,

20°. Het fort te Tagal,

21°. De redoute te Poerwodadie,

22°. " " " Montelan,

23°. " " " Kiboemen,

24°. " " " Semangie,

25°. " " " Bandjar-negara,

26°. " " " Bodjo-negoro,

27°. Het fort te Joanna,

28°. " " " Japara,

29°. Het blokhuis te Madjoen.

c. In de 3de Militaire afdeling.

30°. Het blokhuis te Kediri,

31°. " " " Pasoeroeng,

32°. Het defensief militair etablissement te Probolingo,

33°. " " " " Bezoekie,

34°. Het fort te Bangkallang, } beiden op Madura.

35°. " " " Sumanap,

36°. " " " Sankapoera, op Bawean.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fundg. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 28.) **REGLEMENT OP DE LOGEMENTEN, KOFFIJHUIZEN, TAPPERIEN EN DERGELIJKE OPENBARE INRICHTINGEN OP JAVA EN MADURA.**

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Den raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat Hij,

In ervaring gekomen zijnde, dat eenige wijziging noodig is in de bestaande verordeningen omtrent de hieronder vermelde bedrijven te Batavia, Samarang en Soerabaja, en dat aan verordeningen in het belang der openbare orde te dien aanzien ook elders op Java de behoefte gevoeld is, terwijl zij nog op meer plaatsen verwacht mog worden;

En lettende op art 93 van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indië:

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de reglementen daaromtrent, voorkomende in Staatsblad 1829 n°. 9 en 63, en de Javasche Courant van 2 Juli 1831 n°. 53, vaststellen het volgende

REGLEMENT op de logementen, koffijhuizen, tapperijen en dergelijke openbare inrichtingen op Java en Madura.

Art. 1. De logementen, herbergen, koffijhuizen, spijshuizen, tapperijen en andere openbare huizen, bestemd voor huisvesting en voeding, spel en vermaak, of den verkoop van sterken drank in het klein, staan onder bijzonder toezigt der politie.

Art. 2. Geen dezer bedrijven mag uitoefend worden zonder vergunning van het hoofd van het gewestelijk bestuur, geschreven op een zegel van f 10- tot f 100, ter keuze van dien ambtenaar.

De vergunning is noodig voor elk bedrijf afzonderlijk, ook wanneer twee of meer dezer bedrijven in hetzelfde huis vereenigd uitoefend worden; zij geldt alleen voor den persoon en het huis in de vergunning aangeduid.

Art. 3. De, krachtens vergunning, op of in te rigten huizen, mogen niet voor het publiek geopend worden, zonder kennisgeving aan de politie. Dat kennisgeving gedaan is, wordt op het bewijs van vergunning aangegetekend.

Art. 4. De vergunning wordt niet geweigerd, dan om redenen van openbare orde of van algemeen belang, in de weigering uit te drukken. Om dierzelve redenen kan de eenmaal verleende vergunning door het hoofd van gewestelijk bestuur worden ingetrokken.

Hij geeft hiervan onverwijld kennis aan den Gouverneur-Generaal. Wanneer hij meent, dat daartoe in billijkheid termen bestaan, kan hij bij die kennisgeving tevens een voorstel doen tot het verlenen van schadeoosstelling, bijziden de redenen van intrekking liggen buiten de schuld van den houder der vergunning.

Art. 5. Geene personen mogen in deze huizen in dienst genomen worden, zonder bij de politie geregistreerd te zijn.

Art. 6. Geene uithangborden mogen voor deze huizen geplaatst worden, zonder dat de inhoud der opschriften door het hoofd van plaatselijk bestuur zijn goedgekeurd.

Art. 7. De ingang van deze huizen moet des avonds verlicht zijn.

Art. 8. Dobbelen en hazardspelen zijn in al deze huizen verboden.

Art. 9. In de tapperijen mag sterke drank niet anders verstrekt worden dan tegen gered geld.

Art. 10. Tapperijen, helzij met andere bedrijven vereenigd of afzonderlijk gedreven, mogen niet voor het publiek geopend zijn van des avonds 10 tot des morgens 6 ure.

Art. 11. Met betrekking tot de logementen is het hoofd van het gewestelijk bestuur bevoegd voorschriften te geven, strekkende:

- a. Om regelmaat te bevorderen ten aanzien van de opvolging der algemeene verordeningen op het verlenen van huisvesting aan van elders gekomen personen;
- b. Om daar, waar zulks uit gebrek aan mededinging noodig is, te verzekeren, dat reizigers een goede ontvangst en bejegening ondervinden, zoo des nachts als bij dag.

Art. 12. Het tegenwoordig reglement moet in elk der in art. 1 genoemde huizen, en in de logementen moeten daarenboven de in art. 11 bedoelde voorschriften, duidelijk geschreven of gedrukt, voor elk een ter lezing gebangen worden, op eene door de politie goed te keuren plaats. Betreffende moet geschieden met de herinneringen, welke het hoofd van het gewestelijk bestuur uitvaardigt, aangaande de algemeene verordeningen op die huizen toepasselijk.

Art. 13. De overtredingen van dit reglement worden, wanneer de overtreders Europeanen of daarmede gelijkgestelden zijn, gestraft als volgt:

a. Van art. 2, met eene boete van f 100,— of met gevangenisstraf van hoogstens 8 dagen;

b. Van art. 3, 5, 9 en 12, en van de voorschriften, krachtens art. 11 te geven, met geldboeten van f 5,— tot f 25,—;

c. Van art. 6, 7 en 10, met geldboeten van f 5,— tot f 100,— of gevangenisstraf van hoogstens 8 dagen, met verbodverklaring, in ieder geval, van het uithangbord;

d. Van art. 8:

De houder van het huis met geldboeten, ten bedrage van minstens f 50,— tot hoogstens f 500,—; de spelers ieder met geldboeten van f 50,— tot f 200,—. Wanneer de overtreders Inlanders en daarmede gelijkgestelden zijn, worden de overtredingen, onder a, c en d vermeld, op de policierol afgedaan, en die onder b vermeld, gestraft met geldboeten van f 5,— tot f 25,—.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant. Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, Justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons. Gegeven te Batavia, 19 April 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(No. 29.) BORGSTELLING, OOK VOOR ANDERE ARTIKELEN ALS KOFFIJ EN SUIKER, TER ZAKE VAN VERHOOGDE REGTEN, VOOR UITVOEREN VERSCHULDIGD WANNEER DIE ARTIKELEN IN OEN FREEMDE EN NIET IN NEDERLAND INGEVOERD.

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, in overweging genomen hebbende:

Dat, in verband met de bedoeling der Indische tarieven van uitgaande regten, voorzieningen noodig zijn ten aanzien van de gevallen, dat artikelen, in Indië behandeld als uit te voeren naar vreemde landen, ingevoerd worden in Nederland, en omgekeerd, dat artikelen, in Indië behandeld als uit te voeren naar Nederland, ingevoerd worden in vreemde landen;

Dat, wat het laatste geval betreft, voor sommige artikelen bepalingen zijn gemaakt, volgens welke voor het verschil in uitgaand regt borgtocht gesteld moet worden, en dat verschil bijgepast, wanneer niet binnen 18 maanden het bewijs van ongebroken aanbreng in Nederland wordt vertoond;

En dat deze bepalingen algemeen kunnen worden gemaakt, behoudens verkorting van den termijn, naar aanleiding der thans bestaande versnelde gemeenschap; Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen hetgeen volgt:

Eerstelijk: De voorschriften, vervat in de resolutie van 30 September 1833 n. 4 (Staatsblad n. 63) en het besluit van 17 Maart 1850 n. 1 (Staatsblad n. 11), worden aangevuld en gewijzigd in dezer voege:

a. Even als thans is bepaald voor koffij en suiker, moet bij den uitvoer naar Nederland onder Nederlandsche en daarmede gelijkgestelde vlaggen, ook van alle andere artikelen borg worden gesteld voor de betaling van de meerdere regten, welke daarop, volgens de tarieven n. 6 en 8, van uitgaande regten voor Java en Madura en voor Sumatras Westkust (Staatsblad 1837 n. 57 en 1838 n. 1), verschuldigd zouden zijn, bijziden de uitvoer aangegeven ware onder andere vlaggen of voor elders dan Nederland.

b. De betaling der meerdere regten, waarvoor borg is gesteld, moet geschieden: 1. Twealf maanden na den uitvoer, wanneer ter plaalse van den uitvoer niet is gebleken, dat de uitgevoerde goederen in eene Nederlandsche haven onaangetroffen zijn aangebragt en ingevoerd;

2. Aanstands, wanneer het bewijs is verkregen dat de goederen in eene vreemde haven zijn aangebragt.

c. De gestelde borgtocht vervalt door ontvangst binnen den boven bepaalden tijd, van het bewijs van onaangetroffen aanbreng en invoer in eene Nederlandsche haven.

d. Het voorgeschrevene bij §§ b en c, is geheel van toepassing op de borgtochten voor koffij en suiker.

e. De hierbedoelde borgtochten, zoo voor koffij en suiker als voor alle andere goederen, moeten worden goedgekeurd te Batavia door den directeur der middelen en domeinen, en elders door de hooften van gewestelijk bestuur.

f. De akten voor deze borgtochten, kunnen onderhandt worden verleden en geschreven op een zegel van een gulden.

Ten tweede: Wanneer goederen, aangegeven voor den uitvoer naar elders dan Nederland, onder Nederlandsche of daarmede gelijkgestelde vlaggen, onaangetroffen in eene Nederlandsche haven worden aangebragt en ingevoerd, wordt, op vertoon van het bewijs hiervan, door den directeur der middelen en domeinen geregeld voor de terugbetaling aan de uitvoerders, van hetgeen voor den uitvoer aan regten meer is gebleven dan verschuldigd zoude zijn, wanneer de uitvoer onder Nederlan-

sche of daarmede gelijkgestelde vlaggen, onmiddellijk voor Nederland ware aangegeven.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant.

Geplast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën, ambtenaren, Justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 19 April 1853.
DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(No. 30.) MAATREGULEN TOT BETERE TEGENGANG VAN HET MISBRUIK VAN STEKEN DRANK, ONDER ZEKERE KLASSE VAN INGEZETENEN.

PUBLIKATIE
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, in aanmerking nemende de noodzakelijkheid van maatregelen om beter tegen te gaan het misbruik van sterke drank, onder zekere klasse van ingezetenen; Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. Het is aan een legelijk verboden buiten de militaire kantons, aan militairen beneden den stand van officier, of hunne vrouwen, kinderen of bedienden, sterke drank te verkoopen of in winkels of warongs om niet te verstreken.

2. Het is verboden, sterke drank bij hoeveelheden van minder dan een half dozijn flesschen te verkoopen, elders dan in de door het plaatselijk bestuur toegelaten tapperijen.

3. Overtredingen van art. 1 en 2 worden, wanneer de overtreders Europeanen en daarmede gelijkgestelden zijn, gestraft met eene boete van f 5 tot f 100 of gevangenisstraf van hoogstens 8 dagen, — en wanneer de overtreders Inlanders en daarmede gelijkgestelden zijn, op de policierol afgedaan.

4. Door het bovenstaande wordt niet gederogerd aan de vigerende voorwaarden voor de pachten, betreffende den verkoop van sterke dranken.

Feiten, niet strafbaar volgens die voorwaarden, maar vallende in de termen van art. 1 en 2 dezer publicatie, worden gestraft volgens art. 3.

Het tweede lid van het tegenwoordig artikel is niet van toepassing op den tusschen loopenden pachtijdt van het evengemiddeld middel.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant.

Geplast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, Justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 19 April 1853.
DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(No. 31.) UITREIKING AAN GEWEZEN OFFICIEREN VAN HET INDISCHE LEGER, DIE, ALS PASSAGIERS DER 2de KLASSE NAAR NEDERLAND WORDEN TERUGGEZONDEN, VAN DE SCHEEPSKLEEDING VOOR REPATRIERENDE MILITAIRES VASTGESTELD.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 21 April 1853, n. 4.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Magtiging te verlenen, om aan de gewezen officieren van het Indische leger, die, als passagiers der 2de klasse, naar Nederland worden teruggezonden, te doen uitreiken, de scheepskleeding voor repatrierende militairen vastgesteld, wanneer zij namelijk niet in staat zijn zelf in die behoefte te voorzien, hegeen, in elk voorkomend geval, wordt beoordeeld door het hoofd van het bestuur der plaats alwaar de belanghebbende zich inscheept.

Ten tweede: Enz.
Extract, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(No. 32.) BEPALING VAN DE UITGESTREKTHEID DER ESPLANADE VAN DE CITADEL PRINS HENDRIK TE SOERABAJA.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 21 April 1853, n. 6.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Ten gevolge op het besluit van 13 April 1853, n. 12 (Staatsblad n. 26), te bepalen: Dat de esplanade van de citadel Prins Hendrik te Soerabaja, zich zal uitstreken tot op twee honderd Nederlandsche ellen van de versterkingswerken, en dat daarbij dierzelve wijze van uitmeting gevolgd zal worden, als bij genoemd besluit voor de gewone verboden kringen is voorgeschreven.

Extract, enz. Accordeert met het register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(No. 33.) VERBLIJF VAN EUROPESCHE HANDELAREN, TIJDELIJK INGEZETENEN ZIJNDE TE MAKASSAR, OP DE HOOFDPLAATSEN IN DE AFDEELINGEN VAN DAT GOVERNEMENT.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 25 April 1853, n. 3.
Gelezen, enz.

Den raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden te magtigen, om aan de Europeesche handelaren, aan wie, krachtens het bepaalde bij art. 6 der publicatie van 9 September 1846 (Staatsblad n. 27), het tijdelijk verblijf te Makassar is toegeestaan, te vergunnen zich ook, tot wederopzeggens op de hoofdplaatsen in de afdeelingen van zijn gouvernement op te houden, mits zich onderwerpende aan alle plaatselijke verordeningen en restriktiën, welke ten hunnen aanzien, mogten worden bevestigd.

Afschrift, enz. Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 34.) BEVOEGDHEID VAN DEN RESIDENT DER PREANGER-REGENTSCHAPPEN, OM AAN EUROPESCHE INGEZETENEN HET VERBLIJF OP DE DRIE HOOFDPLAATSEN DIER RESIDENTIE TOE TE STAAN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 26 April 1853, n°. 2.
Nader gelezen, enz.
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: tot regt verstand van de toepassing der publikatie van 9 Januarij 1851 (Staatsblad n°. 6), te bepalen: dat aan Europeesche ingezetenen, die, volgens de algemeene bepalingen omtrent het vast verblijf in Nederlandsch-Indië, in de binnenlanden van Java mogen verblijven, op hun verzoek, door den resident der Preanger-regentschappen zal worden toegestaan de inwoning, tot wederopzegging, op de drie hoofdplaatsen dier residentie: Tjandjoer, Bandung en Sumadang.
Onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat zij zich generiel handelingen veroorloven, strijdig met de bij art. 64 van het reglement op het beleid der regering (Staatsblad 1836 n°. 48) gehandhaafde Inrigtingen.
Ten tweede: Enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 35.) BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET AANLEGGEN VAN NIEUWE OF HET VERBETEREN VAN BESTAANDE WEGEN OP SUMATRA'S WESTKUST.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 2 Mei 1853, n°. 7.
Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Voor Sumatra's Westkust van toepassing te verklaren, het voor Java vastgestelde bij Besluit van 11 Maart 1835 n°. 1 (Staatsblad n°. 15), met uitzondering van letter b van artikel 1 van dat Besluit, en mitsdien te bepalen hetgeen volgt:
Eerstelijk:
a. Door de gewestelijke en plaatselijke ambtenaren op Sumatra's Westkust zullen, zonder eene vooraf bekomene schriftelijke autorisatie van den Gouverneur-Generaal, voortaan geene nieuwe communicatiewegen hoegenaamd aangelegd, noch oude paden of rijdbaren staat gebracht worden, met uitzondering alleen van die, welke leiden van reeds bestaande wegen naar kofijtuinen of suiker-, indigo- en andere fabrieken en niet verder; zullende daartoe anders almede vooraf eene uitdrukkelijke magtiging moeten zijn erlangd, voornamelijk in het geval, dat door den geprojecteerden aanleg twee reeds bestaande wegen met elkander in verbinding zouden worden gebracht.
b. Alle overtredingen van de bovengemelde bepalingen zullen met de meeste gestrengheid gestraft en de ondernomene werken, des noods, ten koste van de daarin betrokken ambtenaren, in den vorigen staat hersteld worden.
Ten tweede:

Alle voorstellen en verzoeken tot het aanleggen van nieuwe en het verbeteren van bestaande wegen op Sumatra's Westkust, zullen worden gesteld in handen van het militair departement, ten einde te worden getoetst aan het beraamde plan van defensie.
Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 36.) HET REGLEMENT OP HET AFNEMEN VAN EXAMINA VOOR OFFICIEREN VAN GEZONDHEID EN APOTHEKERS IN N. 1. EN HET DAARMEDE IN VERBAND STAANDE STELSEL VAN BEVORDERING, MET 1° JULIJ 1853 IN TOEPASSING TE BRENGEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 3 Mei 1853, n°. 1.
Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen, dat het bij besluit van 12 December 1852 n°. 1, gearresteerde Reglement op het afnemen der examina voor officieren van gezondheid en apothekers in Nederlandsch Indië en het daarmede in verband staande stelsel van bevordering (Staatsblad 1852 n°. 78), in toepassing zal komen met 1° Julij 1853.
Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 37.) BEPALINGEN TEN AANZIEN VAN DE TIJDELIJKE VOORZIE-NING BIJ AFWEZIGHEID, BELET OF ONTSTENTENIS VAN LEDEN DER KOMMISSIE VAN REVISIE, IN DIE PLAATSEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 7 Mei 1853, n°. 1.
Gelet op het besluit van 15 October 1846 n°. 3, bij hetwelk is bepaald, dat bij afwezigheid, belet of ontstentenis van den president van het hoog-geregis-terd, diens plaats in de commissie van revisie, door den vice-president van het hof zal worden vervuld.
Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Ten vervolg op het besluit van 15 October 1846 n°. 3, en met aanvulling van art. 49 van staatsblad 1831 n°. 71, te bepalen:
Eerstelijk: Dat bij afwezigheid, belet of ontstentenis,
a. van den president van den raad van justitie, het oudst benoemde lid van dien raad diens plaats in de commissie van revisie tijdelijk inneemt;
b. van den president van de weeskamer, het oudst benoemde lid van die kamer tijdelijk in zijne plaats in de commissie van revisie optreedt.
Ten tweede: Dat wanneer de commissie van revisie door afwezigheid, belet of ontstentenis van een der overige leden, of wel, niettegenstaande het bepaalde bij art. 1 van dit besluit, onvoldoende is, de sekretaris der commissie tijdelijk tevens als lid zitting neemt.
Ten derde: Dat, wanneer, niettegenstaande het bepaalde bij art. 1 en 2, onvoldoende bestaat, de aanwezige leden der commissie zich onverwijld wenden tot den Gouverneur-Generaal, met eene voordragt, ten einde voorziening plaats vinde.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 38.) ALSNOG VAN KRACHT VERKLAARD, VOOR ZOOVEEL BETREFT AFGETREDEN HOOG INDISCHE AMBTENAREN, DE GEAMPLIEERDE RANGLIJST IN 1810 INGEVOERD, VOLGENS WELKE OUD-DIGNITARISSEN BIJ PLEGTIGE GELGENHEDEN, RANG NEMEN ONMIDDELIJK NA DE IN FUNKTIE ZIJNDE TITULARISSEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 13 Mei 1853, n°. 1.
Gelezen de misstro van den Minister van Koloniën, van 22 Februarij 1853 n^o.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

2/2) geheim, waarbij de Gouverneur-Generaal onder anderen is aangeschreven, om de geamplieerde ranglijst, in het jaar 1810 onder den maarschalk Daendels ingevoerd, en volgens welke oud-dignitarissen, bij plegtige gelegenheden, rang nemen onmiddellijk na de in funktie zijnde titularissen, als nog te beschouwen als van kracht te zijn, voor zoo veel betreft afgetredene hooge indische ambtenaren.
De raad van Nederlandsch-Indië gehoord:
Is goedgevonden en verstaan:
Van de bovenbedoelde ministeriële aanschrijving deze aanteekening te houden, met bepaling, dat onder de daarbij bedoelde afgetredene hooge indische ambtenaren, zullen worden verstaan de afgetredene door den Koning tot een hoog ambt benoemde ambtenaren.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 39.) ÉTAPES POUR REIZENDE MILITAIRES TUSSEN LA-MOENGAN EN PADANGAN, OP HET TRAJEKT VAN SOERABAJA NAAR NGAWIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië van 2 Juli 1853 n°. 5 (verhandeld bij Staatsblad 1853 n°. 21),
Te bepalen:

De étapses voor reizende militairen tusschen Lamoenagan en Padangan, op het traject van Soerabaja naar Ngawie, zullen zijn als volgt:
Van Lamoenagan tot Tessaan, 13 paal.
" Tessaan " Boucerno, 11 " "
" Boucerno " Bodjonegoro, 19 " "
" Bodjonegoro " Padangan, 21 " "
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië;
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 40.) MAATREGELEN TOT BESPOEDIGING VAN DE KWIJTING VAN VORDERINGEN TEN LASTE VAN DEN LANDE, VOORTVOLGEND UIT DAGELIJKSCHE OVEREENKOMSTEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 19 Mei 1853, n°. 1.
In aanmerking nemende dat het wenschelijk is, in afwachting eener grondige herziening van de bepalingen op het beheer en de verantwoordelijkheid der geldmiddelen in Ned.-Indië, welke herziening afhangelijk is van de vaststelling eener Wet op het zelfde onderwerp in Nederland, — zoo veel mogelijk bespoediging te brengen in de kwijting der vorderingen, ten laste van den lande, voortvloeiende uit dagelijksche overeenkomsten.
Gelezen, enz.

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
De volgende bepalingen vast te stellen:
Art. 1. Rekeningen wegens diensten, zoo als leveringen, overvoeren en andere, ten behoeve van den lande, moeten opgemaakt worden voor en ingediend worden bij elk departement (civiel, militair of marine) afzonderlijk.

2. Op elke rekening wordt de dag van indiening door den krediteur of, wanneer hij het verzuimt, door de ontvangende autoriteit aangegevend.
3. Het is de pligt van ieder, die, uithoofde van zijn ambt, eene rekening ten laste van den lande ontvangt, het zijnerzijds mogelijke bij te dragen tot hare spoedige voldoening.

Telken drie maanden geeft de algemeene rekenkamer verslag aan den Gouverneur-Generaal over hare bevinding, ten aanzien der betrachting van dezen pligt, met bepaalde aanwijzing van de nalatigen.

4. In verband met het vorig artikel, is het ongeoorloofd het gebruik te behouden om rekeningen, die niet voldaan kunnen worden zonder likwidatie door de algemeene rekenkamer, gedurende eenige dagen te verzamelen en dan bij rekapsitulatie of andere staten ter likwidatie door te zenden.

5. Ten einde de likwidatie te bevorderen, wordt aan de betrokkene autoriteiten aanbevolen de strikte opvolging van art. 22 in Staatsblad 1831 n°. 71.

6. Art. 23 in Staatsblad 1831 n°. 71, wordt in diervoore veranderd, dat de door de algemeene rekenkamer gelijkwaardige vracht-rekeningen van het militair en marine departement niet meer aan den directeur-generaal van financiën, maar reeds aan het betrokken departement ter ordonancering moeten worden gezonden.

7. De fakturen en kognossementen, bij de verzending van goederen van het civiel, militair en marine departement benodigd, worden opgemaakt door de betrokkene autoriteit van elk departement.

Wanneer die autoriteit, door onbekendheid met de gelegenheden waarmede de verzending zal plaats hebben, de kognossementen niet geheel kan invullen, geschiedt de aanvulling door hem die de goederen aan de overvoerders aflevert.

Deze zorgt dat de kognossementen en verdere bescheiden door de overvoerders behoorlijk worden onderteekend.

8. De fakturen moeten aanvlijgen het getal, het gewigt of de inhoudsmaat, en de prijzen of geldswaarde, van ieder artikel afzonderlijk.

9. Ter plaatse van ontvangst der goederen wordt een bevindingstaat of proces-verbaal opgemaakt, omtrent ieder factuur afzonderlijk.

In geval van beschadiging of tekortkoms, vermelden die staten:

a. Den aard en de hoegrootheid der schade of van het kort;
b. De geldswaarde van idem;
c. Den aard en de hoegrootheid der schade of van het kort;

10. Tot slaving van de rekeningen wegens diensten, leverancien, overvoeren enz., moeten worden overgelegd de bewijstukken in origineel. — Anders dan origineel bewijstukken zijn niet aanneemelijk voor de likwidatie.

Op elk exemplaar zal onmiddellijk boven de handteekening van hem die het verleent, moeten zijn bekend gesteld, of het is afgegeven voor origineel, duplikaat, triplikaat, enz.

11. De voorschriften, betreffende het viseren en afteekenen van deklaratien, wegens reis- en verblijfskosten voor dienstreizen, worden vervangen door de volgende:

1°. Bij de deklaratien moet in origineel of kopijelijk worden overgelegd, de aanschrijving of lastgeving tot de reis, waarin steeds het doel van de reis moet zijn vermeld.
2°. Op deklaratien, wegens verplaatsing, zal door den deklaratant moeten worden opgegeven of zijne echtgenoot en kinderen hebben medegereisd, met vermelding tevens van het getal kinderen en hunnen ouderdom.

3°. Voor deklaratien wegens verplaatsing is voldoende het visum van den chef van het departement, het kollegie of de administratie, waartoe de deklaratant behoort; doch wegens reizen in commissie of inspektie, zal door dien chef tevens verklaard moeten worden, of hij af dan niet bedenkingen heeft tegen het opgebragte getal verblijfsdagen voor de reis besteed.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 41.) VERZOEKEN OF AANVRAGEN OM UITGAVEN, BEHOORENDE TOT VERSTREKENE DIENSTJAREN, TE DOEN TEN LASTE VAN EEN VOLGENDE DIENSTJAAR, IN TE DIENEN AAN DEN DIREKTEUR-GENERAAL VAN FINANCIËN.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 25 Mei 1853, n°. 1.
Gelezen, enz.
Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: In verband met het voorgeschrevene bij art. 8 der bepalingen op het beheer van 's lands geldmiddelen (Staatsblad van 1831 n°. 71), te bepalen: dat alle verzoeken of aanvragen om uitgaven behoorende tot verstrekte dienstjaren, te doen ten laste van een volgend dienstjaar, moeten worden ingediend aan den directeur-generaal van financiën, ten einde door dezen bij eenen driemaandelijkschen staat, door tusschenkomst van de algemeene rekenkamer, aan de beslissing van den Gouverneur-Generaal te worden overworpen.
Ten tweede: Enz.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 42.) BEPALING DAT DE HEFFING DER BELASTING OP ALLE LEGATEN EN KOLLATERALE SUCCESSIONEN NIET MEER ZAL KUNNEN GESCHIEDEN DOOR DE SEKRETARISSEN VAN WEEZEN EN BOEDELMEESTEREN.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 20 Mei 1853, n°. 1.
Neder gelezen, enz.
Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Te bepalen, dat de invordering van de heffing van de belasting op alle legaten en kollaterale successiën, bedoeld bij de ordonnantie van 3 lentemaand 1810 en de publikatie van 20 December 1852 (Staatsblad n°. 79), niet meer zal kunnen geschieden door de sekretarissen van wees- en boedelmeesteren!
Onder dien verstande, dat deze sekretarissen daarmede belast blijven tot dat andere ambtenaren voor bedoelde werkzaamheden zijn aangewezen.
Ten tweede: Enz.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 43.) VERKLARING NOPENS HET REGT VERSTAND VAN ART. 8 VAN HET REGLEMENT VOOR HET MILITAIR WEDUWEN-EN WEEZENFONDS.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 30 Mei 1853, n°. 1.
Gelezen de missive van den Minister van koloniën, van 7 Maart 1853 litt. C n°. 2/156.
Gelet, enz.
Is goedgevonden en verstaan:
Krachtens ontvangene magtiging, te verklaren, dat litt. a van artikel 8 van het Reglement voor het militair weduwen- en weezenfonds (Staatsblad 1841 n°. 33), derwijze moet worden verstaan:
1°. Dat, wanneer een officier door verplaatsing of verandering van betrekking, eene vermindering van traktement ondergaat, en daarna in rang bevorderd wordt of een hooger traktement bekomt, alsdan dat traktement in de eerste twee maanden alleen onderhevig is aan de gewone kontributie, bedoeld bij artikel 6 van dat Reglement, voor zoo ver dat traktement niet meer bedraagt, dan het hoogste traktement reeds eenmaal, en niet laatstelijk, door den officier in zijne voorgaande betrekkingen genoten;
2°. Dat mitsdien alleen in het geval, dat eenen officier een traktement wordt toegelegd, hooger dan hij in eenige voorgaande betrekking had genoten, het meerdere, als werkelijk verschil over de eerste twee maanden, aan voorschrevene fonds zal worden gekontribueerd, in voldoening aan artikel 8 van genoemd Reglement;
3°. Dat, ten opzichte van de bij 1 en 2 bedoelde kontributiën, mede als traktement moeten worden beschouwd en daarmede gekumuleerd zoodanige inkomsten, als onder de benaming van tafelgeld en toelagen aan eenige betrekking, waartoe een officier wordt geroepen, mogen zijn of worden verbonden.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 44.) AFSCHAFFING VAN DE BELASTING OP DE BAZAARS EN WARONGS IN DE AFDEELING KRAWANG. P U B L I K A T I E.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij,
Heeft goedgevonden en verstaan:
Ten vervolge op de Publikatie van 16 December 1851 (Staatsblad n°. 73), te bepalen als volgt:
Art. 1. De belasting op de bazaars en warongs in de afdeeling Krawang, welke tot dus ver ten behoeve van den lande zijn verpacht geweest, en dus ook de verpachting van dat middel, wordt afgeschaft.
2. De bazaars en de daarop staande joodsen worden, bij wijze van beherendiensten, door de bevolking onderhouden en schoongebouwd.
3. De politie op de bazars wordt, onder toezigt der distrikthoofden, uitgeoefend door de hoofden der naast bij gelegene kampongs en desa's; behoortende het tot de eerste pligten dezer hoofden te zorgen, dat gemeerlijk heffing, hoe ook genaamd en onder welk voorwendsel ook, meer op de bazaars geschiede.
4. De onderwerpen in de beide laatste artikelen vervat, zullen bij bijzondere bepalingen nader worden geregeld.
5. De bovenstaande bepalingen treden in werking met den eersten Jan. 1851.
En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zooder in de Nederlandische als in de inlandsche en Chinese talen, worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javasehe Courant.
Gelast en bevestigd voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stiple nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogloeking of aanzien des persoons.
Gegeven te Buitenzorg den 2 Junij 1853.

DUYMAER VAN TWIST,
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 45.) AFSCHAFFING VAN HET TERRITORIAAL REGT OP DE KOFFIJ VAN SUMATRA, BIJ DEN UITVOER VAN PADANG.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 5 Junij 1853, n°. 11.
Gelezen, enz.
De raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Enz.
Ten derde: Aan te teekenen, dat alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië zullen worden opgenomen, de besluiten van 19 Maart 1853, n°. 11 en 21 April 1853, n°. 7, nopens de afschaffing van het territoriaal regt op de koffij van Sumatra, bij uitvoer te Padang, ten vervolge van het tarief n°. 8 in Staatsblad 1838, n°. 1.
Luidende die besluiten als volgt:

1°. Dat van 19 Maart 1853, n°. 11.
» Gelet, enz.
» Is goedgevonden en verstaan:
» Te bepalen, dat te rekenen van 1° Julij 1853, wordt afgeschaft het territoriaal regt, dat, krachtens het besluit van den Kommissaris-Generaal van 11 October 1833, n°. 310 en het besluit van 26 Maart 1844, n°. 25, wordt geheven op de koffij van Sumatra, bij den uitvoer van Padang;
» Met voorbehoud nochtans, om die belasting, wanneer zulks raadzaam wordt geacht, op nieuw in te voeren, waarvan bij tijds kennis zal worden gegeven aan den handel.

en N^o. Dat van 24 April 1853, n°. 7.

» Gelezen, enz.
» Is goedgevonden en verstaan:
» Met amptie van het besluit van 19 Maart 1853, n°. 11, te bepalen, dat de daarbij bedoelde afschaffing van het territoriaal regt op de koffij van Sumatra niet van toepassing zal zijn op de koffij welke vóór ultimo Junij 1853 op gouvernementens-veilingen is of zal worden verkocht, zoo dat daarop bij den uitvoer ook na 1° Julij 1853 het territoriaal regt zal worden geheven.
» Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 46.) OVERZENDING NAAR NEDERLAND, VAN BLANKE MILITAIRE VEROORDEELDEN OM DAAR HUNNE STRAFTE ONDERGAAN.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 10 Junij 1853, n°. 1.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 9 April 1853 la. A. n°. 2/255, strekkende in antwoord op den eezerszijdschen kabinetbrief van 16 Maart 1852 la. A1, en ten geleide van een afschrift van het Koninklijk Besluit van 1 April 1853 la. F6, waarvan het dispositief luidt als volgt:
» Onze Minister van Koloniën te magtigen, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië aan te schrijven om, wanneer het vonnis van veroordeeling zelve, ten aanzien van het ondergaan der opgelegde straf, geene bepalingen moeten worden gevolgd waarvan de straf in de genoemde bezittingen zelve zoude tuchtsstraf ondergaan, de blanke militairen, welke tot kruiswagens- of tuchtsstraf veroordeeld zijn, onder bijvoeging der processtukken, bij voorkomende gelegenheden, met daartoe geschikte oorlogsschepen, in verband tot de ruimte, welke deze tot zoodanig einde zullen aanbieden, naar Nederland op te zenden, ten einde daar te lande met de veroordeelde militairen hunne straf te ondergaan, » onder de bepaling, dat de verplegingskosten der bedoelde veroordeelden zullen komen ten laste der koloniale kas.
Wordende, enz.

Is goedgevonden en verstaan:
Van het vorenstaande aan teekening te houden, en daarvan mededeeling te doen, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 47.) REGLEMENT OP DE BINNENLANDSCHE VERLOVEN VOOR CIVIELE AMBTEAREN EN OFFICIEREN VAN HET SEDENTAIRE ZEEWEZEN IN NEDERLANDSCH-INDIE.

Resluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 10 Junij 1853, n°. 2.

Gelezen de ministeriële missive van 7 April 1853 la. A. n°. 3/230;
Is goedgevonden en verstaan:
Krachtens magtiging van het Opperbestuur, vast te stellen en in werking te brengen het volgende:

REGLEMENT op de binnenlandsche verloven voor civiele ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indië.

I. Algemeene bepalingen.
Art. 1. De Gouverneur-Generaal verleent alle verloven, voor zoover de bevoegdheid daartoe niet aan andere autoriteiten wordt opgedragen.
2. Binnenlandsche verloven, voor eenen bepaalden tijd, kunnen verleend worden zoo wel wegens ziekte van den betrokken ambtenaar, als wegens andere gewigtige redenen.
3. Bij ieder verzoek om verlof, moet de verzoeker nauwkeurig opgeven, welke verloven, hetzij binnen- of buitenlandsche, reeds door hem zijn genoten, en krachtens welke beschikkingen.
4. De emolumenten, aan eenige betrekking verbonden worden, gedurende het geheele verlof, gegeven of verdeeld aan of tusschen de met de waarneming belaste ambtenaren.
II. Wegens ziekte van den ambtenaar.
5. Verloven wegens ziekte van den ambtenaar, worden met behoud van eenig traktement, niet verleend voor eenen langeren duur, dan aanvankelijk van drie en, met inbegrip van verlengingen, van zes maanden.
6. Op een zesdaagsen of korter verlof, wegens ziekte van den ambtenaar, kan, indien daartoe termen bestaan, het genot van wachtgeld volgen, overeenkomstig de bestaande bepalingen.
7. Verloven wegens ziekte van den ambtenaar, brengen het behoud van twaalf traktement mede:
Over de eerste maand, voor ambtenaren, die zich op Java en Madura bevinden;
Over de twee eerste maanden voor hen, die zich in de buitenbestellingen bevinden;
8. Over den verderen verloftijd, hetzij dadelijk, dan wel bij verlenging toegestaan, wordt half traktement behouden.
9. Indien door een, onder aanbod van eed, afgegeven geneeskundig certificaat wordt bewezen, dat de verstrekte duur van het verlof, te boven gaande den in art. 7 gestelden tijd, wegens ziekte van den ambtenaar, dringend noodzakelijk is geweest, kan ook over den verderen verloftijd vol traktement worden toegekend.
III. Wegens andere gewigtige redenen.
10. Verloven wegens andere gewigtige redenen, worden, met behoud van eenig traktement, niet verleend voor eenen langeren duur, dan van twee en, met inbegrip van verlengingen, van
Drie maanden, voor ambtenaren, die zich op Java en Madura,
Vier maanden, voor ambtenaren, die zich in de buitenbestellingen bevinden,
11. Zij brengen het behoud mede van vol traktement,
Gedurende de eerste maand, voor hen, die zich op Java en Madura,
Gedurende de twee eerste maanden voor hen, die zich in de buitenbestellingen bevinden.
Over den verderen tijd wordt half traktement behouden.

IV. Opdragt.

12. Verloven, niet langer dan veertien dagen, verzuimingen inbegrepen, durende, kunnen door de hoofden van gewestelijk bestuur, op en buiten Java, en door de chefs van departementen of kollegiën, schriftelijk worden verleend, met behoud van vol traktement.

13. Zij mogen bij ziekte of andere gewichtige en dringende redenen, onder nader goedkeuring van den Gouverneur-Generaal, schriftelijk verlof verleen, voor ééne maand aan ambtenaren op Java en Madura gevestigd; twee maanden aan hen, die zich in de buitenbezittingen bevinden.

14. De verloven in art. 13 vermeld, hebben op zich zelve geen behoud van traktement voor langer dan veertien dagen ten gevolge.

15. In geval dringende redenen verbieden, om te verwijlen tot dat, door wie bevoegd is, op een verzoek om verlof is beschikt, kan de hoogste, ter plaatse aanwezige of naastbijzijnde autoriteit schriftelijk toestaan, dat in afwachting van beschikking, van het verlof worde gebruik gemaakt.

Deze vergunning wordt zonder vertraging aan het hoofd van gewestelijk bestuur medegedeeld, en heeft op zich zelve geen behoud van traktement ten gevolge.

V. Regterlijke ambtenaren.

16. Aan regterlijke ambtenaren wordt, krachtens art. 22 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, verlof verleend, op den voet van de in art. 2 tot en met 11 hierboven vervatte bepalingen.

Voor niet langer dan veertien dagen, wegens ziekte van den ambtenaar of andere gewichtige redenen verleend, brengt het behoud van vol traktement mede.

Voor langere tijd door de hoogste gezaghebbers in de bezittingen buiten Java en Madura verleend, heeft het verlof geen behoud van traktement over langer dan veertien dagen ten gevolge, dan voor zoo ver dit door den Gouverneur-Generaal telkens wordt toegekend.

VI. Slofbepalingen.

17. De naaste chef van eenen verlofganger houdt aantekening van den dag waarop deze begonnen is:

a. van het verlof gebruik te maken;

b. zijne ambtspligten weder uit te oefenen.

Indien dit laatste vóór of bij de expiratie van den verloftijd geschiedt, treedt de ambtenaar, van dien dag af, weder in het vol genot zijner inkomsten.

Indien het ná expiratie van den verloftijd geschiedt, ontvangt de gewezen verlofganger geene bezoldiging over de loopende maand, en wordt, met opgave der redenen, indien er zij, verslag aan den Gouverneur-Generaal gedaan.

18. Het tegenwoordig reglement is van toepassing op alle burgerlijke ambtenaren en op de officieren van het sedentaire zeewezen.

19. Alle vroegere bepalingen, ter zake van binnenlandsch verlof aan civiele ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen, worden ingetrokken, met uitzondering:

a. van die, voorkomende in het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie.

b. van art. 41 van het reglement, Staatsblad 1810 n°. 16, en

c. van Staatsblad 1852 n°. 46.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 48.) KONTRIBUTIEN AAN DE SCHUTTERLIJKE KASSAS OP JAVA.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 11 Junij 1853, n°. 1.

Gelezen, enz.

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

(Ten vervolge op het Besluit van 21 Augustus 1850 n°. 19 (Staatsblad n°. 25), te bepalen:

dat, van af 1° Julij 1853 en voor de drie eerstvolgende jaren, de kontributien aan de schutterlijke kassen op Java zullen blijven op den voet, zoo als zij zijn vastgesteld bij de Besluiten, vermeld in Staatsblad 1841 n°. 26 en 1842 n°. 41.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 49.) KONINKLIJK BESLUIT, BEGELENDE DE BELANGEN DER KOLONIALE AMBTEAREN MET VERLOF IN NEDERLAND, DIE VERKOZEN WORDEN TOT LID VAN DE STATEN-GENERAAL.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 12 Junij 1853, n°. 1.

Gelezen de missivo van den Minister van Koloniën, van 26 Januarij 1853 litt. A en B n°. 14/66, toezendende afschrift van 's Konings besluit van 17 Januarij 1853 n°. 58, welks dispositief luidt als volgt:

"Wanneer koloniale ambtenaren, met verlof in Nederland worden verkozen tot lid van de Staten-Generaal, zal aan hen, gedurende den tijd welken zij als zoodanig kunnen zitting nemen, worden verleend een verlof uit 's lands dienst, buiten bezwaar der koloniale fondsen; met dien verstande evenwel, dat wanneer zoodanig koloniale ambtenaar in het genot van verlofstraktement mogt zijn, met de uitbetaling daarvan zal worden voortgegaan tot de expiratie van het tijdvak, waarvoor dat verlofstraktement hem reeds verzekerd was."

Is goedgevonden en verstaan:

Van het vorenstaande aantekening te houden, en bij afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 50.) AAN DE HOOFDEN VAN GEWESTELIJK BESTUUR OP DE BUITENBEZITTINGEN OVERGELATEN, DE BENOEMING EN HET AANWIJZEN VAN DE STANDPLAATSEN DER OPZIE-NERS BIJ DE VERSCHILLENDE TAKKEN VAN KULTURES.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 16 Junij 1853, n°. 2.

Gelezen de missivo van den directeur der kultures, van 2 Julij 1853 n°. 1948/11;

En willende doen ophouden de dagelijksche bemoeijing van het gouvernement met zoodanige zaken, als vatbaar zijn om, in den regel, buiten die bemoeijens te worden afgedaan;

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Terzietijk: Ten vervolge op het Besluit van 6 October 1852 n°. 1 (Staatsblad n°. 65), te verklaren, dat de benoeming en het aanwijzen van de standplaatsen aan de opzieners bij de verschillende takken van kultures, genietende eene bezoldiging van minder dan f 150 (een honderd en vijftig gulden) 's maands, op de Bezittingen buiten Java, is overgelaten aan de hoofden van gewestelijk bestuur, op den voet, zoo als die bij Besluit van 13 Januarij 1852 n°. 2 (Staatsblad n°. 4a), voor Java overgelaten zijn aan den directeur der kultures.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 51.) WIJZIGING DER BEPALINGEN OMTRENT TRANSPORTKOSTEN VAN GOEDEREN PER KAR EN DOOR PAARDEN GETROKKEN, IN DE RESIDENTIE BATAVIA EN DE AFDELING BUITENZORG.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 19 Junij 1853, n°. 1.

Gelezen, enz.

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging van art. 1 der Resolutie van den Gouverneur-Generaal in rade, van 4 Junij 1831 n°. 10 (Staatsblad n°. 33), en met terugzigt tot het Besluit van 17 Mei 1845 n°. 5, te bepalen:

Dat voor transporten van gouvernementse goederen per kar en door paarden getrokken, in de residentie Batavia en de afdeling Buitenzorg, voor ledere kar zal worden te goed gedaan 25½ (vijf-en-tweintig en een halve duit) per paal,

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 52.) UITGIFTE VAN RECEPISSEN TEGEN AFZONDERING VOOR WAARBORG, VAN SPAANSCH MATTEN OF PIASTERS. PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten;

Dat Hij,

Willende verder bevorderen de bedoelingen, uitgedrukt in den aanhef der publicatie van 16 Julij 1851 (Staatsblad n°. 39);

Heeft goedgevonden en verstaan, te bepalen als volgt:

Enig artikel. Recepissen, zoo als bedoeld zijn bij de publicatie van 4 Februarij 1846 (Staatsblad n°. 3), kunnen mede worden uitgegeven, tegen afzonderling, voor waarborg van Spaansche matten of piasters, vermeld bij art. 15 van het Besluit van den Kommissaris-Generaal over Nederlandsch-Indië, van 18 Februarij 1846 n°. 1 (Staatsblad n°. 7) en de publicatie van 13 Augustus 1833 (Staatsblad n°. 47).

De afzondering dezer munt zal geschieden naar de rede van ééne Spaanschen mat of piaster voor twee recepissen en zes-en-zestig duiten.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, zoo wel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd en geafficheerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hoogere en lagere kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige ooglukiug of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 20 Junij 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 53.) BEREKENING VAN INKOMENDE REGTEN IN HET ALGEMEEN, MET BETREKKING TOT VOORWERPEN BEHOORENDE ONDER KRAMERIJEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 24 Junij 1853, n°. 1.

Gelezen, enz.

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Magtiging te verleenen,

Eerstelijk:

om voor de berekening van inkomende regten in het algemeen als kramerijk te doen beschouwen, alle artikelen als zoodanig genoemd bij § 13 2de lid van het protocol, behoorende tot het tractaat van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Pruissen, ook namens de staten van het Tolverbond gesloten (Staatsblad 1852, n°. 75.)

Ten Tweede:

om de hierboven bij art. 1 verleende magtiging van toepassing te doen zijn op alle uitvoeren van bedoelde voorwerpen, na 19 November 1852, of den dag, waarop bedoeld tractaat in Nederlandsch-Indië is afgekondigd, en alzoo om bij reklame te doen teruggeven de regten die daarop te veel mogten zijn betaald.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.

De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 54.) TRACTAAT VAN HANDEL EN SCHEEPVAART TUSSEN NEDERLAND EN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA. PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen die deze zullen zien of hooren lezen Salut! doet te weten:

Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

Bij dere openlijke afkondiging te doen van de additionele overeenkomst op het tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bestaande handels- en scheepvaartverdrag van 19 Januarij 1839 (Nederlandsch Staatsblad n°. 22), welke overeenkomst den 26 Augustus 1852 te Washington, door de wederzijdsche goedgevindings is gesloten, goedgekeurd bij de Wet van 21 December 1852 (Nederlandsch Staatsblad n°. 227) en bij Koninklijk Besluit van 25 Maart 1853, nader geplaatst in het Nederlandsch Staatsblad onder n°. 16; — terwij de uitwisseling der akte van bekrachtiging geschied zijnde, op den 25 Februarij 1853, de datum van ingang der overeengekomen bepalingen, ingevolge art. 6, gesteld is op zes weken daarna, en dus op 8 April 1853.

Zijnde de onderwerpelijke additionele overeenkomst van den volgenden inhoud: Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en de Vereenigde Staten van Amerika, den handel tusschen de beide landen wenschende te brengen op eenen voet van grootere wederkeeringe gelijk, hebben daartoe tot hunne gevolgmagtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden, François Mathieu Wenceslas, baron Testa, commandeur der orde van de Eikenkroon van Luxemburg, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, ridder der Groot-herzogelijke orde van den Witten Valk 3de klasse, Raad van legatie, en Hoogstdeszelfs Zaakgelastigde bij de Regering der Vereenigde Staten van Amerika;

His Majesty the King of the Netherlands and the United States of America, being desirous of placing the commerce of the two countries on a footing of greater mutual equality, have appointed as their plenipotentiaries for that purpose, that is to say:

His Majesty the King of the Netherlands, François Mathieu Wenceslas, baron Testa, commander of the Royal Grand-Ducal Order of the Crown of Oak of Luxemburg, knight of the Royal Order of the Lion of the Netherlands and of the Grand-Ducal Order of the White Falcon, 3d class, Counsellor of legation, and His Majesty's Charge d'affaires to the Government of the United States of America;

en de President der Vereenigde Staten van Amerika, Daniel Webster, Secretaris van Staat der Vereenigde Staten; dewelke, na elkanter huuse in goeden en behoorlijken vorm bevondene wederzijdsche voornemens te hebben medegedeeld, zij overeengekomen, dat, voor en ter vervanging van het eerste en tweede art. van het handels- en scheepvaartverdrag, den 19 Januarij 1839 te Washington tusschen de hooge contracterende partijen geteekend, de volgende artikelen zullen worden in de plaats gesteld.

Art. 1. Goederen en koopwaren, onverschillig welke derzelver herkomst zij, met Nederlandsche schepen wordende in- of uitgevoerd, in of uit de havens der Vereenigde Staten, en van naar elk ander land, zullen geen hooger noch andere regten betalen, dan zullen worden geheven op gelijke goederen en koopwaren, in- of uitgevoerd met nationale schepen.

Wederkeerig zullen goederen en koopwaren, onverschillig welke derzelver herkomst zij, met schepen van de Vereenigde Staten wordende in- of uitgevoerd in of uit de havens der Nederlanden, van en naar elk ander land, geene hooger of andere regten betalen, dan zullen worden geheven op gelijke goederen en koopwaren, in- of uitgevoerd met nationale schepen.

De premien, teruggare van regten en andere voorregten van dien aard, in de Staten van eene der contracterende partijen aan den in- of uitvoer met nationale schepen toegekend, zullen insgelijks en op dezelfde wijze verleend worden aan goederen, in- of uitgevoerd met schepen van het andere land.

2. De voormelde wederkerige gelijkstelling van de vlaggen der beide Staten strekt zich almede uit tot de havens der Nederlandsche koloniën en der overzeesche bezittingen, in welke havens goederen en koopwaren, onverschillig welke derzelver herkomst zij, in- of uitgevoerd van en naar elk ander land, met schepen van de Vereenigde Staten, geene hooger of andere regten zullen betalen, dan geheven zullen worden op gelijke goederen en koopwaren, van en naar dezelfde plaatsen met Nederlandsche schepen in- of uitgevoerd.

De premien, teruggare van regten en andere voorregten van dien aard, aldaar toegekend aan goederen en koopwaren, met Nederlandsche schepen in- of uitgevoerd, zullen insgelijks en op dezelfde wijze verleend worden aan goederen en koopwaren, met schepen van de Vereenigde Staten wordende in- of uitgevoerd.

3. Geene der partijen zal op de schepen der andere, hetzij dertieve ladingen aanbrengen of in ballast aankomen, van een der beide landen, of van elk ander land enige regten heffen voor tonnen-, haven-, bakken-, berg- of reddingloon-, loods-, quarantaine- of havengelden, van welke soort of benaming ook, welke in gelijke gevallen niet zullen worden cedeerd op nationale schepen.

4. De tegenwoordige overeenkomst strekt zich niet uit tot den kusthandel en tot de visscherijen van elk der beide landen, welke uitsluitend vergoed zijn aan nationale schepen; zijnde men daarboven overeengekomen dat, met opzigt tot den Nederlandschen Oost-Indischen Archipel, de handel van het eene eiland op het andere beschouwd wordt als kusthandel, en even zoo met opzigt tot de Vereenigde Staten, de handel tusschen de havens dier Staten aan den Atlantischen Oceaan en die aan de Stille Zuidzee gelegen; bijaldien echter te eeniger tijd, hetzij de Nederlanden, hetzij de Vereenigde Staten, aan eenige andere natio den gebieden of eenig gedeelte van getegden kusthandel zullen toestaan, dan zal dertieve handel op gelijken voet en in dezelfde uitgestrekteheid ook aan de andere partij worden toegestaan. Niettemin is uitdrukkelijk overeengekomen en goedgevonden, dat niets van het in dit artikel bepaalde, de schepen der beide natiën zal verhinderen, een gedeelte van hunne ten uitvoer bestemde lading in eene haven van de andere natio binnen te brengen en te lossen, en daarna naar eene andere haven of naar andere havens van dezelfde natio te vertrekken, om aldaar het overige der lading binnen te voeren en te lossen, noch hen zal beletten op gelijke wijze een gedeelte van hunne ten uitvoer bestemde lading in eene haven binnen te nemen, en dan naar eene andere haven of naar andere havens te vertrekken, om hunne lading aan te vullen; moe- lende zoodanig lossen of laden geschieden volgens de verordeningen en bepalingen, als door de beide regeringen respectievelijk zullen zijn vastgesteld voor hare nationale schepen in gelijke gevallen.

5. De voormelde wederkerige gelijkstelling, met opzigt tot de vlaggen der beide landen, wordt niet beschouwd het

and the President of the United States of America, Daniel Webster, Secretary of State of the United States.

Who, after having communicated to each other their respective powers, found in good and due form, have agreed that, for and in lieu of the first and second articles of the treaty of commerce and navigation signed at Washington, on the 19th of January 1839, between the high contracting parties, the following articles shall be substituted.

Art. 1. Goods and merchandise, whatever their origin may be, imported into, or exported from, the ports of the United States, from and to any other country, in vessels of the Netherlands, shall pay no higher or other duties than shall be levied on the like goods and merchandise imported in national vessels.

Reciprocally, goods and merchandise, whatever their origin may be, imported into or exported from the ports of the Netherlands, from and to any other country, in vessels of the United States, shall pay no higher or other duties, than shall be levied on the like goods and merchandise, imported or exported in national vessels.

The bounties, drawbacks, and other privileges of this nature, which may be granted in the States of either of the contracting parties, on goods imported or exported in national vessels, shall also and in like manner be granted on goods imported or exported in vessels of the other country.

2. The above reciprocal equality in relation to the flags of the two countries, is understood to extend also to the ports of the colonies and dominions of the Netherlands beyond the seas, in which goods and merchandise, whatever their origin may be, imported or exported from and to any other country in vessels of the United States, shall pay no higher or other duties, than shall be levied on the like goods and merchandise imported or exported from and to the same places in vessels of the Netherlands.

The bounties, drawbacks, or other privileges of similar denomination; which may be there granted on goods and merchandise imported or exported in vessels of the Netherlands, shall also and in like manner be granted on goods and merchandise imported or exported in vessels of the United States.

3. Neither party shall impose upon the vessels of the other, wheter carrying cargoes of arriving in ballast from either of the two countries, or any other country, any duties of tonnage, harbor dues, light-house, salvage, pilotage, quarantine or port charges, of any kind or denomination, which shall not be imposed in like cases on national vessels.

4. The present arrangement does not extend to the coasting trade and fisheries of the two countries respectively, which are exclusively allowed to national vessels, it being moreover understood, that in the East Indian Archipelago of the lands the trade from island to island is considered as coasting trade; and likewise, in the United States, the trade between their ports on the Atlantic and their ports on the Pacific; and if, at any time, either the Netherlands or the United States shall allow to any other nation the whole or any part of the said coasting trade, the same trade shall be allowed on the same footing, and to the same extent, to the other party. It being however expressly understood and agreed, that nothing in this article shall prevent the vessels of either nation from entering and landing a portion of their inward cargoes at one port of the other nation, and then proceeding to any other port or ports of the same, to enter and land the remainder, nor from preventing them in like manner from loading a portion of their outward cargoes at one port and proceeding to another port or ports to complete their lading, such landing or lading to be done under the same rules and regulations as the two Governments may respectively establish for their national vessels in like cases.

5. The above reciprocal equality in relation to the flags of the two countries, is not understood to prevent the Govern-

Nederlandsch Gouvernement te beletten differentieel regten van in- of uitvoer te heffen ten gunste van het regtstreeksche verkeer tusschen Nederland en zijne koloniën en overzeesche bezittingen; doch Amerikaansche schepen, tot dat regtstreeksche verkeer beoogd, zullen onverschillig zijn tot alle de voordeelen en vrijstellingen met opzigt tot de regten van in- en uitvoer, als anderszins, welke door schepen, onder Nederlandsche vlag varende, worden of zullen worden genoten.

Evenzoo zullen de Vereenigde Staten voortgaan te heffen de differentieel regten, bij het tegenwoordig tarief gelegd op thee en koffij, ten gunste van den regtstreekschen invoer dier artikelen van de plaats hunner voortbrenging, maar zonder evenmin, onderscheid te maken tusschen de vlaggen der beide landen.

En bijaldien, te eeniger tijd, Nederland of de Vereenigde Staten mogten besluiten gezegde differentieel regten af te schaffen, zoo is men overeengekomen, dat die regten op dezelfde wijze zullen afgeschaft zijn, ook met betrekking tot den handel van het andere land.

6. De tegenwoordige overeenkomst zal beschouwd worden als te behoeven tot het bovengemelde traktaat van 19 Jan. 1839, en zal, met en benevens de ongewijzigde artikelen van dat traktaat, in kracht blijven voor den tijd van twee jaren, aanvangende zes weken na de uitwisseling der ratifikatiën, en verder tot aan het eind van twaalf maanden, nadat eene der beide contracterende partijen aan de andere kennis zal gegeven hebben van hare bedoeling om de overeenkomst te doen eindigen; behoudende elke van de contracterende partijen zich het regt voor, om, na het einde van den opgemelden termijn van twee jaren, zoodanige kennisgeving aan de andere partij te doen. En is men hierbij wederzijds overeengekomen, dat, in geval van zoodanige kennisgeving, deze overeenkomst en het traktaat van 19 Januarij 1839, met het einde der bovengedachte twaalf maanden gezamenlijk zullen ophouden en vervallen.

7. De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden, en de ratifikatiën zullen uitgewisseld worden te Washington, binnen zes maanden na de teekening, of, zoo mogelijk, vroeger.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdse gevolmagtigden dertieve hebben geteekend, en hunne kachetten daarop gesteld.

Gedaan in duplikaat, in de stad Washington, den zes-en-twintigsten van de maand Augustus van het jaar van Onzen Heer één duizend acht honderd en twee-en-vijftig.

(Get.) FR. TESTA. (Get.) DAN. WEBSTER.
(L. S.) (L. S.)

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekoedigd en aangeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplakt in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche Courant. Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage collegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipie nakoming dertieve hand zullen houden, zonder enige oogluiking of aanzien des persoons.

gegeven te Batavia, 24 Junij 1853.

ment of the Netherlands from levying discriminating duties of import or export in favour of the direct trade between Holland and dominions beyond the seas, but American vessels engaged in such direct commerce, shall be entitled to all the privileges and immunities, whether as regards import or export duties, or otherwise, that are or may be enjoyed by vessels under the Dutch flag.

Likewise, the United States shall continue to levy the discriminating duties imposed by the present tariff on tea and coffee, in favour of the direct importation of these articles from the place of their growth, but also without discriminating between the flags of the two countries.

And if, at any time, the Netherlands or the United States shall abolish the said discriminating duties, it is understood that the same shall be in like manner abolished in relation to the commerce of the other country.

6. The present convention shall be considered as additional to the 19th of January 1839, and shall, altogether with the unmodified articles of that treaty, be in force for the term of two years, commencing six weeks after the exchange of ratifications; and further until the end of twelve months after either of the contracting parties shall have given to the other notice of its intention to terminate the same, each of the contracting parties reserving to itself the right of giving such notice to the other, after the expiration of the said term of two years. And it is hereby mutually agreed that, in case of such notice, this convention, and all the provisions thereof, as well as the said treaty of 19th January 1839, and the provisions thereof, shall, at the end of the said twelve months, altogether cease and determine.

7. The present convention shall be ratified, and the ratifications shall be exchanged at Washington, within six months of its date, or sooner, if possible.

In witness whereof, the respective plenipotentiaries have signed the same, and have affixed thereto the seals of their arms.

Done, in duplicate, at the city of Washington, this twenty sixth day of August, in the year of Our Lord one thousand eight hundred and fifty-two.

(Get.) FR. TESTA. (Get.) DAN. WEBSTER.
(L. S.) (L. S.)

DUYMAER VAN TWISF.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 53.) DOOR DE HOOFDEN VAN GEWESTELIJK BESTUUR OP DE BUITEN-BEZITTINGEN VOORTAAN IN TE DIENEN EEN KORT MAANDELIJKSCH VERSLAG DER VOORNAAMSTE GEBEURTENISSEN, IN PLAATS VAN AFSCHRIFTEN DER DAG-REGISTERS.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië, van 2 Julij 1853, no. 3.

Gelet, enz.
Is goedgevonden en verstaan:

Met vernieuwing en aanvulling, voor zoo veel noodig, van de deswege bestaande verordeningen, te bepalen als volgt:
De hoofden van gewestelijk bestuur op de bezittingen buiten Java en Madura zijn verplicht, hunne handelingen dagelijks aan te teekenen in een doorloopen register. Van dit register wordt voortaan niet meer als vroeger een afschrift aan den Gouverneur Generaal gezonden.

Maandelijks wordt door hen opgemaakt en met de eerste gelegenheid aan den Gouverneur Generaal ingediend een kort verslag omtrent den stand der zaken en het personeel, gedurende de verloopene maand. Dit verslag moet bevatten het meldenswaardige uit het register en voorts berichten over meldenswaardige gebeurtenissen, die geene handelingen van het gewestelijk bestuur ten gevolge gehad hebben en daarom niet in het register zijn opgeteekend.

De verplichting, om afzonderlijke berichten in te dienen over belangrijke zaken of over zaken, die eene beschikking van den Gouverneur Generaal vereischen, blijft in stand.

In het kort verslag kan naar die berichten verwezen worden.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 53a.) HANDHAVING VAN HET VERBOD OP DEN INVOER VAN VUURWAPENEN EN BUSKLUID IN DE RESIDENTIE PALEMBANG.
PUBLIKATIE.

VAN WEG EN IN NAAM DES KONINGS.
De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij;

Lettede op de Publikatie van 31 Juli 1852 (Staatsblad no. 54), bij welke openlijk aankondiging is gedaan, dat voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de voor den grooten handel opgestelde havens van Palembang en Moeara-Kompeh, buiten werking is gesteld artikel twee van de Publikatie van 19 September 1848 (Staatsblad no. 44), en mitsdien, gedurende dat tijdvak, voor die havens van toepassing is verklaard het Reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Kommissaris-Generaal van 8 Augustus 1828, no. 26 (Staatsblad no. 88), hetwelk dierhalve werd beschouwd als in de bedoelde Publikatie woordelijk te zijn geïnsereerd.

En in aanmerking nemende, dat het tijdelijk verbod van den invoer van vuurwapenen en buskruid in het rijk van Djambi gunstig heeft gewerkt ter bevestiging der rust in de residentie Palembang, — dat evenwel de huishoudelijke staat van zaken in de aan het Djambische rijk grenzende divisie Ravaar, nog niet van dien aard is, dat het dedoelde verbod alsnog gevoeglijk kan worden opgeheven.

Heeft goedgevonden en verstaan:
Nog voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de voor den grooten handel opgestelde havens van Palembang en Moeara-Kompeh, buiten werking te stellen artikel twee van de publicatie van 19 September 1848 (Staatsblad no. 44): wordende mitsdien, gedurende dat tijdvak, voor die havens van toepassing verklaard het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het Besluit van den Kommissaris-Generaal van 8 Augustus 1828 no. 26 (Staatsblad no. 88), hetwelk dierhalve wordt beschouwd als in deze woordelijk te zijn geïnsereerd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederduitsche als in de Indische en Chinese talen alom worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javassche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming van deze de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, 8 Juli 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 56.) VERBOD OP DEN AANVOER VAN CHINEZEN IN DE WESTER-AFDEELING VAN BORNEO.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij;

In aanmerking nemende, dat de sedert vele jaren herhaaldelijk aangewende pogingen door de Chinezten ter Westkust van Borneo, om zich aan het gezag der daargestelde magten, zelfs met geweld, te onttrekken, de verdere toelating dier onrustige vreemde kolonisten alzins onraadzaam maken.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. De aanvoer van Chinezten in de Westers-afdeeling van Borneo, onverschillig van waar, of op welke plaats aangebragt, is onbepaald verboden.

2. De verbodsbepalingen op den aanbreng van en het verkiezen van huisvesting aan Chinese nieuwelingen, voor Java daargesteld bij de Besluiten van 14 November 1837 no. 1 (Staatsblad no. 53), en 20 October 1838 no. 7 (Staatsblad no. 40), worden voor de Westers-afdeeling van Borneo van toepassing verklaard en beschouwd als in deze geïnsereerd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoo wel in de Nederduitsche als in de Maleische en Chinese talen, alom worden gepubliceerd en geaffigeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javassche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 8 Juli 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 57.) BEPALING DAT DE BOETEN EN KONFISKATIEN, VOLGENDE UIT OVERTREDING VAN DE BELASTING OP ALLE LEGATEN EN KOLLATERALE SUCCESSIONEN, BEDOELD IN DE ORDONNANTIE VAN 3 LENTEMAAND 1810, TEN BATE VAN DEN LANDE BLIJVEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 8 Juli 1853, no. 15.

Gelet, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Ten gevolge op de publikatie van 20 December 1852 (Staatsblad no. 79), te bepalen, dat de boeten en konfiskatiën, volgende uit overtreding van de belasting op alle legaten en kollaterale successiën, bedoeld in de ordonnantie van 3 Lentemaand 1810, ten bate van den lande blijven.

Ten tweede: Te verklaren dat zij, die op 20 December 1852 waren ontvangens van de belasting op alle legaten en kollaterale successiën, bedoeld bij de ordonnantie van 3 Lentemaand 1810, zoolang zij ontvangens daarvan blijven, in het genot blijven van de aandelen in de boeten en konfiskatiën, hen bij die ordonnantie toegekend.

Afschrift, enz.
Akkordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 58.) WIJZIGING VAN ARTIKEL 30 DER INSTRUCTIE VOOR DEN ROOMEESTER TE BATAVIA (STAATSBLAD 1835 no. 7).

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 12 Juli 1853, no. 4.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Met wijziging van art. 30 der Instruktie voor den roomeester te Batavia (Staatsblad 1835 no. 7), voor Samarang en Soerabaja van toepassing verklaard bij art. 7 en 8 van het reglement voor het beheer en toezigt van den watersstaat en 's lands gebouwen (Staatsblad 1829 no. 21), te bepalen, dat voor het rooijen van huizen, door inlanders tot eigen bewoning in kampongs opgericht wordende, waar zulks overeenkomstig bovengemelde Instruktie moet geschieden, aan den roomeester slechts verschuldigd is een derde van de bij gemeld artikel 30 vastgestelde betaling.

Ten tweede: Met alteratie van art. 29 en 20 der zegel-ordonnantie (Staatsblad 1817 no. 50), te bepalen, dat verzoeken tot opbouw van huizen door inlanders in kampongs, gelegen binnen de voorsteden der hoofdplaatsen, kunnen worden geschreven op een zegel van eenen halven gulden, en de vergunningen daartoe op een zegel van eenen gulden.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 59.) VERDEELING DER BOETEN, VOORTSPRUITENDE UIT OVERTREDING VAN HET VERBOD OP DEN INVOER EN HET BEZIT VAN OPIUM OP BILLITON.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 15 Juli 1853, no. 1.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten gevolge van het Besluit van 15 Maart 1852, no. 1, te bepalen:

a. Dat de boeten, voortspuitende uit overtreding van het verbod op den invoer en het bezit van opium op Billiton, zullen worden verdeeld als volgt:

1/2 voor den aanbrengrer, en

1/2 voor de gezamenlijke politiedienaren; en

b. Dat alle aldaar aangehaalde en verbeurd verklaarde opium van goede hoedanigheid, bij 's lands voorraad zal worden ingenomen, en de onbruikbare, alsmede de achterballede gereedschappen, ten overstaan eener door den assistent-resident van Billiton te benoemen commissie, zullen worden vernietigd.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 60.) BEPALING TEN AANZIEN DER BEVOEGDHEID VAN DE RESIDENTEN VAN RIOUW EN MENADO, OM AAN VREEMDELINGEN TOE TE STAAN ZICH IN DIE VRIJHAVENS TOT HET DRIJVEN VAN HANDEL OP TE HOUDEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 17 Juli 1853, no. 8.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Te bepalen:

a. Dat door den resident van Riouw, aan vreemdelingen zal kunnen worden toegestaan zich in die vrijhaven tot het drijven van handel, tot wederopzeggens, op te houden.

b. Dat door de residenten van Riouw en van Menado niet zal mogen worden overgegeen tot de intrekking van een verlenende toestemming van oponthoud te Riouw, dan wel te Menado of Kema, anders als om redenen van overwegend belang, en op bijzondere magtiging van den Gouverneur-Generaal.

c. Dat de residenten van Riouw en Menado bevoegd zullen zijn om handelaren, aan wie het tijdelijk verblijf te Riouw dan wel te Menado of Kema is toegestaan, te vergunnen zich ook, tot wederopzeggens toe, op de hoofdplaatsen in de afdeelingen van die residentiën op te houden, mits zich onderwerpende aan alle plaatselijke verordeningen en instruktien, welke ten hunnen aanzien mogten noodig bevonden worden.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 61.) WIJZIGING VAN HET REGLEMENT OMTRENT DE BEGRAAFPLAATSEN VOOR EUROPEANEN TE SOERABAJA.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:

In te trekken artikel 9 en de tweede alinea van artikel 31 van het Reglement voor de commissie, belast met het beheer der begraafplaatsen voor lijk van Europeanen en daarmede gelijkstaande personen te Soerabaya, zoomeer voor den Opsniener der begraafplaatsen (Staatsblad 1852 no. 79), luidende:

(Art. 9). Op de oude begraafplaatsen mogen alleen nog ter aarde worden besteld de lijk van zoodaange personen, die aldaar grafkelders in wettig eigendom bezitten, welke nog benuttigd kunnen worden, met in achtnaam van het dienaangaande bepaalde bij het tweede gedeelte van art. 31 van dit Reglement.

(Alinea 2 van art. 31). Op de oude begraafplaatsen kunnen, in verband met art. 9 van dit Reglement, de lijk, op de wijze, zoo als zulks vóór het bestaan der commissie heeft plaats gehad, worden bijgezet; met uitdrukkelijke bepaling, dat de grafkelders zoodanig gedigt moeten zijn, dat zich daaruit niet de geringste hoeveelheid bedorven lucht verspreiden kan, op pome van, bij het niet stiptelijk ten genoegen der commissie, opvolgen dezer bepaling, ontzegging van verder gebruik van zoodaange grafkelder te mogen maken.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze te Soerabaya worden gepubliceerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts geplaatst worden in de Javassche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië.

Gegeven te Tagal, den 18 Juli, 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 62.) REGLEMENT VOOR DE BINNENLANDSCHE VERLOVEN VAN MILITAIRE AMBTENAREN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 22 Juli 1853, no. 1.

Gelezen, enz.
Is goedgevonden en verstaan:

Het bij besluit van 10 Juni 1853, no. 2 (Staatsblad no. 47) gearresteerd Reglement op de binnenlandscbe verloven voor ciciele ambtenaren en officieren van het sedentaire wezen in Nederlandsch-Indië, van toepassing te verklaren op de militaire ambtenaren.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Eerste Adjunkt-Secretaris van het Gouvernement,
DE WAAL.

(N°. 62a.) WIJZIGING VAN ARTIKEL 30 DER ORDONNANTIE OP DE OEFERSCHRIJVING VAN DEN EIGENDOM VAN VASTE GOEDEREN EN HET INSCHRIJVEN VAN HYPOTHEEK OP DEZELVE IN NEDERLANDSCH INDIE (STAATSBLAD 1834 N°. 27).

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten: Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan; Met wijziging in zoo ver van art. 30 der ordonnantie op de overschrijving van den eigendom van vaste goederen en het inschrijven van hypotheek op deselve in Nederlandsch Indië (Staatsblad 1834 n°. 27), te bepalen: Dat de bij dit artikel bevolene aanteekeningen op de gros van den laatsten eigendoms-brief slechts dan zullen behoeven plaats te hebben, wanneer de vertooning daarvan mogelijk is of niet geweigerd wordt. En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden geplaatst in de Javaasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië. Gegeven te Batavia, 27 Julij 1853.

DUYMAER VAN TWIST. Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië; De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 63.) BEPALING MET BETREKKING TOT HET GEBRUIK VAN DOOR HET GOVERNEMENT AAN PARTIKULIEREN VERSTREKTE KOELIES EN TRANSPORTMIDDELEN.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 28 Julij 1853, n°. 2. Gelezen, enz. Den raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Te bepalen: Dat door het gouvernement aan partikulieren verstrekte koelies en transportmiddelen slechts mogen worden gebezigd voor de elinden, waartoe zij worden verstrekt, en dat zij in elk geval, voor den tijd, welken zij verpligt worden op de plaats der verstreking, of waar hunne dienst verlangd werd, te blijven, zullen worden betaald met het volle loon, overschillig of van hen arbeid wordt gevraagd of niet: — Zullende het echter vrijstaan, de koelies of transportmiddelen terug te zenden, wanneer daarvan geen gebruik wordt gemaakt, onder betaling van een door het plaatselijk bestuur vast te stellen reisgeld voor den heen- en terugtocht. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Eerste Adjunkt-Secretaris van het Gouvernement, DE WAAL.

(N°. 64.) AANNEMING VAN ADELIJKE TITELS.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië van 29 Julij 1853, n°. 1. Gelezen, enz. Den raad van Nederlandsch Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Te bepalen, dat alsnog in het Staatsblad van Nederlandsch Indië zal worden opgenomen, het Besluit van 14 Januarij 1837, n°. 16, luidende als volgt: » Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, dd. 23 Augustus j. n°. 6/443, houdende, onder anderen, aanbeveling op het Indisch bestuur, om, met betrekking tot het aannemen van adellijke kwalifikatiën, zoo veel mogelijk te doen » zorgen, dat niemand zich eenen titel toeigene of daarmede in officiële stukken » aangeëddigd worde, wanneer het niet genoegzaam bekend is, dat hij tot het voeren » van zoodanigen titel is gerechtigd. » En ten dien aanzien van dit onderwerp, gelet zijnde op de deswege in Neder- » land bestaande uit den aard der zaak sibilier toepasselijke voorschriften, als: » a. op het Koninklijk Besluit van 13 Februarij 1815, n°. 60 (Nederlandsch Staatsblad n°. 18); houdende, onder anderen: » dat in alle publieke en » partikuliere dokumenten, ten opzichte der personen tot den adelstand be- » hoorende, en voor zoo ver aan dezelven geen andere of meerdere titels » door den Koning mogten zijn toegekend of verleend, zal worden gebezigd » de titulatuur van Jonkheer en Hoopdelgeboorn; » en voorts: » dat dezelve personen zullen bevoegd zijn tot het openlijk voeren en ge- » bruiken van een erkend adelijk wapen. » b. op het Koninklijk Besluit van 26 Januarij 1822 (Nederlandsch Staatsblad n°. 1), houdende, in art. 1, last » aan al de hoven en regtbanken, de amb- » tenaren van den burgerlijken stand, de notarissen en alle andere openbare » beamten, hoe ook genaamd, om in hunne akten, aan de personen, daarin » voorkomende, toe te schrijven de adellijke titels of kwalifikatiën, waarmede » zij door den Koning zijn erkend of begiftigd, zoo dat dezelve personen in » alle authentieke stukken niet anders dan met de hun toekomende titels en » kwalifikatiën worden aangeduid; met verbod aan de voormelde hoven, » regtbanken, ambtenaren van den burgerlijken stand, notarissen en aan alle » andere openbare beamten, om in hunne akten eenige adellijke titels of qua- » lifikatiën toe te kennen aan personen, welke daarmede door den Koning » niet erkend of begiftigd zijn. » c. op het Koninklijk Besluit van 25 Mei 1827 (Nederlandsch Staatsblad n°. 29), houdende verklaring, » dat aan zoodanige adellijke personen, welke namen » niet worden gevonden op de opgemaakte of nog op te maken lijsten, de » hun toekomende titelen en praedikaten zullen worden toegekend op vertoon, » hetzij van het aan hen door den hoogen raad van adel toegezonden en door » de staten hunner provincie gevisceerd diploma, hetzij van eene verklaring » van denzelve raad, geteekend door den voorzitter, en gekontrasigeeerd » door den sekretaris, misgaders voorzien van het zegel van dien raad, » houdende den naam, de voornamen, de woonplaats van den titulair, den » titel en het praedikaat, waartoe dezelve gerechtigd is, en den titel en het » praedikaat, welke daaruit ten behoeve der leden van zijn geslacht voort- » vloeijen, enz. » Gelet voorts op de lijsten van de personen of geslachten, wier titels en adeldom » op de registers van den hoogen raad van adel in Nederland zijn ingeschreven, » zoo als die lijsten zijn opgenomen bij de Nederlandsche Staatsbladen van 1825, » 1827, 1828, 1829 en 1830, sub. nos. 61 en 1. » Is goedgevonden en verstaan: » De hierboven omschreven aanbeveling van den Minister voor de Koloniën, bij » deze, ten einde dien overeenkomstig te handelen, mede te deelen aan den raad » van Nederlandsch Indië en de verschillende departementen, kollegiën, plaats- » lijke besturen, autoriteiten en verdere openbare beamten in Nederlandsch Indië, » onder verwijzing van Gezelden tot de onderwerpselijke Koninklijke Besluiten. » Ten tweede: Enz. » Afschrift, enz. » Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië. De Eerste Adjunkt-Secretaris van het Gouvernement, DE WAAL.

(N°. 65.) INGANG DER TOEPASSING VAN STAATSBLAD 1853 n°. 43.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 12 Augustus 1853, n°. 2. Gelezen enz. Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Uitdrukkelijk te verklaren, dat de bij Besluit van 30 Mei 1853 n°. 1 (Staatsblad n°. 43) gegeven uitlegging van litt. a van artikel 8 van het Reglement voor het militair veduusen- en weezenfonds (Staatsblad 1841 n°. 33), eerst behoort te worden toegepast na de dagteekening van dat Besluit. Ten tweede: Enz. Afschrift enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De eerste Adjunkt-Secretaris van het Gouvernement, DE WAAL.

(N°. 66.) HET VERLOP NAAR NEDERLAND VAN EENEN PREDIKANT DOET EENE VAKATURE ONTSTAAN.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 20 Augustus 1853, n°. 1. Gelezen, enz. De raad van Nederlandsch-Indië gehoord; Is goedgevonden en verstaan: Eerstelijk: Te verklaren, dat door het vertrek met verlof naar Nederland van eenen predikant bij de protestantsche gemeente in Nederlandsch Indië, eene vakature ontstaat, in welke ten spoedigste zal worden voorzien. Ten tweede: Enz. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De eerste Adjunkt-Secretaris van het Gouvernement, DE WAAL.

(N°. 67.) VOORLICHTING VAN DE FUNG. FISKALEN EN SEKRETERISSEN BIJ DE ZEEKRIJSGRADEN.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 28 Augustus 1853, n°. 1. Gelezen de missives: a. Van den Minister van Koloniën, van 24 Mei 1853 litt. A, n°. 7/868, toezendende afschrift van eene missive van den Minister van Marine, van 19 Mei 1853 n°. 49; b. Van den Prokureur-Generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indië, van 20 Augustus 1853 n°. 1496/271 2147 Is goedgevonden en verstaan: Den Prokureur-Generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indië, Advokaat-Fisikaal voor de land- en zeemagt in Nederlandsch Indië, en de Auditeurs-Militair in Nederlandsch Indië, aan te schrijven, om de vereischte inlichtingen te verstrekken en hunne medewerking te verlenen, wanneer de officieren van administratie van 's rijks zeemagt zich in hunne hoedanigheid van fungerende fisikalen en sekretarissen bij de see-krijgersraden, officieel tot hen mogten wenden, ter erlanging van hunne voorlichting en hun advies. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De Eerste Adjunkt-Sekretaris van het Gouvernement, DE WAAL.

(N°. 68.) STRAFBEPALINGEN OP DE UITOEFENING VAN EENIGEN TAK DER GENEESKUNDE DOOR NIET BEVOEGDEN.

PUBLIKATIE. VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten: Dat Hij, heeft goedgevonden en verstaan: Te verklaren: Eerstelijk: Dat alle onbevoegde personen, eenigen tak der geneeskunde, hoe ook genaamd, uitoefenende onder de Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, zullen verbeuren eene boete van vijf-en-twintig tot honderd gulden, liet konsta-katie hunner gemeenschappen. Dat zij, voor de tweede maal achterhaald wordende, het dubbele daarvan zullen betalen; En dat zij bij de derde overtreding, zullen worden gestraft met gevangenis van niet meer dan acht dagen. Ten tweede: Dat degenen, die eenen anderen tak van geneeskunst oefenen, of op eenige andere wijze de geneeskundige praktijk exerceren, dan waartoe zij, volgens den inhoud der wet, gerechtigd zijn, zullen verbeuren, voor de eerstemaal vijf-en-twintig gulden, bij de tweedemaal vijftig gulden; terwijl zij voor de derdemaal, door intrekking van hunne akte van toelating, voor eenen naar de omstandigheden, door den regter te bepalen tijd, niet van korter dan ses weken en niet langer dan een jaar, zullen worden gestraft. En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubli- ceerd en gesafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant. Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zoo veel hem saangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons. Gegeven te Bangkoklan, 27 Augustus 1853.

DUYMAER VAN TWIST. Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 69.) BEPALINGEN OP DE HUWELIJKEN VAN OFFICIEREN VAN HET OOST-INDISCHE LEGER.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van 43 Septem- ber 1853, n°. 0. Gelezen, enz. Is goedgevonden en verstaan: Met intrekking van Staatsblad 1834 n°. 60, 1835 n°. 30, 1837 n°. 16, 1838 n°. 42, 1839 n°. 19, 1841 n°. 19 art. 2, 1844 n°. 21, 1845 n°. 18, 1847 n°. 46 en 1848 n°. 25, te arresteren de ondervolgende

BEPALINGEN op de Huwelijken van Officieren van het Oost-Indische leger. Art. 1. Een officier of militair persoon, wiens betrekking, uithoofde van den aard zijner dienst bij de militaire administratie en bij de geneeskundige dienst, aan den officiersrang is gelijk gesteld, mag, gedurende den tijd, dat hij in werkelijke dienst of op non-aktiefiteit is, geen huwelijk aangaan, zonder daartoe de toestemming te hebben verkregen van den Gouverneur-Generaal of van de daartoe door den Gouverneur-Generaal aangewezen autoriteit. 2. Deze toestemming wordt aan geen officier, onverschillig van welken rang, verleend, dan onder de navolgende voorwaarden:

- 1°. Dat de aanstaande echgenoot zich verbindt, wanneer het korps of het dienstvak, waartoe haar man behoort, moet macheren, niet op de marschen te zullen volgen en nimmer in de kampementen en de kantonnementen of bij het leger, wanneer het te veld is te zullen verschijnen.
- 2°. Dat uit eene door het bestuur der woonplaats van de aanstaande echgenoot af te geven verklaring blijke, dat haar gedrag onberispelijk is, en dat zij tot eenen stand behoort, overeenkomende met dien van officier.
3. Onafhankelijk van de voorwaarden, bij het voorgaande artikel gesteld moeten de 1ste en 2de luitenanten en zij, die aan deze rangen gelijk zijn gesteld, bewijzen, bescheiden of akten overleggen, waaruit het stellig blijke, dat een van beiden, of beide echgenooten te zamen, een dadelijk inkomen genieten van vier honderd gulden in het jaar, boven en behalve het traktement van den officier.

- Dit inkomen moet voortspruiten:
- a. Uit vaste goederen in *Nederlandsch Indië* gelegen;
  - b. Uit vaste goederen in *Nederland* gelegen;
  - c. Uit eerste hypotheek op vaste goederen in *Nederlandsch Indië* gelegen, behdragende hoogstens twee derden van de waarde van het eigendom;
  - d. Uit eerste hypotheek op vaste goederen in *Nederland* gelegen, behdragende hoogstens de helft van de waarde van het eigendom;
  - e. Uit veertien aandelen der Javische bank, ieder groot f 500;
  - f. Uit Indische staats-effekten.
  - g. Uit inschrijvingen op het grootboek der twee en een half percents nationale werkelijke schuld, onverschillig ten wiens name, doch speciaal verbonden voor het genot der renten, ten behoeve van een der echgenooten.

Ook kan door belanghebbenden bij de *Nederlandsche handel-maatschappij te Amsterdam*, rentelooze, worden gedeponeerd eene som van *zeven duizend gulden*, mits over dat bedrag in *Indië* worde beschikt onder bepaling, dat de betrokken officier, binnen eenen door den kommandant van het Indisch leger te stellen termijn, zal voldoen aan de in *Indië* bestaande bepalingen op de goedgeheid, in dit artikel vermeld. Indien die officier in den bepaalden tijd niet aan die verplichting voldoet, geeft hij de oorzaak daarvan, langs den behoorlijken weg, op aan den kommandant voornoemd, die den termijn verleent, of indien de reden onaannemelijk wordt bevonden, hem straf.

Mogt die officier, ook na het einde van den verlangden termijn, niet aan zijne verplichting hebben voldaan, kan daaruit aanleiding genomen worden hem tot ontslag uit de militaire dienst voor te dragen.

De bewijzen van goedgeheid onder a, b, c, d en g worden in *originali*, door tussschenkomst van den kommandant van het leger, ter deponering gezonden aan de directie van het militair weduwen- en weezen-fonds; die onder e worden bij de Javische bank, ten behoeve van het gouvernement, verbonden; terwijl die onder f, door tussschenkomst als boven, ter deponering worden gezonden aan den Directeur-Generaal van Financiën, alles onder de bepaling, dat zonder toestemming van den kommandant van het leger, het bedoelde verband niet mag opgeheven, noch de eigendomsbewijzen aan de belanghebbenden terug gegeven worden.

Degenen, wier inkomen uit hypotheek of uit staats-effekten voorspruit, verbinden zich, om, indien deze hypotheek geheel of gedeeltelijk afgelost, of die effecten uitgeloot worden, andere zekerheid te stellen voor het vereischte inkomen, ingevolge de bepalingen, in dit artikel vermeld.

4. Naar aanleiding van het bepaalde bij art. 2 en 3, worden alle verbanden, welke ten behoeve van het gouvernement, op vaste goederen of kapitalen, alsmede de gedeponeerde eigendomsbewijzen, ten name of ten behoeve van officieren ingeschreven, die den rang van kapitein hebben of daarmede zijn gelijkgesteld, opgeheven of teruggeven.

Naar gelang luitenanten tot den rang van kapitein opklimmen, wordt bij hunne bevordering gelijke opheffing verleend.

Ook worden de eigendomsbewijzen of verbanden aan belanghebbenden teruggegeven of opgeheven:

- 1°. Bij overlijden van een der echgenooten;
- 2°. Bij verkregen of genomen demissie;
- 3°. Bij pensionering, indien toegestaan is het pensioen in *Nederland* te verliezen.
4. Aan de 1ste en 2de luitenanten en aan hen, die aan die rangen zijn gelijkgesteld, wier vaste goederen of kapitalen, ter zake van hun huwelijk, zijn verbonden, kan opheffing van dat verband worden verleend, mits daarvoor, onder de bepalingen bij art. 3 vermeld, andere voldoende bewijzen van goedgeheid worden geleverd.
5. De aanvraag tot het aangaan van een huwelijk moet door den betrokken officier, door tussschenkomst van zijnen chef, worden ingezonden aan den kommandant van het leger, die mits deze wordt gemagtigd, om de aanvragen in te willigen, indien daartegen geen bedenkingen bestaan.

In geval van bijzondere omstandigheden en wanneer er nog eenige twijfel mogt bestaan, doet de kommandant deswege een voorstel aan den Gouverneur-Generaal.

7. De aanvragen, strekkende om opheffing te verkrijgen van het verband; bij art. 4 en 5 bedoeld, worden, op gelijke wijze, aan den kommandant van het leger gericht en daarop wordt door hem beslist.

8. Een gepensioneerde officier van het Indische leger, die bij het aangaan van een huwelijk aan zijne vrouw of kinderen eventueel beoefening uit het militair weduwen- en weezenfonds wenscht te verzekeren, zal moeten voldoen aan de vorenstaande bepalingen; met dien verstande, dat de bij art. 2 n°. 1 bedoelde verbintenis wordt afgegeven voor het geval die gepensioneerde weder in aktiviteit wordt hersteld; terwijl de in art. 6 bedoelde aanvraag, door den betrokken gepensioneerde moet worden ingediend aan de eerste plaatselijke civiele autoriteit, die haar confidencieel en voorzien van de vereischte toelichting, zendt aan den kommandant van het leger om het noodige te verrigten.

Afschrift, enz.
 Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*.
 De Algemeene Secretaris,
 A. PRINS.

(N°. 70.) **BESLAG OP GELDEN OF GOEDEREN VAN DERDEN, ONDER 'S LANDS ADMINISTRATIE BERUSTENDE.**
 PUBLIKATIE.

VAN WEG EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van *Nederlandsch Indië*.
 Den raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;
 Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat Hij, Gelet hebbende;

- I. Op de volgende gedeelten van het reglement op de burgerlijke rechtsvordering voor de raden van justitie op Java en het Hoog-Geregts-hof van *Nederlandsch-Indië*, als:
  - a. Op art. 443 tot en met 492, handelende » van de geregelijke tenuitvoerlegging op roerende goederen; »
  - En inzonderheid, op den aanhef van art. 451, op art. 452 en op art. 477 tot 481, handelende » van executoriaal beslag onder deuren. »
  - b. Op art. 714 tot en met 763, handelende » van middelen tot bevestiging van zijn recht. »
  - En inzonderheid op art. 728 tot en met 750, handelende » van arrest onder derden. » en onder deze op art. 730, art. 749 en art. 750.
- II. Op art. 1 en 2 van de *Nederlandsche Wet van 23 Januarij 1815*, voorkomende in het *Nederlandsch Staatsblad van 1815 onder n°. 5*.
- III. Op art. 671 en 672 van het algemeen reglement van administratie voor de landmagt in *Nederlandsch Indië*, bedoeld in *Staatsblad 1831 n°. 60*.
- IV. Op *Staatsblad 1822 n°. 49*,
 1826 n°. 22,
 en 1832 n°. 16.

En overwogen hebbende,
 Dat 's lands administratie bemoeijelijkt wordt door de slechts gedeeltelijk beperkte vrijheid van beslaglegging op goederen van derden, bij 's lands administratie berustende, of op schulden ten behoeve van derden, ten laste van den lande bestaande.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen hetgeen volgt:

Eerstelijk: Geenerhande beslag of arrest wordt verleend of gedooft op gelden, schuldbrieven, schuldvorderingen, effecten, akten, papieren of andere roerende goederen, ligchamelijke of onligchamelijke, verschuldigd of toebehoorende aan eenig bijzonder persoon of zedelijk ligchaam en berustende onder eenigen uitsluitend met het beheer van 's lands gelden belasten ambtenaar, in zijne ambtsbetrekking, of onder eenig kantoor, uitsluitend tot 's lands administratie behoorende, en in 't bijzonder op eenige ordonnantie van betaling welke, hetzij ter zake van besoldiging, *wachgeld*, *maandgeld*, *daggeld*, *toelage*, *pensoen of onderstand*, hetzij ter voldoening van aannemingen of leveringen van arbeid, nijverheid of stof, of van voorschotten of anderszins, reeds geslagen zijn of nog geslagen moeten worden.

Ten tweede: Al wie, ter tenuitvoerlegging van een vonnis of tot zekerheid van eenige vordering, ten laste van eenig bijzonder persoon of van eenig zedelijk ligchaam bestaande, aanspraak maakt op eenige gelden of goederen, in art. 1 bedoeld, moet zich wenden tot den Gouverneur-Generaal, die daaromtrent naar bevestiging beslist, of tot zoodanigen ambtenaar, als daartoe door den Gouverneur-Generaal is of zal worden aangewezen.

Ten derde: De bepalingen van *Staatsblad 1822 n°. 49*, *Staatsblad 1826 n°. 22* en anderen, betreffende het verlenen van korting op besoldigingen, pensioenen, maand- en dagelden van ambtenaren en officieren, blijven in stand zoo lang niet anders is beschikt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficeerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het *Staatsblad van Nederlandsch Indië* en in de *Javische Courant*.

Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de alre nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Buitenzorg*, 16 September 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*.
 De Algemeene Secretaris,
 A. PRINS.

(N°. 71.) **AANWIJZING VAN DEN AMBTENAAR BEVOEGD TOT HET DOEN TENUITVOORLEGGEN VAN BESLAG OF ARREST OP GELDEN OF GOEDEREN VAN DERDEN, ONDER 'S LANDS ADMINISTRATIE BERUSTENDE.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 16 September 1853, n°. 8.

Gelet op art. 2 van de Publikatie, gearresteerd bij besluit van heden, n°. 7 (*Staatsblad n°. 70*).

Den Raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Als den ambtenaar, tot wien zich, zonder tussschenkomst van den Gouverneur-Generaal, wenden moet al wie, ter tenuitvoerlegging van een vonnis of tot zekerheid van eenige vordering, ten laste van eenig bijzonder persoon of zedelijk ligchaam bestaande, aanspraak maakt op gelden of goederen in art. 1 van de Publikatie van heden (*Staatsblad n°. 70*) bedoeld, aan te wijzen:

- a. Voor *Java* en *Madura*, den Directeur-Generaal van Financiën, en
- b. Voor de bezittingen buiten *Java* en *Madura*, den ambtenaar met het hoogst burgerlijk gezag bekleed, om daaromtrent naar bevestiging te beslissen.

Ten tweede: Te bepalen, dat de ambtenaren buiten *Java* en *Madura*, met het hoogst burgerlijk gezag bekleed, van elke door hen te dezer zake genomen beslissing, ten zelfden dageberigt moeten geven aan den Directeur-Generaal van Financiën. Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*.
 De Algemeene Secretaris,
 A. PRINS.

(N°. 72.) **OPHEFFING VAN HET VERBOD OP DEN UITVOER VAN BUFFELS EN KOEBEESTEN UIT DE PREANGER-REGENT-SCHAPPEN.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 17 September 1853, n°. 7.

Gelezen, enz.

Den Raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Op te heffen het verbod op den uitvoer van buffels en koebesten uit de *Preanger-Regentschappen*, bedoeld bij de *Staatsbladen van 1819, n°. 1*, 1836 n°. 43 en 1839, n°. 29.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.
 Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*.
 De Algemeene Secretaris,
 A. PRINS.

(N°. 73.) **WIJZIGING IN DE VERORDENINGEN ONTRENT HET TOEKENNEN AAN AMBTENAREN VAN AANDELEN IN BOETEN EN KONFISKATIE.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*, van 18 September 1853, n°. 8.

Gelezen, enz.

Den Raad van *Nederlandsch Indië* gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen:

- a. dat voortaan niet meer zullen worden genoten aandelen in boeten, door de aanbrengrers of ontvangers van het belastingmiddel, ter zake van overtredingen: van de ordonnantie op de heffing van het klein-zegel in *Nederlandsch Indië*; van de ordonnantie op het recht van successie en overgang in *Nederlandsch Indië*, en van het Reglement voor de belasting op gaarden en rijtuigen in *Nederlandsch Indië*; maar dat de boeten, bedreigd op overtredingen dezer wettelijke voorschriften, voortaan onverdeeld zullen komen ten bate van den lande.
- b. dat de aandelen in alle andere boeten en verbuurdverklaringen, toegekend aan aanbrengrers en aanhalers, nimmer kunnen genoten worden door hoofden van gewestelijk en plaatselijk bestuur en hune secretarissen; doch dat die aandelen, bijaldien een van deze ambtenaren als aanhaler of aanbrengrer mogt voorkomen, zullen worden gebragt ten bate van den lande.
- c. dat de aandelen in boeten en verbuurdverklaringen, thaus toegekend aan de controleurs, kommissie-kontroleurs en kommissie-ontvangers der inkomende en uitgaande regten en aan de roommeesters, zijn ingetrokken, en voortaan zullen worden gebragt ten bate van den lande.

Ten tweede: Te verklaren: dat de tegenwoordige ontvangers van belasting, zoodmede de controleurs, kommissie-kontroleurs, kommissie-ontvangers der inkomende en uitgaande regten, misgaders de roommeesters, in het genot blijven van aandelen in boeten en verbuurdverklaringen, hun tijdens hune benoeming toegekend, zoo lang zij in hune tegenwoordige bediening blijven.

Afschrift, enz.
 Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch Indië*.
 De Algemeene Secretaris,
 A. PRINS.

(N°. 74.) TEREGZITTINGEN IN ZAKEN BEDOELD BIJ ART. 108 R. O. OOK TE TJJLATJAP TE HOUDEN DOOR DEN RESIDENT VAN BANJOEMASS.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van den 22 September 1853, n°. 3.
Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Er in toe te stemmen, dat tot het afdoen der zaken, bedoeld bij artikel 108 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch Indië, door den resident van Banjoemass mede te Tjjlatjap zittingen gehouden worden.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

(N°. 75.) VOOR DE HOOFDPLAATS DER RESIDENTIE RIOUW EN TANDJONG-PINANG, VAN TOEPASSING VERKLAARD HET POLITIE-REGLEMENT VOOR DE STAD EN VOORSTEDEN VAN SOERABAJA, (STAATSBLAD 1829 N°. 8.)

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij, overwoogen hebbende de behoefte, welke in Riouw bestaat aan een politie-reglement, heeft goedgevonden en verstaan:

In afwachting van de daarstelling van algemeene wettelijke verordeningen van politie, het bij besluit van den Kommissaris Generaal van 2 Februarij 1829 n°. 32, (Staatsblad n°. 8.) gearresteerd politie-reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaja, van toepassing te verklaren voor de hoofdplaats der residentie Riouw en Tandjong Pinang, voor zoo verre het niet in strijd is met de gehandhaafde instellingen der inheemsche bevolking, of met de voor die hoofdplaats van kracht zijnde bepalingen der met 1° Mei 1848 ingevoerde wetgeving; met aanvulling van dat reglement met de volgende bepaling:

» Alle eigenaren of huurders van klapper-plantaadjes, of van erven, waarop zich klapperboomen bevinden, zijn gehouden die boomen steeds van torren zuiver te houden en die insecten te vernielen. De nalatige in het nakomen deze bepaling, verbuurt voor ledere boom, die door deze insecten aangestoken wordt » bevonden, eenne boete van f 3; — tevens is hij verplicht de aangestoken boomen » terstond te doen wegruimen en in ree werpen, zullende bij verzuim hiervan, » zulks ten zijnen koste geschieden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal, deze zowel in de Nederduitsche als in de Maleische talen, in de residentie Riouw worden afgekondigd, op de wijze en plaatsen door den resident van dat gewest te bepalen, en voorts in het Staatsblad van Nederlandsch Indië worden geplaatst.

Gegeven te Buitenzorg, 22 September 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal

van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 76.) BEVOEGDHEID VAN DEN DIREKTEUR-GENERAAL VAN FINANCIËN TOT HET DOEN UITBETALEN VAN VOL TRAKTEMENT AAN AMBTENAREN WEGENS ZIEKTE MET BINNENLANDSCH VERLOF.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 22 September 1853 n°. 7.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Aan den Directeur-Generaal van Financiën te verlenen de bevoegdheid, om, na verstryking van den verderen verloftijd, bedoeld bij artikel 9 van het Reglement op de binnenlandse verloven voor civiele ambtenaren en officieren van het sedentaire zeezeen in Nederlandsch Indië (Staatsblad 1853 n°. 47.) van toepassing verklaard op de militaire ambtenaren, blijkens Staatsblad 1853 n°. 62, aan den verlofsanger te doen uitbetalen vol traktement, voor zoover door een hebbend opgemakkt geneeskundig certificaat bewezen is, dat die verdere verloftijd dringend noodzakelijk is geweest tot herstel van gezondheid;

Met aanschrijving om ter zake de beslissing van den Gouverneur-Generaal te vragen, wanneer hij in bijzondere gevallen bedenktogen mocht hebben tegen de toekening van dat verlofs traktement.

Ten tweede: enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 77.) DE BEVOLKING EN HOOFDEN VAN DE ZOOGENAAMDE PERDIKAN DESSA'S VRIJGESTELD VAN ALLE BELASTINGEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 23 September 1853, n°. 2.
Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Te bepalen, dat zijn vrijgesteld van alle belastingen, de bevolking en hoofden van de zoogenaamde perdikan-dessa's, misgaders die dessa-volkere en hoofden, welke uitsluitend bestemd zijn ter bewaking van de graven der voorouders van vorsten, regenten en andere inlandse grootten, of van tempels en andere in de oogten der inlandse bevolking geheiligde plaatsen.

Ten tweede: Ten gevolge op art. 5 van het Reglement voor de belasting op de paarden en rijtuigen in Nederlandsch Indië, vastgesteld bij de Publikatie van 1 November 1851 (Staatsblad n°. 63), te bepalen: dat van de belasting op rijtuigen bij voortdurend ook blijven vrijgesteld de bevolking en de hoofden van de dessa's bij art. 1 van dit besluit bedoeld.

Ten derde: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 78.) VERBOD AAN OFFICIEREN INSPECTEURS, OM OP REIS PERSONEN, TOT HUN GEZIN BEHOORENDE, MEDE TE NEMEN, ZONDER SPECIALE MAGTIGING VAN DEN GOVERNEUR-GENERAAL.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 30 September 1853, n°. 1.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zover van artikel 17 van het Reglement op de reis- en verblijfsreizen der officieren (Staatsblad 1829, n°. 41), te bepalen:

Dat het aan officieren inspecteurs verboden is, op reis personen, tot hun gezin behoorende, mede te nemen, zonder speciale magtiging van den Gouverneur-Generaal.

Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 79.) VOOR 'S LANDSWERKEN, GEENE STEENEN NOCH PANNEN VAN ANDERE AFMETINGEN TE BEZIGEN, DAN DIE OMSCHREVEN BIJ STAATSBLAD 1838 N°. 21.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van den 30 September 1853, n°. 2.
Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

a. dat in den regel voor 's Lands werken, geene steenen noch pannen van andere afmetingen mogen worden gebezigd, dan die, omschreven bij Staatsblad 1838, n°. 21.
b. dat misdien bij begrotingen, bestekken of specificaties van bouwwerken, wanneer daarbij niet is omschreven dat andere steenen of pannen, dan die bij Staatsblad 1838 n°. 21 bedoelde, zullen worden of zijn gebezigd — weggelaten uitgaan van het beginsel, dat van geene andere soorten zal worden of bereids is gebruik gemaakt.

c. dat deze regelen van toepassing zullen zijn op de even bedoelde administratieve stukken, die opgemaakt en ingediend zullen worden na 1 Januarij 1854.
Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 80.) TIJDELIJKE OPHEFFING VAN HET REGT OP DEN UITVOER VAN MUNTSPECIE ENZ.

PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij,

lettende op het tegenwoordig overvloedige aanbod van wissels en de daardoor wegebragte belemmeringen in den handel; — op den toenemenden uitvoer van Australië, die, onder de bestaande omstandigheden, bijna geheel door wissel moet worden betaald; —

en in aanmerking nemende, dat aan de bestaande bezwaren zal kunnen worden gemoet gekomen door opheffing van hetgeen den invoer van gouden en zilveren specie en van ongemunt goud en zilver belemmert, dat is: door het vrijstellen van gouden en zilveren specie en van ongemunt goud en zilver, bij den uitvoer, van de betaling van uitgaande regten;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met tijdelijke wijziging, in zoo verre, van art. 64 § a van het eerste lid van het besluit van 31 Mei 1828 n°. 30, (Staatsblad n°. 46), — de publikatie van 5 Januarij 1830, (Staatsblad n°. 26), het tarief n°. 6 van uitgaande regten op Java en Madura, bedoeld in art. 2 der publikatie van 10 November 1837 (Staatsblad n°. 37) — en het tarief n°. 8 van uitgaande regten ter Westkust van Sumatra, bedoeld in § 1 der publikatie van 1 Januarij 1838 (Staatsblad n°. 1), —

te bepalen, dat tot den 31 December 1855, in geheel Nederlandsch Indië, den uitvoer van gouden en zilveren munt, misgaders ongemunt goud en zilver, Javaansche kobangs en stofgoud daaronder begrepen, zal mogen plaats hebben zonder betaling van uitgaande regten.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoo wel in de Nederduitsche als in de Inlandsche en Chinese talen, alom worden gepubliceerd en afgeplakt, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië, en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming van deze de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 2 Oktober 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal

van Nederlandsch Indië,

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 81.) GRENSBEPALING VAN DE REEDE VAN KOEPANG (NIEDERE) PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij,

heeft goedgevonden en verstaan:

De grenzen van de reede van Koepang (Timor), te bepalen als volgt:

Westkust:

door de lijn getrokken van Poeloe Kera naar Tandjong Tanot (Timor), in de richting van zuid ten westen 1/2 west.

Noord- en Oostkust:

door de lijn getrokken van Poeloe Kera naar Tandjong Oetappa, in de richting van zuid-oost 1/2 oost.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze geplaatst worden in de Javasche Courant en in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegien, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming der de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 5den Oktober 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal

van Nederlandsch Indië,

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 82.) PREDIKANTEN: EEN GEDEELTE VAN DEN VERLOFTE BEREKENEN ALS DIENSTTIJD.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 7 Oktober 1853, n°. 4.

Gelezen de missive van den Minister van Koloniën, van 30 Mei 1853 n°. 1381;

Gelet op Staatsbladen 1849 nos. 58 en 62.

Is goedgevonden en verstaan:

Aanteekening te houden van de ontvangst van het Koninklijk Besluit van

Mei 1853 n°. 69, welks eenig artikel aldus luidt:

» Met wijziging, voor zooveel noodig, van het bepaalde bij artikel 11 § 2

» Ons Besluit van 3 Augustus 1849 n°. 64, wordt vastgesteld: dat van de rege-

» door predikanten tot herstel van gezondheid buiten Nederlandsch Indië

» bragt, de helft, doch in geen geval meer dan één jaar, als Indische dienst

» voor de berekening van het bedrag huns pensioens, zal worden toegelaten.

Met bepaling, dat voren omschreven Koninklijk Besluit, zal worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 83.) REIS- EN VERBLIJFKOSTEN VOOR DE INGENIEURS EN VERDERE AMBTENAREN VAN HET MIJNWEZEN IN NEDERLANDSCH INDIE.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië: van 6 Maart 1853, n°. 11.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: enz.
Ten tweede: In afwachting dat ter zake nader zal worden voorzien, als voorloopigen of tijdelijken maatregel te bepalen, dat de ingenieurs en verdere ambtenaren voor het mijnwezen in Nederlandsch Indië, met opzigt tot hunne reis- en verblijfskosten, zullen worden gelijkgesteld met de ingenieurs van den waterstaat op 's lands gebouwen, en dat misdien telkens, wanneer zij met eenig onderzoek of andere werkzaamheden worden belast, vermeld zullen worden de residentien, over welke dat onderzoek of die werkzaamheden zich uitstrekken, alsmede de plaats, welke als hunne tijdelijke stand- of woonplaats moet worden aangemerkt.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië; De Algemeene Secretaris, DE WAAL.

van 8 Oktober 1853 n°. 11.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Ten vervolge op het Besluit van 6 Maart 1853 n°. 11, mede als voorloopigen of tijdelijken maatregel te bepalen, dat, wanneer aan de ingenieurs en verdere ambtenaren van het mijnwezen, werkzaamheden worden opgedragen op de buitenbezittingen, als de residentie, binnen welke zij verblijf houden, zal worden beschouwd de omtrek van vijf-en-twintig palen van de hun tijdelijk aangewezen stand- of verblijfsplaats.

Ten tweede: enz.
Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 84.) VERBLIJF OP DE BUITENBEZITTINGEN VAN VOOR DE ORDE OF VEILIGHEID GEVAARLIJKE PERSONEN. OF BEVOEGDHEID TOT VERWIJDERING.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 8 Oktober 1853, n°. 13.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Ten vijfde: De hoofden van gewestelijk bestuur op de bezittingen buiten Java en Madura mede te deelen:

Dat de Gouverneur-Generaal, in ervaring gekomen zijnde, dat sommige hoofden van gewestelijk bestuur buiten Java en Madura, die daartoe niet bepaaldelijk zijn gemachtigd, in de dwaling verkeeren, als zouden zij bevoegd zijn om personen, wier verblijf in zeker gedeelte van het hun toevertrouwd gewest, gevaarlijk voor de openbare orde of veiligheid geoordeeld wordt, het verblijf aldaar te ontzeggen en aan dezelve een andere verblijfsplaats aan te wijzen, het noodig geoordeeld heeft:

Om, met intrekking van alle daarmede strijdige voorschriften, uitdrukkelijk te verklaren, dat zoodanige handeling uitsluitend behoort tot de bevoegdheid van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, die daarom verlangt, dat in de gevallen, waarin tot de bedoelde verwijdering termen mogten bestaan, eene daartoe strekkende met bevestigende omkleede voordragt, aan zijne beslissing zal worden onderworpen, — onverminderd nogtans de bevoegdheid aan de hoofden van gewestelijk bestuur, toegekend bij de 2de alinea van art. 52 van het Reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indië.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 85.) OP IN DIENST REIZENDE OFFICIEREN VAN TOEPASSING VERKLAARD, DE BEPALINGEN BETREFFENDE DE VERPLIGTING VAN REIZENDE AMBTENAREN, MET BETREKKING TOT 'S LANDS HERBERGEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 10 Oktober 1853, n°. 2.

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te verklaren, dat de bepalingen van artikel 47 van het Reglement op den brieven- en wagenpost op het eiland Java, gearresteerd bij de Resolutie van 14 Januarij 1823, n°. 9 (Staatsblad n°. 3), en van het besluit van 19 April 1838, n°. 14 (Staatsblad n°. 14), betreffende de verplichting van reizende ambtenaren, met betrekking tot 's lands herbergen, van toepassing zijn op in dienst reizende officieren.

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië. De Algemeene Secretaris, A. PRINS.

(N°. 86.) REGLEMENT VOOR DE VERPACHTING VAN 'S LANDS MIDDELEN OP JAVA EN MADURA. PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Met intrekking van de bepalingen vastgesteld bij Besluit van 13 Oktober 1838 n°. 1, (Staatsblad n°. 37) en van de daarin gebragte wijzigingen bij Besluiten van

29 September 1841 n ^o . 5 (Staatsblad n ^o . 32),	
13 April 1843 » 2 (» » 6),	
10 Mei » » 2 (» » 9),	
26 Februarij 1846 » 1 (» » 7),	
16 Oktober » » 2 (» » 33),	
12 » 1847 » 1 (» » 49),	

te arresteren het Reglement voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura, — zoo als hetzelfde hieronder volgt; — met bepaling, dat het met 1°. Januarij 1854 in werking zal komen.

REGLEMENT voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura.

Wijze van verpachting.

Art. 1. De verpachting van 's lands middelen geschiedt voor één of meer achtereenvolgende jaren, zoo als afzonderlijk wordt bekend gemaakt.

De pachten worden niet afgestaan dan na magtiging van den Gouverneur-Generaal, die zich voorbehoudt, de pachten al dan niet te laten aan dengenen, aan wien zij als hoogsten bieder voorloopig zijn toegewezen.

Art. 2. Het gebied van elke pacht wordt, voor zoo veel noodig, bij afzonderlijke bepalingen vastgesteld.

Art. 3. De pachten worden elk afzonderlijk opgereeld bij opslag, voor zoo ver niet anders wordt bepaald, in zoodanige perceelen, als voor de veiling worden bekend gemaakt; en voorloopig toegewezen aan de hoogste bidders, die gehouden zijn, staande voets twee of meer borgen aan te wijzen.

Art. 4. De hoogste bidders, zoowel als de borgen, moeten bekend staan als gezeten, goedgee en wel ter naam en faam staande personen, en door de hoofden van gewestelijk bestuur volgens gemeoedelijke overtuiging geacht worden de verelichte geschiktheid en voldoende waarborg aan te bieden, om het betrokken middel aan hen in pacht te kunnen afstaan.

Aan deze vereischten ten geoege der hoofden van gewestelijk bestuur niet voldaan wordende, wordt overgegaan tot eene tweede veiling, in welk geval de Gouverneur-Generaal zich voorbehoudt, om den hoogsten bieder bij de eerste veiling de voorpligtig op te leggen, om bij te passen, hetgeen de pacht minder haalt dan zijn bod bedragen heeft, berekend over den tijd voor welken de verpachting is geschied.

Art. 5. Degenen, aan wien enig middel als hoogste bieder voorloopig is toegewezen, blijft met zijne borgen gebonden aan het bod, daarvoor gedaan, zoolang niet is beslist of het middel al dan niet aan hem in pacht wordt afgestaan.

Deze verbindtenis gaat over op de erven en regtverkrigenden, zoo van dengenen, aan wien enig middel voorloopig is toegewezen, als van hen, die zich als borgen hebben gesteld.

Art. 6. Geene inlandsche hoofden mogen deel nemen aan de verpachting van 's lands middelen.

7. Van de verpachting en voorloopige toewijzing van elk middel wordt een afzonderlijk proces-verbaal opgemaakt, ondertekend door de autoriteit; die de verpachting houdt, door den hoogsten bieder en door zijne borgen.

Voor het geval de borgen of een hunner bij de verpachting en voorloopige toewijzing der middelen niet aanwezig zijn, maar zich bij authentieke akten als borgen hebben gesteld en verbonden, worden deze akten gehecht aan het proces-verbaal van verpachting en voorloopige toewijzing, en zijn hierdoor voor de borgen even verbindend, als hadden zij het proces-verbaal meele ondertekend.

8. Na erlangde magtiging tot afstand der pachten aan de hoogste bidders, worden van dien afstand, te Batavia door den directeur der middelen en domeinen, en elders door de respectieve hoofden van gewestelijk bestuur, namens den Gouverneur-Generaal, onverwijld bij notarieele akten overeenkomsten gesloten met dengenen, aan wien de pachten zijn afgestaan. De kosten dezer notarieele akten komen ten laste der pachters.

Aan de grossen van deze akten, aan het hoofd voerende de woorden: „In Naam des Konings,“ wordt eene gelijke kracht, als aan de vonnissen toegekend, en de bepalingen van art. 435 en art. 439 van het reglement op de burgerlijke rechtsvorderingen voor de raden van justitie op Java en het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch Indië, zijn insgelijks daarop toepasselijk.

9. Zij, die volgens art. 8 tot het sluiten der overeenkomsten, bij het vorig artikel bedoeld, moeten toetreden, hiern nalatig of onwillig zijnde, worden, te Batavia door den directeur der middelen en domeinen, en elders door de hoofden van gewestelijk bestuur geëxecuteerd, om op eeten door de autoriteiten te bepalen tijd en plaats tot het sluiten dier overeenkomsten over te gaan.

Wanneer aan deze insinualie niet wordt voldaan, kan het middel, voor risico van den nalatige en diens borgen, op nieuw verpacht worden; dan wel kunnen ten hunne risico zoodanige maatregelen genomen worden, als noodig mogten zijn tot exploitatie van het middel tot tijd en wijle de notarieele akte zal zijn verleden.

10. Ingeval van wederverpachting, bedoeld bij art. 9, is degebe, aan wien de pacht aanvankelijk was toegewezen, gehouden om bij te passen hetgeen de pacht minder haalt, dan het bedrag waarvoor dezelve aan hem was afgestaan, berekend over den geheelen pachttermijn; maar hij kan nimmer aanspraak maken op het eventueel meerder bedrag.

Hij kan evenmin eenige reclame tegen de Regering doen gelden ter zake van de maatregelen, die voor zijne risico genomen worden voor de exploitatie der pacht, tot tijd en wijle de notarieele overeenkomst zal zijn gesloten.

11. De borgen worden verstaan zich zoo te zamen, als ieder afzonderlijk te verbinden, zoowel voor de tijdige en rigtige betaling der pachtpenningen, boeten, onkosten als anderszins, als voor de goede en trouwe nakoming zoo van deze bepalingen, als van de bijzondere voorwaarden en bepalingen, waarop de middelen zijn verpacht, alles onder uitdrukkelijken afstand van de bestaande voorregten van uitwinning, orde en schuldsplitsing aan borgen toegekend, en onder verband naar de wetten.

Betaling door de pachters.

12. De pachters zijn gehouden den aan den lande verschuldigten pachtbetsant te voldoen vóór of op den laatsten dag van elke maand, ten ware daaromtrent anders mogt worden bepaald.

Bijaldien de laatste dag eener maand een Zon- en feestdag is, moet de betaling geschieden uiterlijk op den voorafgaanden dag.

13. Wanneer een pachter nalatig blijft in de voldoening van zijnen pachtbetsant binnen den gestelden tijd, wordt over de som, welke door hem niet tijdig is voldaan, ten voordeele van den lande verbeurd eene boete van:

- 2 pCt. voor verzuim van eene halve maand of minder,
- 4 pCt. voor verzuim boven eene halve tot eene volle maand,
- 6 pCt. voor verzuim boven eene volle tot en met anderhalve maand,
- 10 pCt. voor langer verzuim.

Voorziening in gevallen van ontstentenis van eenen pachter.

14. Bij overlijden, ontstentenis of ongeschiktheid tot beheer zijner zaken van eenen pachter, gaat de pacht met dezelfde regten en verplichtingen over op zijne erven, regtverkrigenden of op zijnen wettigen vertegenwoordiger.

Zoolang door de regering met de erven, regtverkrigenden of met den wettigen vertegenwoordiger des pachters, omtrent het beheer der pacht, geene nadere schikking getroffen is, gaat dat beheer over op eenen der borgen, ter keuze van het hoofd van gewestelijk bestuur, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal. Bijaldien het moogt gebeuren, dat een pachter en zijne borgen onwillig of buiten de mogelijkheid geplaatst zijn, om het beheer van het verpachte middel te voeren, is het gewestelijk bestuur bevoegd, dat beheer voor rekening en risico des pachters, tegen zeker door hetzelfde te bepalen loon, goederredig aan den omvang der werkzaamheden, aan eenen anderen op te dragen.

Remissie van pachtbetsant.

15. Bijaldien een pachter door ontvoering en niet te verhoeden toetallen (force majeure) in de uitoefening zijner regten heft wordt, kan bij aan den Gouverneur-Generaal verzoek doen om afslag of kwijtschelding van pachtpenningen, dan wel om uitstel van betaling. De verzoeken daartoe moeten door belanghebbenden worden aangeboden aan het hoofd van gewestelijk bestuur, onder wien de pacht behoort; terwijl verzoekschriften om uitstel van betaling, almede moeten ondertekend zijn door de borgen, ten blijk, dat zij in het gevraagde uitstel toestemmen.

16. Bij ontvangst van zoodanige verzoeken zullen de hoofden van gewestelijk bestuur niet alleen onderzoek doen naar de waarheid van de aangevoerde omstandigheden, maar tevens, ingeval het verzoek de strekking heeft tot afslag of kwijtschelding van pachtpenningen, door twee deskundigen (één door hen en één door belanghebbenden te benoemen), doen waarden de schade door den verzoeker als pachter geleden.

Ingeval de twee benoemde deskundigen niet in gevoelen overeenstemmen, verkiezen zij eenen derden, om met dezen gerantelijk, des noods bij meerderheid van stemmen, hunne bevinding uit te brengen.

Genoemde autoriteiten zenden daarna het verslag der deskundigen, met alle daartoe betrekkelijke bescheiden, vergezeld van hun berigt, konsideratiën en ad-

vies, aan den directeur der middelen en domeinen, om vervolgens door dezen, voorzien van zijne konsideratiën en advies, der Regering te worden aangeboden. Op deze verzoeken wordt door de regering beschikt, zonder dat zij verplicht zij deswege hare gronden op te geven.

Plichten der pachters en van hunne ondergeschikten.

17. Het is aan de pachters vrijgelaten de door hen gepachte middelen bij onderverpachting aan anderen af te staan, mits deze, ter beoordeeling van de hoofden van gewestelijk bestuur, de vereischten bezitten, omschreven bij art. 3.

De pachters blijven niettemin met hunne borgen voor het geheel aansprakelijk, zoo voor de geregeldde betaling der pachtoppeningen als voor de behoorlijke opvolging van alle bepalingen, op de door hen gepachte middelen van toepassing.

18. De pachters en bij het bestuur erkende onderpachters zijn bevoegd met goedkeuring der betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur zoo veel ondergeschikten en bedienden, ten behoeve der pacht, in dienst te nemen, als noodig is, onder goudhoudens evenwel, om aan die autoriteiten op te geven de namen en standplaatsen dier ondergeschikten en bedienden, zoodra de veranderingen onder hen voortvallende, op verbeurte voor elk verzuim eener boete van vijf-en-twintig tot één-honderd gulden.

Op verbeurte eener gelijke boete zijn de pachters en de onderpachters verplicht, hunne bedienden te voorzien van behoorlijke, bij de politie geregistreerde bewijzen van aanstelling, welke die bedienden steeds bij zich moeten hebben om ten allen tijde te kunnen worden vertoond, op straffe van gevangenis, den tijd van acht dagen niet te boven gaande.

Geene personen kunnen als ondergeschikten of bedienden van pachters of onderpachters op eenige plaats worden gesteld, dan de zoodanige, welke bevoegd zijn daar te verblijven of zich te vestigen.

19. De pachters, onderpachters, hunne vertegenwoordigers, zaakgelastigden, ondergeschikten en bedienden moeten zich steeds ordentelijk en bescheiden gedragen en vooral bij het verliezen van verlofbriefjes, bij het doen hunner heffingen, nasporingen en onderzoek, de meest mogelijke bereidvaardigheid betoonen, en alle noodige ophelderingen en terzigtwijzingen geven, ter voorkoming zoo veel mogelijk van klagen en geschillen, alles op verbeurte eener boete, niet te boven gaande vijf-en-twintig gulden.

20. De pachters en onderpachters zijn verantwoordelijk voor de schade, veroorzaakt door daden van hunne vertegenwoordigers, zaakgelastigden, ondergeschikten en bedienden.

De hierboven vermelde verantwoordelijkheid houdt op, indien zij bewijzen, dat zij de daad, voor welke zij aansprakelijk zouden zijn, niet hebben kunnen beletten. De geldtoete, waartoe hunne vertegenwoordigers, zaakgelastigden, ondergeschikten en bedienden, wegens overtreding van de bepalingen op 's lands pachten moeten verwezen worden, en welke deze onvermogen bevoonden worden, te voldoen, kunnen op de pachters of dierzelver borgen worden verbaald. In geen geval zullen echter de pachters en onderpachters of hunne borgen bloot staan aan lijfswang te dezer zake.

21. De pachters zijn verplicht de tot hunne pacht behoorende zaken, welke aan hen van 's lands wege in gebruik worden afgestaan, zorgvuldig te onderhouden en in eenen behoorlijken bruikbaren staat aan hunne opvolgers over te geven.

Dien teengeregt moeten zij alle in den loop van hunne pachtijd, daaraan voorkomende gebreken op eigene kosten doen herstellen, hierin nalatig beronden wordende, worden de noodzakelijke herstellingen door het plaatselijk bestuur bevolen en voor rekening van den nalatigen pachter uitgevoerd.

Bij het einde der pacht worden de tot de pacht behoorende zaken, ten overstaan van commissiën, door de hoofden van gewestelijk bestuur te beoemen, aan de nieuwe pachters overgegeven, en moet al het ontbrekende of beschadigde worden hersteld voor rekening van den betrokkenen afgetrede pachter en van zijne borgen.

22. Een pachter is bij het aanvaarden zijner pacht niet gehouden eenige kosten, door zijnen voorganger gemaakt, te vergoeden. Bij de overgave der pacht mag hij evenwel niets beschadigen of vernielen, wat gedurende zijnen pachtijd bijgevoegd of verbeterd is, op verbeurte eener geldboete van vijf-en-twintig tot één-honderd en vijftig gulden, en met verplichting tot het betalen der kosten voor het herstellen van zoodanige toegebrachte schade (deterioratie).

Doch bijaldien de zaken, tot de pacht behoorende, ter plaatse waar die wordt uitgeoefend, de eigendom eens afgetrede pachters zijn, worden dezelve telkens overgenomen door den nieuwen pachter voor den prijs, door den afgetrede pachter daarvoor betaald en door het hoofd van gewestelijk bestuur goedgekeurd, onder zoodanige korting nochtans als naar gelang van omstandigheden, in billijkheid door de respectieve hoofden van gewestelijk bestuur wordt bepaald.

23. De pachters moeten zich met nauwgezetheid gedragen naar alle zoodanige bepalingen omtrent de militaire kanonnen, als reeds bestaan of nader zullen worden vastgesteld, op verbeurte van zoodanige boeten als waarmede de overtreding dier bepalingen is bedreigd.

Wederrugtelijke handelingen door de pachters en anderen.

24. Het is aan de pachters, onderpachters en aan een ieder, die eenig deel aan pacht heeft, verboden, buiten het gebied, over hetwelk de hun toegewezen pacht of onderpacht zich uitstrekt, eenige aan hen toegekende heffingen, verkooppingen of andere uit de pacht voortvloeiende verrigtingen te doen of te laten doen, op verbeurte eener boete van één-honderd tot één-duizend gulden, en verbeurd verklaring of teruggave van het onwettiglijk geheve of verkregene.

Het is ook aan niemand veroorloofd, om den pachters in de uitoefening van hun verkregen recht eenig beletsel toe te brengen op verbeurte eener geldboete van vijf-en-twintig tot twee-honderd gulden, onverminderd vergoeding van kosten, schaden en interessen.

25. De pachters, onderpachters, noch hunne ondergeschikten mogen diensten vorderen van de omliggende dessa's of kampongs volkeren, noch tot uitoefening hunner pacht of pachten in dienst nemen ander dan vrijwillig volk tegen behoorlijke vooraf te dingen betaling, op straffe bij de wet bepaald tegen aanmatiging van gezag.

26. Het aanbieden of geven van geschenken, hetzij als uitkeering, belooning of onder welke benaming ook, aan ambtenaren en inlandsche hoofden, is aan de pachters uitdrukkelijk verboden, op straffe eener boete van één-honderd tot één-duizend gulden.

Ambtenaren en inlandsche hoofden zich schuldig makende aan het aannemen van geschenken van pachters, worden van hunne posten onttrekt.

Bijaldien de in deze bedoelde handeling keumenk draagt van omkoopning, wordt op de schuldigen toegepast de gewone straf op dit misdrijf bij de strafwet gesteld.

27. Het is aan de pachters en onderpachters verboden in schikking of afsnaking te treden met personen, die in overtreding hebben gehandeld van de bepalingen op 's lands pachten, en voorts om fraudes of overtredingen, welke ter hunne kennis komen, te verzwaren, op verbeurte eener boete van vijftig tot vijf-honderd gulden.

Algemeene bepalingen.

28. Bij twijfel omtrent het recht verstand der pacht-voorwaarden, omtrent de regten en verplichtingen der pachters in het algemeen of omtrent de toepassing der bepalingen op voorkomende zaken, blijft het aan belanghebbenden vrijgelaten, zich daaromtrent bij gemotiveerd adres, door tusschenkomst der betrokken hoofden van gewestelijk bestuur te wenden tot den Gouverneur-Generaal, met wiens oordeel ter zake zij als dan in wetenschap worden gesteld.

29. De hoofden van gewestelijk bestuur, officieren van justitie en politie en ambtenaren bij het departement der inkomende en uitgaande regten zijn gehouden en verplicht nauwkeurig te waken en te doen waken tegen alle sluikerij en verkeerde praktijken, door welke de pachters van 's lands middelen zouden kunnen worden benadeeld, geboort te geven aan billijke vertoogen van de pachters en hen bij te staan en te ondersteunen in de heffing der aan hen verschuldigde geregtigheden en in de vervolging der daartegen gepleegde overtredingen; ten einde daardoor 's lands belangen te bevorderen en te versterken.

30. De opvarende van schepen en vaartuigen op reeden binnen het gebied der pachten, zijn onderworpen aan de bij de pachtvoorwaarden aan de pachters toegekende regten, en alzoo gehouden de benodigdheden van welke het recht tot verkoop of brengen in consumptie aan den wal in pacht is afgestaan, bij de betrokken pachters te koop, of wel aan hen te dier zake te betalen de geregtigheid, tot welker

heffing zij bevoegd zijn, op verbeurte der boeten, bij de pachtvoorwaarden gesteld.

31. Zoo wel deze algemeene bepalingen als de bijzondere pachtvoorwaarden worden in de Chineseche en inlandsche talen overzegt en bekend gemaakt.

De Hollandsche text is evenwel alleen geldig en daarnaar wordt door den regter uitspraak gedaan.

Ten tweede: Onder nadere goedkeuring des Konings te bepalen, dat het middel van lijfswang bij voortdurend zal kunnen worden toegepast, ter zake van aan die schatstik verschuldigde betalingen wegens pachten aan den lande.

En opdat niemand hiervan onwetendheidszake, zal deze zowel in de Nederduitsche als in de inlandsche en Chineseche talen, worden gepubliceerd en geadherd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javaasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegiën, ambtenaren, justitiëren en officieren, ieder voor zoveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 16 Oktober 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 87.) REGLEMENT VOOR DE OPIUM-PACHT OP JAVA EN MADURA.
PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord; Allen die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij heeft goedgevonden en verstaan: Met intrekking van het reglement, gearresteerd bij besluit van 29 September 1847 n°. 1 (Staatsblad n°. 42):

Vast te stellen het navolgende Reglement voor de opium-pacht op Java en Madura, — met bepaling, dat hetzelfde met 1 Januarij 1854 in werking zal komen.

REGLEMENT voor de opium-pacht op Java en Madura.

Art. 1. Het recht tot den verkoop van opium in het klein op Java en Madura wordt in pacht afgestaan; afzonderlijke verordeningen bepalen de wijze en voorwaarden, zoodra den termijn van verpachting, en de uitgestrektheid der percelen.

2. De voor den verkoop benodigde opium wordt van landswege aan de pachters verstrekt. Bijzondere bepalingen regelen die verstrekking voor iederen pacht termijn en voor elk perceel, zoodra de prijzen tegen welke dezelve geschieden.

3. Het is aan de pachters vrijgelaten den verkoop van opium in de daartoe bestemde plaatsen binnen hun pachtgebied te doen bewerkstelligen, hetzij voor eigene rekening door zaakgelastigden, hetzij door onderpachters of opiumslijters.

Niemand mag evenwel met den verkoop van opium worden belast dan met goedkeuring van het hoofd van gewestelijk bestuur onder wien de pacht behoort, en aan wien tevens moeten worden opgegeven, de namen en standplaatsen der zaakgelastigden, onderpachters of slijters, zoodra elke verandering daaromtrent voortvallende, op verbeurte, voor ieder verzuim, eener boete van vijf-en-twintig tot een-honderd gulden.

4. De pachters zijn gehouden bij de akten van afstand aan onderpachters van het recht tot verkoop van opium nauwkeurig te omschrijven of te doen omschrijven de grenzen, binnen welke aan zoodanige onderpachters de verkoop van opium is afgestaan.

5. Door de hoofden van gewestelijk bestuur worden in overeenstemming met den directeur der middelen en domeinen geregeld en vastgesteld het getal opiumverkoopplaatsen, dierzelver vestiging en de grenzen van elk distrikt, tot welke dier verkoopplaatsen behooren.

Bij de verpachting wordt van een en ander kennis gegeven aan gegadigden en tevens gewaarmede aantooning daarvan gehecht aan het procesverbaal van verpachting.

Bijaldien in den loop van den pachttermijn door de pachters enige verandering mogt worden gewenscht in het getal opiumverkoopplaatsen, dierzelver ligging of in de bepaalde grenzen der distrikten, zullen zij daartoe verzoek kunnen doen aan de betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur, die, tot bewijling ternaem vindende, tot toestemming, de magtiging van den directeur der middelen en domeinen vragen; zonder dussdanige toestemming mag in het bestaande geene verandering worden gebragt, veel minder nieuwe verkoopplaatsen van opium worden daargesteld of gehouden, op verbeurte eener boete van een-honderd tot een-duizend gulden naar gelang van omstandigheden.

Buiten toestemming van den betrokkenen pachter worden in den loop van den pachttermijn geene opiumverkoopplaatsen verplaatst of ingetrokken, noch verandering gebragt in de grenzen der distrikten.

6. De opiumverkoopplaatsen worden door het plaatselijk bestuur voorzien van een doorloopen nummer. De pachters zijn gehouden te zorgen, dat dit nummer met de woorden opiumverkoopplaats in de Hollandsche, Inlandsche en Chineseche talen, gesteld op een houten bord steeds op de meest zichtbare en duidelijke wijze geplaatst zij voor elke verkoopplaats van opium, op verbeurte eener boete van vijf-en-twintig gulden voor elk verzuim.

7. De opiumverkoopplaatsen mogen niet vroeger geopend worden, dan des morgens ten half zes ure noch langer geopend blijven dan tot elf ure des avonds, op verbeurte eener boete van een-honderd tot een-duizend gulden, naar gelang van omstandigheden.

Op verbeurte eener gelijke boete is het almede verboden gewapende of beschuldene lieden toelaten in de opiumverkoopplaatsen, zoodra eenig spel hoo ook genaamd daarin te laten spelen.

8. Geene opium mag worden verkocht dan tegen dadelijke betaling in gereed geld. Het aannemen van goederen in betaling of in pand voor verkochte opium, onder welke benaming of onder welk voorwendsel ook, is misdienlijk verboden; op verbeurte eener boete van vijf-en-twintig tot een-honderd gulden.

Van deze bepaling zijn uitgezonderd verkoopen van opium voor het debiet door pachters aan onderpachters of mindere opiumslijters, zoodra de schulden, welke pachters, onderpachters of opiumslijters onderling hebben of aangaan.

9. De pachters zoodra de onderpachters zijn verplicht te houden of te doen houden behoorlijke boeken van door hen verkochte, afgeleverde en vervoerde opium, en deze, des gevorderd, steeds ter beschikking te stellen van de betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur, even als de boeken welke door de opiumslijters worden aangehouden, op verbeurte eener boete van een-honderd tot een-duizend gulden, naar gelang van omstandigheden.

Eene gelijke boete zal zij verbeurd, wanneer blijkt dat de verkoopboeken van de pachters of onderpachters niet volledig of niet naar waarheid tot den dag zijn bijgehouden, ongerekend de straffen bij de wet gesteld op valsheid in geschrifte.

10. De pachters, hunne zaakgelastigden of ondergeschikten mogen geene andere opium bezitten, verkoopen, verstrekken of vervoeren, dan die volgens het bepaalde bij art. 2 voor de behoefte van den loopenden pachttermijn aan hen van landswege geleverd, en evenmij mogen de onderpachters, hunne zaakgelastigden, ondergeschikten of opiumslijters andere opium bezitten, verkoopen, verstrekken of vervoeren, dan die afkomstig van den betrokkenen pachter, en aan dezen verstrekt van 's lands voorraad, een en ander op verbeurte der boete gesteld bij art. 25 van het Reglement en verbeurdverklaring der opium, welke bevonden wordt, in strijd met deze bepaling, bezeten, verstrekt of vervoerd te worden.

11. De pachters of onderpachters, hunne zaakgelastigden en opiumslijters zijn verplicht bij ommekeer van den pachttermijn en wel uiterlijk vóór den derden dag volgende op dien, met welken de afgelopen pachttermijn is gebindig, aan het plaatselijk bestuur en aan de optredende pachters van het recht tot den verkoop van opium opgave te doen van alle door hen overgehouden opium, zoo geprepareerde als ongeprepareerde, alsmede van alle overblijfselen van dien hoo ook genaamd mitzadans van alle gereedschappen zonder onderscheid door hen geberigt tot te prepareren en verkoopen van opium.

Wanneer deze opgaven niet tijdig of niet naar waarheid gedaan zijn, zal de over

gehoudene opium, welke bij afgetredene pachters, onderpachters, hunne zaakgelastigden en opiumslijters wordt achterhaald, gezocht worden te zijn bezeten, in strijd met art. 16 en dienengevolge worden verbeurdverklaard, terwijl aan de afgetredene pachters of onderpachters hunne zaakgelastigden of opiumslijters, de boete bij art. 25 bedoeld, zal worden opgelegd.

Ingeval bij pachters, onderpachters, hunne zaakgelastigden of opiumslijters, welke bij dit art. voorgeschreven aangiften niet behoorlijk hebben bewerkstelligd worden aangeetroffen gereedschappen van welken aard ook tot het prepareren en verkoopen van opium gebezigd, zullen ook deze worden verbeurdverklaard, en aan de pachters, onderpachters hunne zaakgelastigden of opiumslijters eene boete worden opgelegd welke twee duizend gulden niet zal te boven gaan.

12. De opium zoo geprepareerde, als ongeprepareerde zoodme de overblijfselen van dien, door de pachters hunne zaakgelastigden, onderpachters of opiumslijters bij ommekeer van den pachtermijn, overgehouden, moeten door de afgetredene pachters aan den lande worden teruggeleverd, tegen zoodanige betaling als bij de bijzondere bepalingen voor iederen pachtermijn is vastgesteld.

De overgehouden overblijfselen van opium, hoedanig ook genaamd, zoodme de geheel onbruikbare opium, worden, op last der hoofden van gewestelijk bestuur, ten overstaan eener door hen te benoemen commissie vernietigd.

Met betrekking tot de gereedschappen wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde bij art. 15 der algemeene bepalingen voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura.

13. Het is aan de pachters, hunne zaakgelastigden, onderpachters of opiumslijters van verschillende pachterceelen, districten, of afdelingen verboden, opium zoo geprepareerde als ongeprepareerde, of wel overblijfselen van dien, hoe ook genaamd aan elkander af te staan of toe te zenden, op verbeurte der boete bepaald bij art. 25 van dit Reglement en verbeurdverklaring der achterhaalde opium.

14. De opium, welke de pachters, hunne zaakgelastigden, onderpachters of opiumslijters ten dienste van het debiet binnen of naar hun pachtgebied vervoeren of doen vervoeren, moet vergezeld gaan, van door de betrokkene gewestelijke bestuur verleende en door de betrokkene pachters mede onderteekende passen op verbeurte eener boete van drie duizend gulden of minder, naar gelang van omstandigheden en verbeurdverklaring der opium, welke bevonden wordt zonder behoorlijke pas vervoerd te worden.

Bijaldien evenwel blijkt dat de vervoerd wordende opium niet verkregen is, volgens de bepalingen bij art. 10, zal daarop worden toegepast de straf bij dat art. vastgesteld.

Bij aankomst der opium ter bestemde plaats moeten de daarvoor verleende passen op verbeurte eener boete van vijf-en-tienig tot een honderd gulden, onverwijd worden ingeleverd bij de aldaar aanwezige hoogste plaatselijke autoriteit, om door dezen te worden afgeteekend, en bij het einde der loopende maand te worden teruggezonden aan de autoriteit, die de passen heeft verleend, en door wie dezelfde vervolgens worden afgegeven aan de betrokkene pachters.

De passen zijn geldig voor eenen daarbij uitgedrukkten tijd naar gelang van den afstand langs welken de opium moet worden vervoerd, ter beoordeeling van de autoriteit, die de passen verleent, doch niet langer dan voor acht dagen.

Van de in deze bedoelde bepaling zijn uitgesloten kleine hoeveelheden geprepareerde opium, welke de pachters hunne zaakgelastigden, onderpachters of opiumslijters, die binnen hun gebied meer dan eene verkoopplaats hebben van de eene naar de andere verkoopplaats binnen dat gebied overbrengen of doen overbrengen; mits zoodanige hoeveelheden opium niet te bovengaan, de behoefte voor het gewoon debiet, gedurende twee dagen ter plaats van bestemming. Deze uitzondering is alsmede van toepassing ingeval pachters den verkoop van opium voor eigene rekening doen bewerkstelligen en de verkoopplaatsen dagelijks moeten voorzien van de benodigde opium.

15. Het is aan de pachters, hunne zaakgelastigden, onderpachters of opiumslijters verboden de opium op welke wijze ook te vervalschen of met vreemde bestanddeelen te vermengen, op verbeurte eener boete van een honderd tot een duizend gulden naar bevind van zaken, en verbeurdverklaring der opium, welke bevonden wordt vervalscht of vermengd te zijn.

Zoodanige verbeurdverklaarde opium wordt op last der betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur, ten overstaan van eene door hen te benoemen commissie vernietigd.

16. Buiten degenen, die volgens dit reglement daartoe bevoegd zijn, is aan niemand wie hij ook zij veroorloofd opium te bezitten of te vervoeren, hetzij geprepareerde of ongeprepareerde dan wel overblijfsel van dien, welke niet is gekocht of verkregen van den pachter of onderpachter over den loopenden pachtermijn dan wel van hunne zaakgelastigden of opiumslijters binnen het gebied van den pachter of van den onderpachter waar de opium bevonden of vervoerd wordt.

17. Het bewijs regtens van het onwettig bezit, en der onwettige herkomst van opium wordt geacht aanwezig te zijn, wanneer de ten proces behoortlijk bewezene, en bij vonnis te omschrijven daadzaken en omstandigheden, vooral die, welke zijn gebreken uit de opgaven en erkentenis ter terechtzitting van hem, bij wien de opium is bevonden, door regter de overtuiging hebben doen verkrijgen, dan de beklagde de bij hem achterhaalde opium des bewust bij of onder zich had en dezelve niet afkomstig is van den wettigen pachter of onderpachter in het onder-district waar de aanhaling is geschied.

18. Elk die met het doel om een ander bloot te stellen aan eene der straffen, welke bij dit reglement zijn bepaald, tegen het beritten of vervoeren van niet uit 's lands of der pachters voorraad afkomstige opium in diens woning op diens erf of wel onder diens goederen van welken aard ook zoodanige opium nederlegt of verbergt, dan wel doet nederleggen of verbergen zal gestraft worden, overeenkomstig het bepaalde bij art. 29 en 33 der bepalingen ter regeling van eenige onderwerpen van strafvordering, welke eene dadelijke voorziening vereischen; gearresteerd bij publicatie van 3 Februarij 1848 Staatsblad n. 6.

19. Zij die worden erkend als eigenaren van achterhaalde opium, hetzij geprepareerde of ongeprepareerde, dan wel overblijfsel van dien, welke niet afkomstig is uit 's lands voorraad of gekocht dan wel verkregen van den pachter of onderpachter, hunne zaakgelastigden of opiumslijters binnen het gebied van den pachter of onderpachter, waar de opium achterhaald is, zullen alsmede worden verwezen tot de boete bij art. 25 vastgesteld.

Dezelfde boete zal worden opgelegd aan allen, die tot het koopen, verkoopen of vervoeren van zoodanigen opium of overblijfselen van dien, last mochten hebben gegeven, daarbij belanghebbenden zijn dan wel die handelingen op eenige wijze hoegenaamd des bewust hebben herverd.

20. De opium benodigd voor de verstrekking aan de werkers bij de vogelnetten klippen, waar die voor rekening van den lande worden geëxploiteerd, wordt geleverd door de betrokkene pachters van het middel tegen dezelfde prijzen, als voor welken de opium aan hem uit slands voorraad wordt verstrekt. Voor het geval de pachters zich daartoe ongenegen mogen betoonen, zullen de bedoelde verstrekkingen geschieden uit den voorraad opium van den lande waarvan als dan telkenmale wordt kennis gegeven aan de betrokkene pachters.

21. De verkoop van opium, hetzij geprepareerde of ongeprepareerde, dan wel overblijfselen van opium ook dan wanneer die verkregen zijn van de pachters, hunne zaakgelastigden, onderpachters of slijters, is verboden aan een ieder die volgens de bepalingen van dit reglement daartoe niet gerechtigd is. De in strijd met dit artikel, verkochte opium en overblijfselen van opium zullen bij aanhaling worden verbeurd en de verkoopers worden verwezen tot de boete bij art. 25 vastgesteld.

De pachters zijn mitsdien verplicht te zorgen, dat in de daartoe bestemde en bij art. 5 van dit reglement bedoelde verkoopplaatsen het debiet van opium geregeld plaats vindet; daarin nalatig zijnde zal door de hoofden van gewestelijk bestuur, voor rekening en risico van den nalatigen pachter in dien verkoop kunnen worden voorzien op zoodanige wijze als geraden zal voorkomen, waarmede de betrokken pachter genoegen zal moeten nemen, even als met de beschikking voor dien verkoop over de bij den pachter voorradige voor het debiet bestemde opium.

22. Alle aangehaalde en niet uit 's lands voorraad of van eenen pachter afkomstige opium wordt verbeurd verklaard.

23. Wegens aangehaalde en verbeurd verklaarde opium wordt, indien dezelve van goede hoedanigheid is, uit 's lands kas ter verdeling of de wijze als bij art. 29 voorgeschreven uitgekeerd voor het kattie ongeprepareerde opium vijf-en-tien-

tig gulden, voor de thail geprepareerde vier gulden, voor opium van minder goede hoedanigheid worden de prijzen, naar evenredigheid verminderd, bij waardering door deskundigen door de hoofden van gewestelijk bestuur aan te wijzen; opium welke onbruikbaar wordt bevonden, alsmede alle overblijfselen van opium zonder onderscheid worden vernietigd.

Alle aangehaalde en verbeurdverklaarde opium, waarvan de waarde geen tien gulden bedraagt, alsmede aangehaalde en verbeurdverklaarde gereedschappen worden aan den tijdelijken pachter om niet afgestaan, wanneer niet tegen dezen (den pachter) verbeurdverklaring uitgesproken, dan wel hij voor de opgelegde boete aansprakelijk moet zijn.

24. De voor rekening van den lande overgenomen verbeurdverklaarde en door de afgetredene pachters, onderpachters of slijters overgehouden opium, hetzij geprepareerde of ongeprepareerde, indien daarvoor door de regering niet op eene andere wijze wordt beschikt, wordt verstrekt aan de pachters tegen den prijs, welken zij over den loopenden pachtermijn moeten betalen voor de opium, aan hen uit 's lands voorraad afgeleverd wordende, en in mindering van de bepaalde hoeveelheden. De geprepareerde opium berekend tegen tien thail voor een kattie ongeprepareerde, voor zoover dezelve herkomstig is van aanhalingen, en tegen zeven en een half thail voor een kattie, voor het geval dezelve is overgenomen van de afgetredene pachters. Bijaldien de geprepareerde opium van min goede hoedanigheid is, wordt deze verhouding naar evenredigheid gewijzigd door commissie van deskundigen, daartoe door het hoofd van gewestelijk bestuur te benoemen.

De ongeprepareerde opium van minder goede hoedanigheid wordt aan de pachters in rekening gebracht tegen zooveel minder gewigt, als door gelijke commissie in evenredigheid tot goede (opium) zal worden bepaald.

25. Alle overtreddingen der bij dit reglement gemaakte bepalingen, waarop geene bijzondere straffen zijn gesteld of ter zake waarvan wordt overgewezen tot dit artikel, worden naar gelang van omstandigheden gestraft met boeten van een duizend tot tien duizend gulden.

26. Voor de aangehaalde en verbeurd verklaarde opium overeenkomstig art. 23 uit 's lands kas uitgekeerde gulden zoodme de boeten verbeurd en voldaan ter zake van overtreddingen van dit Reglement, worden onverwijd nadat de vonnissen kracht van gewijsden hebben erlangd, verdeeld als volgt:

1/12 Voor den djaksa.

8/12 " " aanbrenner en aanbaler.

2/12 Voor de gezamenlijke politie dienaren, wanneer de aanhaling is geschied door tusschenkomst van de politie, en de recherche daartoe niet betrokken is; of voor de gezamenlijke recherche bedienden, wanneer de aanhaling heeft plaats gevonden door tusschenkomst van de ambtenaren der recherche.

1/12 Ter beschikking van den lande, met bestemming voor buitengewone bloeiing, op voordragt der betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur door tusschenkomst van den directeur der middelen en domeinen, aan personen die zich bij de aanhaling van opium bijzonder verdienstelijk hebben gemaakt.

Aanhalingen van opium door de recherche geschiedende, ter plaats waar de controleurs of commissie-ontvangers der inkomende en uitgaande regten zijn benoemd onder het genot der voordeelen aan hen toegekend, onder anderen bij art. 29 van het reglement voor de amfioenpacht op Java en Madura, afgekondigd bij publicatie van 29 September 1847 (Staatsblad n. 42), blijft daaromtrent van toepassing de verdeling bij art. 29 § b van dat reglement vastgesteld.

27. Vaar- of voertuigen en gespannen, door middel van welke in overtredding van de in dit reglement voorkomende bepalingen is gehandeld zullen verbonden en executabel kunnen verklaard worden voor de betaling van de opgelegde boeten en van de kosten van de regterlijke vervolging.

28. De algemeene bepalingen voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura worden hierbij van toepassing verklaard op de pachters en onderpachters van het regt tot den verkoop van opium, zoodme op allen die daarbij betrokken zijn.

Additional artikel voor Batavia, Buitenzorg en Kraeang.

De pachter is gehouden voor den verkoop van opium op de particuliere bazars aan de eigenaren, huurders of houders derzelve, uit te keeren de sommen daartoe voor elken particulieren bazaar vastgesteld bij Resolutie van 30 Oktober 1834 n. 2, afgekondigd bij publicatie van 11 September 1849 (Staatsblad n. 43), ten ware de pachters mogten verlangen ter zake aan genoemde personen uit te keeren twee derde gedeelten van de zuivere winst op den verkoop van opium, of wel, dat daaromtrent met belanghebbenden anders mogt zijn overeengekomen.

De eigenaren, huurders of houders van particuliere bazars mogen den pachter of zijne zaakgelastigden in geen geval hinderlijk zijn, noch beletten op de bazars opium te verkoopen, in aldaar gevestigde en door het bestuur erkende verkoopplaatsen, op verbeurte eener boete van vijf-en-tienig tot een honderd gulden naar gelang van omstandigheden, onverminderd vergoeding van schade door den pachter geleden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze zoowel in de Nederduitsche, als in de Inlandsche en Chinese taal worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche Courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zooveel hem jaagat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 16 Oktober 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal

van Nederlandsch Indië,

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

(N°. 88.) VOORWAARDEN EN BEPALINGEN WAAROP 'S LANDS GEWONE OF KLEINE MIDDELEN OP JAVA EN MADURA, VOOR 1853 ZULLEN WORDEN VERPACHT.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat hij heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

1. Dat over 1854 op Java en Madura de volgende lands middelen zullen worden verpacht op de voorwaarden en bepalingen, krachtens art. 1 der publicatie van 6 November 1852 (Staatsblad n. 73) voor het loopende jaar in werking, behoudens de wijziging daarin bij art. 3, 4 en 5 dezer bepaling, en voorts met toepassing van het reglement voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura, gearresteerd bij publicatie van heden (Staatsblad n. 80), als:
  - a. De pacht van het slagten van rundvee en buffels.
  - b. De pacht van het slagten van varkens en den verkoop van varkensvleesch.
  - c. De pacht der pandjeshuizen.
  - d. De pacht van den Javaschen en Chineschen tabak in de residentie Bantam en Batavia en in de afdeelingen Buitenzorg en Kraeang.
  - e. De pacht der overvaarten en tobruggen.
  - f. De pacht van de houtbosschen te Ponthang en Anjer in de residentie Bantam, zoodme op het eiland Toenda ter noordkust dier residentie.
  - g. De pacht der Kraeangschsche bosschen, die aan het gouvernement toebehooren.
  - h. De pacht der vogelnetklippen.
  - i. De pacht der po en topho of Chineseche dobbelspelen voor Batavia, Samarang en Soerabaja.
  - k. De pacht van het spelen van waijang in de residentie Batavia.
  - l. De pacht van het hoofgeld der Chinezzen in de residentie Batavia.
  - m. De pacht van het hoofgeld der Chinezzen op het eiland Madura (ook Sumanap en Panakassan.)

der gehodene pachtningen, zal maandelijks moeten plaats hebben, vóór of op den twintigsten der maand volgende op die, over welke de betaling loopt, sub poene van de boete vastgesteld bij art. 13 van het algemeen reglement voor de verpachting van 's lands middelen op Java en Madura.

156. Aan de pachters wordt toegelaten hunne regten voor zooveel mogelijk ook uit te oefenen op de eilanden, gelegen binnen het territoriaal gebied van elk perceel, welke staande de velling zullen worden bekend gemaakt en opgenomen bij het proces-verbaal van verpachting en wijders bij de akten van afstand.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederlandische als in de Inlandsche en Chinese talen, worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javaasche Courant.

Gelast en beveelt voorts dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, 10 Oktober 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 90.) ONDERHOUDEN EN SCHOONHOUDEN VAN DE BAZAARS EN DE DAAROP STAANDE LOOTSSEN; EN HANDHAVING DER POLICIE OP DE BAZAARS OP JAVA.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 18 October 1853 n°. 7.
Gelet, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te verklaren, dat de handhaving en toepassing der bepalingen van art. 3 en 4 van de publikatie van 16 December 1851, en art. 2 en 3 van die van 2 Junij 1853 (Staatsbladen 1851 n°. 73 en 1853 n°. 44), betreffende het onderhouden en schoonhouden van de bazaars en de daarop staande lootsen, bij heereindienst door de bevolking, mitsgaders de politie op dezelve, wordt overgelaten aan de hoofden van gewestelijk en plaatselijk bestuur, overeenkomstig de, ten aanzien van de heereindiensten en ten aanzien van de uitoefening der politie bestaande verordeningen, met dien verstande:

- Dat vervallen moet worden geacht art. 2 van de voorwaarden, onder la B, gehecht aan de publikatie van 14 September 1849 (Staatsblad n°. 44), en, voor zooveel Krajang betreft, art. 3 der voorwaarden onder la A, aan die publikatie gehecht, — en mitsdien, behalve in Batavia en Buitenzorg, tot daargestelling van bazaars of openbare verkooppplaatsen, kan worden overgegaan (mits niet door partikulieren of op partikuliere landen) op schriftelijke magtiging van het hoofd van gewestelijk bestuur;
  - Dat de kosten van gewoon onderhoud der bestaande lootsen op de bazaars blijven ten laste van de bevolking; maar dat geene zware herstellingen of vernieuwingen van bestaande lootsen mogen plaats vinden noch nieuwe bazarlootsen mogen worden opgericht, dan nadat daarvoor vooraf zal zijn gevraagd en verkregen de magtiging van het gouvernement;
- Zullende die magtiging alleen worden verleend bij betoog van onvermijdelijke noodzakelijkheid der herstelling of vernieuwing dan wel van het voordeel, dat eene oprigting van nieuwe bazarlootsen aanbiedt;
- En zulks onder overlegging van plannen en begrotingen van daaraan verbondene uitgaven, met aanduiding tevens van het bedrag, waarmede die uitgaven kunnen worden vermindert, als vertegenwoordigende de waarde van den speclaal aan te wijzen arbeid, die daarbij, zonder druk voor de belanghebbende bevolking, in heereindienst, dat is kosteloos, aan dezelve kan worden opgedragen.
- Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 91.) VOORZIENING IN DE DIENST, IN GEVAL VAN AFWEZIGHEID, BELET OF ONTSTENTENIS VAN DEN PROKUREUR-GENERAAL.

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië;
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij,
in aanmerking nemende, dat art. 61 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch-Indië, hetwelk ten deze in verband staat tot het bij art. 1 van Staatsblad 1849 n°. 5 gewijzigd art. 152 van dat reglement blykt, zoo als het ligt, niet genoegzaam te voorzien in de dienst, in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den Prokureur-Generaal bij het hoogergeretshof van Nederlandsch-Indië;
Heeft goedgevonden en verstaan:
Krachtens artikel 37 van de algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch-Indië, onder nadere goedkeuring des Konings, het genoemd art. 61 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch-Indië aan te vullen met de bepaling:
dat, in geval van langdurige afwezigheid, belet of ontstentenis van den Prokureur-Generaal, de opdracht der tjdelijke waarneming van diens betrekking aan eenen raadsheer van het hoogergeretshof van Nederlandsch-Indië zal kunnen plaats vinden, niettegenstaande een of beide advokaten-generaal aanwezig zijn.
En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en geafficheerd waar zulks te doen gebruikelijk is.
Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Batavia, 3 November 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 92.) SCHEPEN VAN HET GROOT HERTOGDOM TOSCANE GELIJKGESTELD MET NEDERLANDSCHE SCHEPEN, MET BETREKKING TOT DE REGTEN AAN DEZE TOEGEKEND.

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië;
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan,
Bij deze openlijke akondiging te doen van het Koninklijk Besluit van 18 Augustus 1853 n°. 53, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRADIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Financiën en van

Augustus 1853 n°. 37 (in- en uitgaande regten), en den 17den daaraanvolgende la. A. n°. 4;

Gelet op de daarbij overgelegde verklaring van den Minister, sekretaris van staat voor de buitenlandsche zaken, van Zijne Keizerlijke en Koninklijke Hoogheid den Groot-Hertog van Toscane, van 25 Julij 1853;

En in aanmerking nemende, dat blijkens dezelve, door het Groot-Hertogdom Toscane voldaan wordt aan de voorwaarden, in art. 1 der Wet van 8 Augustus 1850 (Staatsblad n°. 47), tot regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart gesteld;

Voorts gelet op evengemeld artikel, alsmede op art. 6 derzelfde Wet;

Hebben besloten en besluten:
Art. 1. Aan de schepen van het Groot-Hertogdom Toscane wordt dezelfde vrijdom verleend, welke blijkens artikel 3 § 1 der Wet van 19 Junij 1845 (Staatsblad n°. 28), aan de Nederlandsche schepen is toegekend.

2. Dezelfde schepen worden in de koloniën en bezittingen van het rijk in andere werelddelen, met de Nederlandsche schepen gelijkgesteld.

Deze gelijkstelling strekt zich niet uit tot de kustvaart in Nederlandsche Oost-Indië.

Onze Ministers van Financiën en van Koloniën zijn, voor zoo veel ieder hunner aangaat, belast, met de uitvoering van het tegenwoordige Besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's Gravenhage 18 Augustus 1853.

(get.) W I L L E M.
De Minister van Financiën.
(get.) VAN DOORN.
De Minister van Koloniën.
(get.) CUS. F. PAHOD.
Akkordeert met deszelfs origineel;
De Fungd. Sekretaris-Generaal bij het Ministerie van Koloniën,
(get.) A. L. WEDDIK.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javaasche Courant.

Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegiën, ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Batavia 5 November 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 93.) HEFFING VAN HAVEN-, ANKERAADJE- EN LOODSGELDEN VAN SCHEPEN EN VAARTUIGEN, BEHOORANDE AAN BURENDE INDISCHE VOORSTEN OF VOLKEREN.

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat Hij, lettende op de publikatie van 23 December 1850 (Staatsblad van Nederlandsch-Indië n°. 42);
Heeft goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat de gelijkstelling, bij Resolutie van 16 December 1849 n°. 18 (Staatsblad n°. 84), van de daarbij aangewezene vaartuigen met Nederlandsche schepen, voor zoo veel betreft de bepalingen op de inkomende en uitgaande regten, ook van toepassing moet worden geacht met betrekking tot de heffing der haven-, ankeraadje- en loodsgelden.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederlandische als in de Inlandsche en Chinese talen, worden aangeplakt en afgekondigd waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javaasche courant.

Gelast en beveelt verder, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Buitenzorg, 9 November 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 94.) ZEGEL, TE BEZIGEN VOOR ARTEN VAN TOELATING VAN VEEARTSEN.

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, van 18 November 1853, n°. 11.
Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: enz.

Ten Tweede: Met ampliatie van art. 31 der ordonnantie op het regt van het klein-zegel (Staatsblad 1817 n°. 50) in verband met Staatsblad 1850 n°. 39, te bepalen, dat de akten van toelating van veeartsen, tot de uitoefening van hunne dienst, voortaan zullen worden geschreven op een zegel van f 12 (twaalf gulden).

Afschrift, enz.
Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(N°. 95.) INGANG VAN DEN STRAFDIJD VAN TER ZAKEN VAN MISDRIJF DOOR DE REGTBANKEN IN DE BEZITTINGEN BUITEN JAVA EN MADURA VEROORDEELDEN, DIE ZICH IN VOORLOOPIGE RECHTENIS BEVINDEN.

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat Hij heeft goedgevonden en verstaan:
Met aanvulling van de ter zake betrekkelijke bepalingen, vast te stellen:

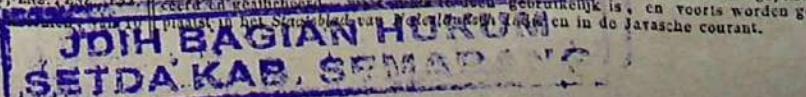
Dat de strafdijs van ter zake van misdrijf door de regtbanken in de bezittingen buiten Java en Madura veroordeelden, welke zich in voorloopige rechtens bevinden gerekend wordt in te gaau:

- Bijaldien het vonnis aan voorafgaande revisie onderworpen is, met den dag van het arrest, en
- Bijaldien het vonnis niet aan voorafgaande revisie onderworpen, doch van hetzelfde de opzending aan het hoogergeretshof van Nederlandsch-Indië bij de wettelijke bepalingen bevolen is: met den dag van het vonnis; —

In geval de veroordeelden zich niet in voorloopige rechtens bevinden, steeds met den dag der ten uitvoerlegging.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië en in de Javaasche courant.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Gelast en beveelt, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Buitenzorg, 18 November 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS

(No. 96.) **INTREKKING VAN ART. 12 VAN HET REGLEMENT OP DE ZEBRIEFEN EN SCHEEPSPASSEN, OPGENOMEN IN HET STAATSBLAD VAN 1818 No. 59.**
PUBLIKATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat hij, — lettende op de bezwaren door den handdel ingebragt, omtrent de wijze van toepassing, sedert de invoering der bepalingen, afgekondigd bij publikatie van 23 December 1850 (Staatsblad no. 82), van het bepaalde bij artikel 12 van het reglement op de zebrieven en scheepspassen, opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië van 1818 no. 59;
Heeft goedgevonden en verstaan:
Krachtens de verkregene magtiging van den Koning, het artikel twaalf van voorschreven reglement intrekken, luidende dat artikel als volgt: »de schippers of gezagvoerders van eenig vaartuig, aan ingezetenen van Nederlandsch Indië toebehoorende voor hetwelk een zebrief verkregen is, zullen zich moeten voorzien van eenen pas, voor elke bijzondere reis door hen te doen.»
En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, zoowel in de Nederditsche als inlandsche en Chinese taal, worden aangeplakt en afgekondigd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het Staatsblad van Nederlandsch Indië en in de Javasche Courant.
Gelast en beveelt verder, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, justiciëren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.
Gegeven te Buitenzorg, den 20sten November, 1853.

DUYMAER VAN TWIST.
Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal
van Nederlandsch-Indië,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 97.) **REIZENDE AMBTENAREN OF OFFICIEREN; BETREKKEN VAN PARTIKULIERE HERBERGEN.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 4 December 1853 no. 3.
Gelezen enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te bepalen, dat art. 47 van het reglement op den brieven- en wagenpost op Java (Staatsblad 1823 no. 3) en de besluiten van 19 April 1838 no. 15 en 10 October 1853 no. 2, niet van toepassing zullen zijn, wanneer de ambtenaren of officieren hunnen intrek nemen in partikuliere herbergen.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 98.) **GEPENSIONEERDE AMBTENAREN; KONTRIBUTIE OVER INKOMSTEN DOOR HEN GENOTEN WORDENDE BOVEN HUN PENSIOEN.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 14 December 1853, no. 11.
Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: enz.
Ten Tweede: Te verklaren, dat art. 10 van het Reglement voor het civiel weduwen- en weezen-fonds (Staatsblad 1836, no. 21), ook van toepassing is op de inkomsten, welke door gepensioneerde ambtenaren, boven hun pensioen worden genoten, wegens hun van gouvernementen wege opgedragene verrichtingen.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 99.) **STRAFBEPALINGEN OP DE UITOEFENING VAN DE GENEESKUNDE DOOR NIET BEVOEGDEN, NIET VAN TOEPASSING OP INLANDERS ETC.**

Besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, van 15 December 1853, no. 3.
Gelet, enz.
De raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Te verklaren, dat de bij publikatie van 27 Augustus 1853 (Staatsblad no. 68) vastgestelde strafbepalingen niet toepasselijk zijn op inlanders en daarmede gelijkgestelde personen, en mede niet op de Europeanen of met hen gelijkgestellten, die, bij ontstentenis, afwezigheid of betel van bevoegde genes- of heilkundigen, eenige hulp aan zieken of gewonden hebben verleend, door toediening van genesmiddelen als anderszins.
Afschrift, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

(No. 100.) **REGLEMENT OMTRENT HET HOUDEN EN GEBRUIKEN VAN PAARDEN EN RIJTOEGEN OP JAVA EN MADURA.**

PUBLIKATIE.
VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, Den Raad van Nederlandsch Indië gehoord;
Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:
Dat hij, in aanmerking genomen hebbende de behoefte aan meer voldoende verordeningen omtrent het gebruik en toestand omtrent de verhuur van paarden en rijtuigen op Java en Madura, en lettende op de artikelen 85 en 93 van het Reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië (Staatsblad 1836 no. 48):

Heeft goedgevonden en verstaan:
Afgescheiden van de verordeningen op hetzelfde onderwerp, welke betrekking hebben tot 'slands belastingen, vast te stellen het volgende

REGLEMENT omtrent het houden en gebruiken van paarden en rijtuigen op Java en Madura.

I. Omtrent het gebruik van paarden en rijtuigen in het algemeen.

- Art. 1. Het is verboden op den openbaren weg harder te rijden dan in matigen draf of handgalop.
2. Het is verboden op den openbaren weg den rijdende met opzet overlant aan te doen, hetzij door de paarden te doen schrikken, de rijtuigen te beschadigen of op andere wijze.
3. Bij het ontmoeten van twee rijtuigen moet uitgehaald worden in dier voege, dat het eene aan de rechterzijde van het andere en genoegzame plaats voor beiden blijve. Wanneer hij ontmoeting een ongeluk gebeurt, is het eene bezwarende omstandigheid het midden van den weg te hebben overschreden aan de rechterzijde van het rijtuig.
4. Die een rijtuig voorbij wil rijden, klapt met de zweep, hierop haalt het voorste rijtuig links uit en rijdt het achteropkomende regis.
5. Wanneer bij het voorbijrijden een ongeluk gebeurt, is het eene bezwarende omstandigheid het midden van den weg te hebben overschreden, aan de rechterzijde voor het voorste, aan de linkerzijde voor het inhalende rijtuig.
6. Personen te paard haken bij ontmoeting en voorbijrijden uit als rijtuigen.
7. Een hek of poort mag niet dan stapvoets in- en uitgereden worden.
8. Bij dit in- en uitrijden en bij het omdraaijen van een hoek wordt vooraf gewaarschuwd door het klappen met de zweep, of door eenen bediende op korten afstand van de paarden voort te zenden.
9. De menner moet, zoolang het rijtuig in beweging is, op zijne zitplaats blijven. Bediendes mogen niet gemend worden door eenen achterop staanden bediende. Bij een rijtuig met twee paarden voor elkander of met twee span paarden behoort minstens een bediende achterop.
10. Mensen en bedienden van rijtuigen op den openbaren weg, moeten behoortlijk gekleed zijn.
11. Het is hun verboden te slapen of besehouken te zijn.
12. Rijtuigen op den openbaren weg stilstaande, moeten plaats laten voor den behoorlijken doortogt van andere rijtuigen. Steeds moet bij het aldaar stilstaande rijtuig een persoon aanwezig zijn die het bewaakt.
13. Bij donkeren avond of nacht moet elk rijtuig, op den weg rijdende of stilstaande, voorzien zijn, of van twee lantaarns met 2 of 3 glazen vóór aan de beide zijden van het rijtuig vastgemaakt en behoorlijk verlicht, of van eenen bediende, die eene vlammende flambouw in de hand houdt.
14. Het is verboden, paarden op den openbaren weg los te laten loopen.
15. Paarden door eene aanstekelijke ziekte aangedaan, mogen niet op den openbaren weg gebragt worden.
16. Is de ziekte de kwade droes, worden de paarden door de politie gedood. Het bestaan der ziekte wordt uitgewezen door een proces-verbaal van deskundigen. Het getal te raadplegen deskundigen wordt door den resident bepaald. Zij worden door den resident benoemd.

11. Omtrent het verhuren van paarden en rijtuigen.
12. Het is verboden rijtuigen en paarden te verhuren zonder schriftelijke vergunning van den resident.
Deze vergunning wordt geschreven op een zegel van f 10 tot f 100, ter keute van dien ambtenaar.
Zij geldt alleen voor den persoon en het erf in de vergunning aangeduid.
De resident verleent haar niet zonder de bureu en de bestiersders der in de nabijheid zijnde opebare burlington in hun belang te hebben gehoord, en te hebben onderzocht of ook andere algemeene belangen de vergunning ontreden.
Zij wordt niet geweigerd dan met opgave van de redenen.
Het staat een legelijk vrij over de weigering bezwaren in te brengen bij den Gouverneur-Generaal.
13. Het is verboden rijtuigen en paarden te verhuren, die zich niet in eenen zindelijken en voor de veiligheid voldoende staat bevinden.
De rijtuigen moeten voorzien zijn van een merk, onder aan den bak gebrand van wege de politie. Tot het verliezen van dit merk kan de resident vaste dagen bepalen, mits niet minder dan 3 dagen in de week.
Het merk wordt door de politie vernietigd, zoodra het blijkt dat het rijtuig niet meer voldoet aan de eerste alinea van dit artikel.
De paarden moeten minstens 3 voet 8 duim hoog zijn.
14. De inrigtingen waarin wagen- en paardenverhuurderij gedreven wordt, en de tuigen en gereedschappen, moeten zich steeds in eenen zooveel mogelijk zindelijk en voor de veiligheid voldoende staat bevinden.
15. Eenmaal 's maands kan de resident een algemeen onderzoek instellen of zijnetwege doen instellen naar den toestand van elke verhuurderij in al hare deelen.
Op den voor dat onderzoek door den resident bepaalden tijd moeten alle rijtuigen, tuigen en paarden in de verhuurderij aanwezig zijn.
Wanneer men dan bevindt dat de twee vorige artikelen niet worden opgevolgd, beveelt de resident het noodige tot opvolging van die artikelen.
Wanneer het bevelen niet binnen den door den resident gestelden tijd verrigt wordt door den ondernemer, geschiedt het op diens kosten door de politie.
Bij herhaalde nalatigheid van den ondernemer in de opvolging van het bevelen, kan de vergunning in art. 12 bedoeld door den resident worden ingetrokken.
Dit een en ander sluit geenszins de bevoegdheid uit tot oplegging van de hiereonder bepaalde straffen.
16. In elk huurrijtuig moet op eene duidelijk zichtbare plaats een gedrukt tarief voorhanden zijn, behattende:
den huurprijs per uur,
» » » halven dag,
» » » geheel dag,
» » » na zonsondergang,
» » » voor een persoon,
» » » voor meer personen,
het gewigt aan goederen, dat in elk rijtuig kan medegenomen worden, en heigtea de verhuurder verder aan het publiek wensch mede te deelen.
Dit tarief moet door den resident voor gezien getoekend zijn.
17. Geschillen tusschen verhuurder en huurder over den huurprijs, bij gebreke van het in art. 16 bedoelde tarief of betreffende zaken waaromtrent niets voorkomt in dat tarief, worden uitgewezen ten voordele van den huurder.
Alle inbreuken op de bij het tarief bekend gemaakte voorwaarden, en alle niet bij andere wettelijke bepalingen voorzieno beledigingen tusschen huurder en verhuurder of diens koetsier, worden gestraft.
Het blijft den beschadigde onverlet, de zaak voor den burgerlijken regter te brengen.

III. Straffen.

18. De overtredingen van deze bepalingen worden, wanneer de overtredders Europeanen of daarmede gelijkgestellten zijn, gestraft als volgt:
a. van art. 1.
» » 2.
» » 3.
» » 4.
» » 5.
» » 6.
» » 7 uitgezonderd van den vierden volzin.
» » 9.
van den eersten volzin van art. 12,
» » » » 13 en van art. 14,
met boeten van f 5 tot hoogstens f 100, of gevangenisstraf voor hoogstens 8 dagen.
b. van den vierden volzin van art. 7.
» art. 8.
» » 10.

van art. 11.

» den tweeden en derden volzin van art. 13.

en » art. 18, en

de inbreuken en beledigingen bedoeld bij art. 17.

met boeten van f 5 tot f 25.

Wanneer de onder de letter a en b vermelde overtredingen begaan zijn door Inlanders of daarmede gelijkgestelden, zal de zaak worden gebracht op de policierol en bestraft met eene boete, de som van f 25 niet te bereyngende, alsmede met eene der straffen, vermeld bij art. 28 van de bepalingen ter regeling van cenige onderwerpen van strafwetgeving, welke eene dadelijke voorziening vereischen, vastgesteld bij publicatie van 5 Februarij 1848 (Staatsblad n° 6).

Hiervan zijn echter uitgezonderd de personen, vermeld in art. 4 van het Reglement op de regterlijke organisatie en het bevel der Justitie in Nederlandsch Indië. Deze worden, met instandhouding van het bij dit art. en bij art. 131 van laatstgenoemd Reglement voorgeschreven, voor zoo veel aangaat de op hen casuquo toepassen straffen, met Europeanen gelijkgesteld.

Art. 19. Meesters, die hunne koetsiers dwingen om tegen deze bepalingen te handelen, worden gestraft als waren zij zelven de overtreders.

Art. 20. Wanneer de identiteit van den huurkoetsier niet uitgewezen kan worden, is de verhuurder voor diens handelingen strafbaar.

Art. 21. Feiten, op welke, hoerzer gebragt konnende worden onder de termen van deze bepalingen, tevens volgens de algemeene strafwetten eene zwaardere

straf dan de hier bepaalde gesteld is, blijven aan de toepassing dier wetten onderworpen.

IV. *Ingang dezer bepalingen.*

Art. 22. De bovenstaande bepalingen treden in werking op 1 Julij 1854. Met dien dag worden ingetrokken alle terzelfder zake thans bestaande verordeningen, waaronder speciaal het Reglement, gearresteerd bij resolutie van 5 December 1820 n° 31 en vervolgen.

Vóór dien dag moeten verhuurders van rijtuigen en paarden het bewijs van vergunning tot uitoefening van hun bedrijf aan het residentiekantoor vertoonen; zulks niet doende, worden zij beschouwd als geene vergunning te bezitten.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden geplaatst in het Staatsblad van *Nederlandsch Indië* en in de *Javasche Courant*.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegiën en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de strikte nakoming dezer de hand te zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Buitenzorg*, den 20sten December 1853.

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

